

Agnieszka Nowicka-Dyderska

OJCZE, pamiętamy!

15 LAT DNI PAPIESKICH W ŚWIDNICY

„JAN PAWEŁ II – PAMIĘĆ I OBECNOŚĆ”

Agnieszka Nowicka-Dyderska

OJCZE, pamiętamy!

15 LAT DNI PAPIESKICH W ŚWIDNICY

„JAN PAWEŁ II – PAMIĘĆ I OBECNOŚĆ”

Świdnica 2020

AUTOR TEKSTU:

Agnieszka Nowicka-Dyderska

WSPARCIE REDAKCYJNE I KOREKTA:

Anna Rudnicka

NIEODPŁATNIE UDOSTĘPNILI ZDJĘCIA:

Wiktor Bąkiewicz, Piotr Bernacki,
Daniel Gębala, Tomasz Pietrzyk, Andrzej Protasiuk,
ks. Roman Tomaszczuk, Piotr Tomczyk,
Marta Wojciechowska, Archiwum Aliny Barć,
Archiwum Gimnazjum nr 3 w Świdnicy

ZDJĘCIE NA OKŁADCE:

Andrzej Protasiuk

PROJEKT I SKŁAD:

Pikgroup

Projekt zrealizowano
dzięki wsparciu finansowemu
Gminy Miasto Świdnica

Wszelkie prawa zastrzeżone

ISBN 978-83-927205-8-4

ŚWIDNICA 2020

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
I ROZDZIAŁ: POCZĄTEK.....	10
Wspomnienia o św. Janie Pawle II – ks. prałat Jan Bagiński	12
II ROZDZIAŁ: NA SETKACH FOTOGRAFII	14
Wspomnienia o św. Janie Pawle II – Andrzej Protasiuk.....	16
III ROZDZIAŁ: WYSTAWY.....	18
Fotografie Tadeusza Zagoździńskiego	18
Papiescy fotografowie – Adam Bujak i Arturo Mari.....	20
Papież pielgrzym na zdjęciach.....	24
Fotograficzna biografia papieża	28
Mieszkańcy blisko Jana Pawła II.....	29
Święte miejsca i postaci.....	30
Symbole religijne w malarstwie	32
Jan Paweł II na znaczkach i medalach.....	35
Wspomnienia o św. Janie Pawle II – Tadeusz Zagoździński	36
IV ROZDZIAŁ: SPOTKANIA Z PRZYJACIÓŁMI PAPIEŻA.....	39
Wspomnienia o św. Janie Pawle II – Adam Bujak	48
V ROZDZIAŁ: KONKURSY	51
Z poezja i prozą na ustach.....	52
Malowany papież	54
Multimedialnie o świętym papieżu	57
Barka pełna talentów i radości	62
„Moje rozstanie z kanapą”	63
VI ROZDZIAŁ: KONCERTY	64
Młodzież gimnazjalna dla papieża	64
Muzyka nauczycieli i Młodzieżowego Domu Kultury	66
Kompozycje organowe ze słowami papieża	69
Muzyka sakralna, chóry i orkiestry	71
Od opery góralskiej po hip-hop	74
Znani polscy muzycy	76

VII ROZDZIAŁ: SPEKTAKLE I FILMY.....	83
Na teatralnej scenie	83
Filmowe projekcje i projekty	90
Wspomnienia o św. Janie Pawle II – arcybiskup Mieczysław Mokrzycki	93
VIII ROZDZIAŁ: SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA.....	96
Rajd rowerowy pamięci Jana Pawła II	96
Piesze wędrówki śladami papieża	101
Rekreacja	101
Sportowo i rodzinie.....	102
IX ROZDZIAŁ: ROZWAŻANIA	106
Rozmowy o Bogu i człowieku	106
Literackie światy Jana Pawła II.....	110
Jan Paweł II – wszechstronny artysta słowa – Zdzisław Grześkowiak, Robert Kaśków i Wojciech Koryciński	114
X ROZDZIAŁ: MODLITWA	118
Słowa refleksji – JE ks. biskupa Ignacy Dec	120
KALENDARIUM	122

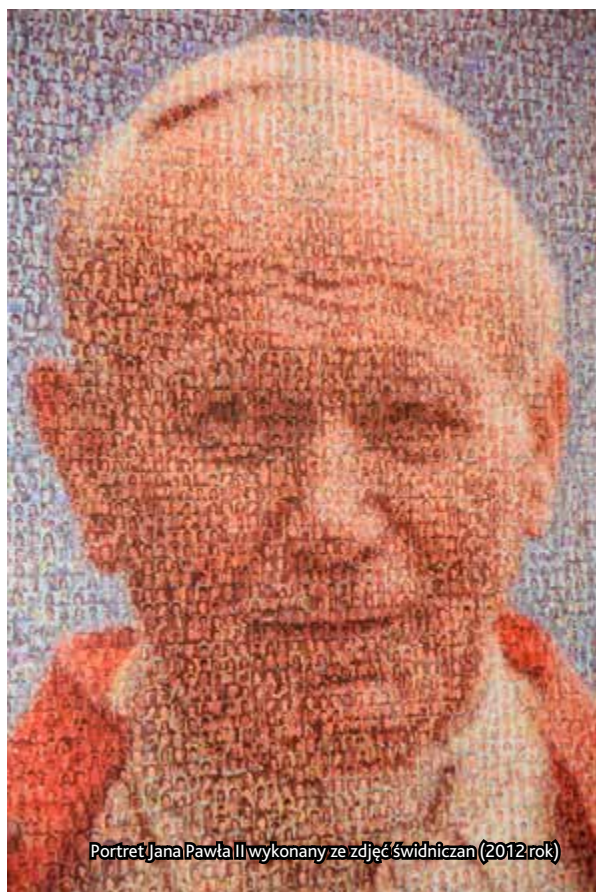
WPROWADZENIE

Rok 2020 jest szczególny pod wieloma względami. To właśnie w tym roku przypada 100. rocznica urodzin świętego Jana Pawła II. To także 15. rocznica śmierci polskiego papieża. Nie bez znaczenia rok ten jest również dla Świdnicy. Od 2006 roku nieprzerwanie organizowane są właśnie tutaj Dni Papieskie – Jan Paweł II „Pamięć i obecność”. Tegoroczny maj miał przynieść 15. jubileuszową edycję tego wyjątkowego, z pomysłem i zaangażowaniem realizowanego papieskiego przedsięwzięcia.

Te znaczące jubileusze obchodzone są w cieniu epidemii. Od miesięcy świat, a także Polska mierzą się z pandemią koronawirusa. Wprowadzone obostrzenia i ograniczenia m.in. w przestrzeni publicznej, mają powstrzymać rozprzestrzenianie się COVID-19. To dramatyczne czasy i trudna walka o nasze życie i zdrowie. Uczczenie więc tych rocznic nie jest możliwe na wspólnych spotkaniach czy uroczystościach. Oddawany hołd i pamięć nierzadko dziś przybierają więc kameralny charakter w zaciszu własnego domu, a nawet wirtualny – przenosząc się ze świata realnego do internetu oraz portali społecznościowych. Niestety pandemia odcisnęła również swoje piętno na XV edycji Dni Papieskich w Świdnicy. Niniejsza publikacja ma stanowić jedną z możliwych form obchodów tego jubileuszu.

Na początku warto wspomnieć o kontekście Dni Papieskich, którym jest sama Świdnica i kilku znaczących dla miasta wydarzeniach – związanych z postacią polskiego papieża. Świdnica została wybrana w czasie pontyfikatu Jana Pawła II na stolicę nowej diecezji w metropolii wrocławskiej. Reorganizacja struktur administracyjnych Kościoła katolickiego w Polsce i ustanowienie m.in. diecezji świdnickiej przyjęto na podstawie papieskiej bulli „Totus Tuus Poloniae populus” z 1992 roku. Decyzje wprowadzono w życie 25 marca 2004. Pierwszym biskupem świdnickim został ks. Ignacy Dec. Od tego momentu Świdnica stała się centrum diecezjalnych uroczystości. Nierzadko powiązane były one także z polskim papieżem.

W 2011 roku, po wyniesieniu Jana Pawła II na ołtarze jako błogosławionego, również Świdnica stała się centrum modłów dziękczynnych. Celebrację 7 maja rozpoczęły nieszpory w kościele św. Józefa, którym przewodniczył biskup Adam Bałabuch. Następnie odbyły się – procesja z relikwiami św. Stanisława i msza święta w świdnickiej katedrze, poprowadzona przez metropolitę lwowskiego, arcybiskupa Mieczysława Mokrzyckiego, który wówczas podarował diecezji świdnickiej wyjątkowy prezent. Była nim relikwia – włos Jana Pawła II.

W 2012 roku Świdnicę mianowano pierwszym miastem, której patronem został wówczas bł. Jan Paweł II. O patronat zabiegali wspólnie ówczesny prezydent Świdnicy Wojciech Murdzek, Rada Miejska w Świdnicy oraz biskup świdnicki Ignacy Dec. 8 maja nastąpiły uroczystości – nadzwyczajna sesja Rady Miejskiej z odczytaniem uchwały w sprawie ustanowienia Jana Pawła II patronem Świdnicy, a także msza święta w świdnickiej katedrze, w trakcie której decyzję Watykanu o przyznaniu patronatu ogłosił ks. arcybiskup Celestino Migliore, Nuncjusz Apostolski w Polsce. Towarzyszącym i niecodziennym wydarzeniem było odsłonięcie przy Muzeum Dawnego Kupiectwa portretu Jana Pawła II, który stworzono z 720 zdjęć świdniczan z Ojcem Świętym.

W 2014 roku dobiegł końca proces kanonizacji i 27 kwietnia polskiego papieża ogłoszono świętym. Uroczystości dziękczynne dołączono do świętowania w Świdnicy dnia św. Stanisława, patrona diecezji, w ramach którego obchodzono także 2. jubileusz patrona miasta – św. Jana Pawła II oraz 10. rocznicę powołania diecezji świdnickiej. Obchody 8 maja rozpoczęły nieszpory ku czci św. Stanisława w kościele św. Józefa. Odbyła się także procesja z relikwiami św. Stanisława i św. Jana Pawła II do świdnickiej katedry. Tam nastąpiła uroczysta msza święta, której przewodniczył Prymas Polski – arcybiskup metropolita gnieźnieński Józef Kowalczyk. Zwieńczeniem celebracji było odsłonięcie pomnika polskiego papieża na placu Jana Pawła II.

W tle tych wydarzeń rozgrywały się Dni Papieskie. Czym jest jednak świdnickie święto papieskie? To ogromne bogactwo wydarzeń skupiających się wokół postaci św. Jana Pawła II – tak bliskiego nam i naszej Ojczyźnie, świętego współczesnego świata. W ich organizację, co pokazuje niniejsza praca i dołączone na jej końcu kalendarium, zaangażowanych było mnóstwo instytucji czy stowarzyszeń ze

Świdnicy. To setki ludzi, których serca i umysły były szeroko otwarte na jego życie, twórczość, naukę, wielowymiarowe dziedzictwo i kontemplację religijną. To pomysłodawcy, organizatorzy, rozmówcy, nauczyciele, księża, ojcowie, artyści i świadkowie – osoby duchowne i świeckie, które pragnęły się podzielić swoją wiedzą, pasją, inicjatywami, dokumentalnymi materiałami czy wyjątkowymi wspomnieniami. To także samorządowcy i prezydenci miasta, którzy od lat wspierali i uczestniczyli w papieskim święcie. To w końcu uczestnicy konkursów, słuchacze, goście i obserwatorzy – dzieci, młodzież i dorośli, pragnący wciąż na nowo przywoływać postać i poznawać głębię myśli świętego Jana Pawła II.

Niniejsza publikacja jest próbą zachowania od zapomnienia różnorodności wydarzeń czternastu edycji Dni Papieskich w Świdnicy. Z racji mijających lat dotarcie do niektórych informacji było niezwykle trudne i fragmentaryczne. Istotnym źródłem przywoływania zdarzeń były artykuły prasowe i relacje medialne. Należy jednak pamiętać, że prasa rządzi się swoimi prawami i skupiona jest na rzeczywistości „tu i teraz”, która w sposób oczywisty nie pozwala na całościowy, a jedynie selektywny opis wydarzeń. Niemniej praca dziennikarzy i redaktorów stanowi wspaniałe źródło wiedzy o przeszłości i dzięki bieżącemu charakterowi pozwala nie tylko przypominać nierzadko zapomniane fakty, ale też panującą w danym momencie atmosferę. Uzupełnieniem zapisu zdarzeń święta papieskiego w Świdnicy były również wspomnienia jego pomysłodawców oraz organizatorów cyklu poszczególnych wydarzeń, które odsłaniały niezwykłość przez lata realizowanych przedsięwzięć poświęconych świętemu papieżowi Polakowi. Dopelnieniem publikacji są wreszcie wybrane wywiady z inicjatorami, współorganizatorami świdnickich Dni Papieskich, a także ich wyjątkowymi gośćmi, którzy podzielili się zachowanymi i wciąż żywymi w pamięci spotkaniami ze św. Janem Pawłem II. Wszystkim pragnę podziękować za poświęcony czas, każde słowo, cenne rady, uzupełnienia i wszelkie udostępnione materiały.

I ROZDZIAŁ: POCZĄTEK

Minęło już 15 lat od śmierci świętego Jana Pawła II. Był rok 2005 – 2 kwietnia, gdy całym światem wstrząsnęła wiadomość, że ten scalający narody i tak oddany swojej ojczyźnie polski papież odszedł do Domu Ojca. Sięgając pamięcią do tego tragicznego momentu, przypomina się zastygła cisza, zgaszone światła w mieszkaniach, płonące świece lub znicze w oknach setek czy tysięcy osób i ta godzina 21:37, w której wszyscy razem byliśmy ze sobą, oddając mu hołd. Dotknęła nas żałoba i zmieniła też całkowicie plany tu w Świdnicy, dwójki jej mieszkańców – artysty-fotografa i księdza.

Kiedy wspomina ten czas emerytowany dziś ks. prałat Jan Bagiński¹, niegdyś proboszcz świdnickiej parafii pw. św. Stanisława i św. Wacława, wiele lat walczący o fundusze na remonty monumentalnej katedry, której był gospodarzem, a także Honorowy Obywatel Miasta Świdnicy, to pojawia się taki oto wyobrażony filmowy obraz. Do księdza pośpiesznym krokiem zmierza świdnicki pasjonat, fotograf, Andrzej Protasiuk² i pierwsze co mówi, gdy się spotykają, to: *„Proszę księdza, czas zmienić tytuł”*, a prałat pyta: *„Na jaki?”*, *„O papieżu”* odpowiada artysta. Ten tytuł, który pierwotnie brzmiał *„Katedry i kościoły w Polsce”*, dotyczył konkursu fotograficznego na temat właśnie architektury sakralnej i był praktycznie gotowy – w przeddzień ogłoszenia. Wszystko jednak zmieniła śmierć.

¹ Ks. Prałat Jan Bagiński – duchowny katolicki, Prałat Honorowy Jego Świątobliwości, od 25 czerwca 1995 roku do 30 czerwca 2012 roku był proboszczem parafii pw. św. Stanisława i Wacława w Świdnicy, Kanonikiem Gremialnym Kapituły Katedralnej w Świdnicy oraz dziekanem Dekanatu Świdnica Śląska – Wschód. Zaraz po przejściu parafii rozpoczął intensywne prace remontowe w świdnickiej katedrze. Za ratowanie zabytków Ministerstwo Kultury przyznało mu Złotą Odznakę. Prałat przez lata swojej posługi działał na rzecz ekumenizmu, wspierał środowiska Sybiraków, otwierał katedrę na liczne przedsięwzięcia muzyczne i artystyczne. Za swoją działalność w dziedzinie kultury, jej upowszechnianie i ochronę w 2001 r. ks. Jan Bagiński otrzymał nagrodę ustanowioną przez Radę Miasta. Za pracę charytatywną na rzecz dzieci dostał statuetkę Dziecięcej Nagrody SERCA. W 2012 roku decyzją świdnickich radnych został wyróżniony też tytułem „Honorowego Obywatela Miasta”, a uroczystość jego wręczenia odbyła się w 2013 roku w czasie VIII Dni Papieskich w Świdnicy.

² Andrzej Protasiuk – animator życia kulturalnego, pomysłodawca i organizator wielu inicjatyw w Świdnicy. Założył i prowadził Galerię Fotografii w Świdnicy, był pomysłodawcą i organizatorem Ogólnopolskiego Fotograficznego Pleneru Aktu „Zamek Książ”, stworzył i organizuje wspólnie ze Świdnickim Ośrodkiem Kultury dużej rangi imprezy cykliczne: Międzynarodowy Konkurs Fotografii „ZESTAW”, Dni Fotografii – jedną z największym prestiżem i tradycją/32 edycje/ imprez fotograficznych w Polsce. W latach 1989–1993 był prezesem Polskiej Federacji Stowarzyszeń Fotograficznych. Wiceprezydent Świdnicy od 1995 do 2002 roku. Wielokrotnie zasiadał też w Radzie Miejskiej Świdnicy. Jest laureatem Nagrody Młodych im. Stanisława Wyspiańskiego za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury. Odznaczony Medalem 150-lecia Fotografii, Nagrodą Miasta Kazimierza Węgry/ za wybitną działalność artystyczną. W 1992 r. Międzynarodowa Federacja Sztuki Fotograficznej nadała mu tytuł honorowy „Excellence FIAP” (ESFIAP). W 2007r. uhonorowany przez J.E. Ks. Kardynała Henryka Gulbinowicza Pierścieniem Milenijnym Archidiecezji Wrocławskiej za organizację DNI PAPIESKICH „JAN PAWEŁ II – PAMIĘĆ I OBECNOŚĆ”.

Ksiądz i fotograf postanowili dedykować konkurs zmarłemu papieżowi Polakowi. Jak opowiada Andrzej Protasiuk, niezwykle istotną i nagłą rzeczą w tamtej chwili okazało się zebranie świadectw fotograficznych. Zdjęć, które pokazywałyby pontyfikat, sceny z wizyt Jana Pawła II. Mogły być wykonane, jak stwierdza fotograf, przez: *ludzi, którzy spotykali Jana Pawła II albo w swoim fotograficznym życiu, albo tak zupełnie przypadkowo, gdy mieli ze sobą aparat*. Konkurs miał więc zachować tę wyjątkową postać od zapomnienia. Zgłoszone jednak do niego prace wydaje się, że niosły nie tylko tę jedną wartość – pozwoliły podzielić się wspomnieniami wciąż żywego w pamięci Jana Pawła II i wspólne przeżyć żałobę.

Konkurs, który miał być jednorazowym wydarzeniem, okazał się jednak początkiem. Jak relacjonuje świdnicki fotograf, to było za mało: *Otaczający nas ludzie i my sami chcieliśmy więcej*. Potwierdzeniem tego pragnienia – zachowania w pamięci następnych pokoleń dziedzictwa polskiego papieża – było włączanie się w inicjatywę kolejnych ludzi i instytucji. Tak powstało czterodniowe wydarzenie, skupione wokół urodzin Karola Wojtyły – 18 maja. Dni Papieskie – Jan Paweł II „Pamięć i obecność” w Świdnicy, bo taką nazwę nadali temu przedsięwzięciu pomysłodawcy i organizatorzy – Andrzej Protasiuk i ks. prałat Jan Bagiński, odbyły się po raz pierwszy w 2006 roku i spotkały się z ogromnym zainteresowaniem zarówno po stronie wykonawców, twórców, jak i publiczności.

Na jednej edycji nie poprzestano. Organizowany nieprzerwanie już od 15 lat w Świdnicy cykl papieskich wydarzeń to całe bogactwo form przybliżających życie, pontyfikat, pasję, sztukę i nauczanie Jana Pawła II. To m.in. prelekcje, seanse filmowe, wystawy, koncerty, spektakle, konkursy i spotkania wspomnieniowe, które stały się przeżyciem kulturalnym, artystycznym i duchowym. Ich sercem od zawsze była modlitwa i msza święta w rocznicę urodzin świętego polskiego papieża. Honorowymi patronami wspierającymi wszystkie inicjatywy/działania zostali: JE ks. kardynał Henryk Gulbinowicz, JE ks. Ignacy Dec, biskup świdnicki oraz prezydenci Świdnicy – Wojciech Murdzek i Beata Moskal-Słaniewska.

Każdego roku, jak podkreślał wielokrotnie w swych wystąpieniach ks. Jan Bagiński: *W czasie Dni Papieskich zatrzymujemy się przy osobie Papieża-Polaka [...] uświadamiamy sobie jak piękne było jego życie. Jak bogata wewnętrznie była postać w białej sutannie, kiedy z uniesionymi ku niebu i do ludzi ramionami wołał na Placu Zwycięstwa w Warszawie: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze Ziemi – tej Ziemi”. Jak mocny duchowo był ten pochylony nad pulpitem staruszek – wypowiadający z ogromnym wysiłkiem słowa, które dawały i dają światu otuchę i nadzieję: „W miłosierdziu Boga świat znajdzie pokój, a człowiek szczęście”*.

Wspomnienia o św. Janie Pawle II Rozmowa z ks. prałatem Janem Bagińskim

Jak pamięta ksiądz moment, gdy Karol Wojtyła został papieżem?

– Byłem wtedy wikariuszem we Wrocławiu. Akurat czekaliśmy na spotkanie z młodzieżą akademicką. Prowadziliśmy taki mały ośrodek przy parafii Świętego Henryka we Wrocławiu. Jeszcze pamiętam w południe 16 października kolega mówił do mnie: „Słuchaj a może Wojtyła będzie?”, ja odpowiedziałem: „ty chyba jesteś niepoważny”. Wieczorem wpada gospodyni, nie może złapać tchu i tylko krzyczy na korytarzu: „Wojtyła! Wojtyła! Wojtyła!”.

W jakim stopniu ta wiadomość zmieniła rzeczywistość?

– Następnego dnia po wyborze jak zwykle poszedłem do kościoła. Wracając mijalem kiosk i przystanek tramwajowy, który znajdował się tuż przy wejściu na posesję plebanii. Ciągłe nie docierało do mnie, że Polak został papieżem, ale było to takie radosne. Szedłem obojętnie mijając różnych ludzi. Byłem w sutannie i ludzie zaczęli mi się kłaniać „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”. Po drodze spotkałem też milicjanta, bo wtedy jeszcze była milicja, i ten zsalutował do mnie. Te migawki pokazują jak ważny był to moment dla Polaków. My żyliśmy w reżymie.

Wkrótce potem papież odwiedził Polskę. Jak ksiądz zapamiętał tę pierwszą pielgrzymkę w 1979 roku „Gaude Mater Polonia”, gdy obecność Jana Pawła II dawała siły i odwagi narodowi do wyzwolenia się spod właśnie reżimu komunistycznego?

– Czekaliśmy na przyjazd Ojca Świętego. Ja akurat miałem cztery śluby. Były bez mszy świętej i każdy trwał około 20 minut. Była sobota po południu i chyba każdy oglądał transmisję z przywitania i mszy świętej na Placu Zwycięstwa w Warszawie. Ja też bardzo chciałem zobaczyć. Miałem taki duży telewizor węgierski, oczywiście czarno-biały, i wziąłem go do zakrystii. Bardzo zależało mi, by kościelny mógł również obejrzeć przekaz w telewizji. Mówię więc: „Panie Albinie proszę zadzwonić i wracać do zakrystii”. Po każdym ślubie w przerwie oglądaliśmy transmisję wspólnie i wtedy padły słowa: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi.”

Czy był ksiądz na spotkaniu z papieżem?

– W trakcie pierwszej pielgrzymki Ojca Świętego byłem w Częstochowie. Należałem do młodszych księży i zgodnie z dyrektywami, każdy z nas miał pilnować własnej diecezji, by ta ustalonego dnia przychodziła na spotkanie z Ojcem Świętym. Były tłumy ludzi i my między innymi utrzymywaliśmy porządek. Z tego spotkania na Jasnej Górze zapamiętałem, że byliśmy wtedy przepełnieni taką chęcią i pragnieniem wolności. Kiedy Papież mówił na Jasnej Górze: „Tutaj zawsze byliśmy wolni”. Bo kiedy Polski nie było na mapie Europy, to ludzie z trzech zaborów gromadzili się na Jasnej Górze i to właśnie tutaj myśleliśmy, kochaliśmy, śpiewaliśmy i mówiliśmy po polsku. „Tutaj zawsze byliśmy wolni” – te słowa mi tak ciągle brzmią. W tej scenerii, w kontekście politycznego zniewolenia takie słowa porywały.

Czy brał udział ksiądz także w kolejnych pielgrzymkach Jana Pawła II do Polski?

– Za drugim razem, gdy przyjechał papież, a więc w roku 1983, byłem na Partynicach we Wrocławiu. Jestem nawet na zdjęciu jednego z czasopism katolickich „L'Osservatore Romano”, jak rozdaje komunie świętą razem z innymi księżmi. Widać mnie na pierwszym planie – najwyższy z nich.

Jak wyglądały te ostatnie wizyty papieża, gdy już byliśmy wolni?

– Najbardziej zapamiętałem pielgrzymkę z 1991 roku. Byliśmy już wolni. Ścierały się różne poglądy. Niektórzy obawiali się, że kościół zacznie dyktować pewne rzeczy i zagarniać władzę. Zachłysłaliśmy się wolnością. Papież powrócił więc do nauk kościoła i całą wizytę poświęcił Dekalogowi – omawiając od pierwszego do dziesiątego przykazania Bożego. Na każdym ze spotkań poruszał inny problem dotyczący m.in. małżeństwa, rodziny, dzieci czy szacunku do zdrowia i życia. Zachęcał do budowy naszego kraju w oparciu o fundamenty wiary. Powiedział: „od tych dziesięciu prostych słów zależy przyszłość człowieka i społeczeństw. Przyszłość narodu, państwa, Europy, świata”. Dekalog jest cały czas aktualny. Papież nigdy go nie odwołał i nie odwoła.

Papież odwiedził Polskę w sumie dziewięć razy. Czy powraca ksiądz do tych pielgrzymek i nauczania sprzed lat?

– Pamięć ludzka jest zawodna. Poza tym tempo życia jest coraz szybsze. Pojawiają się nieustannie nowe rzeczy, a o tych z przeszłości zapominamy. Dlatego powinniśmy zachować, to co papież chciał nam dać. Po raz kolejny czytam jego przemówienia. Słucham też co tydzień audycji radiowych, w których cyklicznie przypomniane są kazania Ojca Świętego, te wygłoszone w Polsce. Myślę, że warto ciągle na nowo je przeżywać i ocalić od zapomnienia.

II ROZDZIAŁ: JAN PAWEŁ II NA SETKACH FOTOGRAFII

Takiego konkursu wtedy nie było – stwierdza po latach Andrzej Protasiuk. Ludzie być może po raz pierwszy mieli możliwość podzielenia się swoimi fotograficznymi wspomnieniami związanymi z Ojcem Świętym po roku od jego śmierci. Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny pt. „Jan Paweł II – Pamięć i Obecność”, jak pisał we wstępie do niewielkiego katalogu pokonkursowego ks. Jan Bagiński, miał: przywołać z pamięci, a może wydobyć z rodzinnych albumów i ocalić od zapomnienia chwile uwiecznione na fotografiach, mówiące o papieżu, jak też i o naszych osobistych przeżyciach w czasie spotkań z Janem Pawłem II.

Do konkursu zgłosiło się 109 autorów z całej Polski. Wśród nich w większości byli amatorzy, nazwiska zupełnie nieznane, nie pojawiające się wcześniej w fotografii. Były też prace zawodowców, które często po raz pierwszy ujrzały światło dzienne. Jak wspomina Andrzej Protasiuk: *niektóre zdjęcia były naprawdę fantastyczne, niepowtarzalne. Nadesłano 486 prac, będących: bardzo osobistym zapisem spotkań z Ojcem Świętym, kroniką jego pielgrzymek do Polski, zapisem wzruszeń, uchwyceniem chwil, które głęboko zapadły w serca fotografujących, zarówno z czasów Jego żywej obecności wśród nas, jak i z momentów, gdy opłakiwaliśmy jego odejście*³.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 21 kwietnia 2006 roku. Prace oceniało jury w składzie: przewodniczący – Andrzej Protasiuk oraz członkowie – ks. prałat Jan Bagiński, Maciej Hnatiuk, fotografik ZPAF, Tadeusz Niedzielski, dyrektor wówczas Departamentu Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych (obecnie Wydziału Edukacji) Urzędu Miejskiego w Świdnicy, Urszula Pawłowska, architekt. Obrady trwały wiele godzin i były dość burzliwe, choć jak twierdzi świdnicki fotograf i pomysłodawca inicjatywy: *nie było wątpliwości w przypadku wyboru laureata*.

Grand Prix, medal oraz nagrodę 1000 euro otrzymał Tadeusz Zagoździński, znany i wielokrotnie wyróżniany fotoreporter polski, który w swoim dorobku ma mnóstwo niesamowitych ujęć dokumentalnych, uwieczniających historyczne dla Polski momenty, ale też poza granicami kraju - konflikty wojenne, jakie toczyły się w Libanie, Iranie, Wietnamie, Angoli czy Namibii. Ten znakomity fotograf prasowy był też obecny w trakcie pierwszych trzech wizyt papieża Polaka w Polsce i to właśnie dwa z wykonanych w tym czasie zdjęć zostały nagrodzone w Świdnicy przez komisję konkursową. Nosiły tytuł: „Samotność wielkości” i „A oto ja jestem z wami”. Jak opowiada Andrzej Protasiuk o jednej z tych prac:

³ Niedziela świdnicka 19/2007; rozmowa Beaty Moskal-Słaniewskiej z Andrzejem Protasiukiem

moim zdaniem Tadeusz Zagożdźniński wykonał jedno z najlepszych zdjęć, jakie w ogóle widziałem. To była fotografia obrazująca spotkanie z Polską – kiedy papież wysiada z samolotu i idzie po płycie lotniska w Warszawie. Jest po prostu fantastyczne. Papież jest na tym ujęciu taki dynamiczny, bo jeszcze był młody, i porywający tłumy. Jest to zdjęcie pełne emocji, bardzo dobrze skadrowane i dające szansę, aby sobie jeszcze wiele dopowiedzieć.

Pierwszą nagrodę oraz 500 euro otrzymał natomiast Tadeusz Poźniak z Jasionki za całość prac „Pogrzeb Jana Pawła II”. Przyznano również dwa wyróżnienia oraz po 100 euro – autorom z Nowego Sącza – Sylwestrowi Adamczykowi za zdjęcie „Ostatnie spotkanie” oraz Jakubowi Adamczykowi za pracę „Modlitwa”. Wręczenie nagród odbyło się w świdnickiej katedrze 18 maja, w trakcie I Dni Papieskich. Było połączone z otwarciem pokonkursowej wystawy, do której zakwalifikowali się nie tylko laureaci i wyróżnieni. Pokazano w sumie 141 prac 40 autorów. Jak relacjonuje przewodniczący jury: *Cała lewa boczna nawa kościoła była wypełniona fotografiami. Pokazaliśmy tyle, ile mogliśmy zmieścić. Wiele zdjęć nawet jeśli nie były technicznie dobrze zrobione, to było w nich widać dużo energii włożonej przez fotografującego. Samo otwarcie wystawy stanowiło wielkie przeżycie, dla tych autorów, którzy tutaj dojechali. To było coś wyjątkowego i nawet to wręczenie nagród, które miało miejsce w katedrze przy ołtarzu głównym. Niektórzy mówili, że nie myśleli, że coś takiego może ich spotkać. Ksiądz Jan Bagiński stworzył też taką ciepłą atmosferę. Wtedy mocno tym żyliśmy.*

Wystawa pokonkursowa w katedrze świdnickiej (2006 rok)

Wspomnienia o św. Janie Pawle II Rozmowa z Andrzejem Protasiukiem

Czy Jan Paweł II jest dla Pana ważną postacią?

– Od samego początku śledziłem Jego działania. Byłem też na kilku pielgrzymkach Jana Pawła II w Polsce, ale też trochę czytałem, choć ciągle za mało. Uważam, że był to absolutnie najwybitniejszy Polak, ale też papież renesansu. Był on i aktorem, i pisarzem, poetą, genialnym filozofem, człowiekiem otwartym na wszystkich artystów, sportowcem. W pełni tego słowa znaczeniu był więc człowiekiem renesansu jak na dzisiejsze czasy, a ponadto był także wymagającym kapłanem.

W jakich spotkaniach z papieżem Polakiem Pan uczestniczył?

– Jednym z najbardziej dla mnie pamiętnych było spotkanie Jana Pawła II z ludźmi kultury w Teatrze Wielkim w Warszawie. Wydarzenie odbyło się podczas czwartej pielgrzymki w 1991 roku. Byłem zaszczycony. Otrzymałem zaproszenie tylko dlatego, że byłem wtedy prezesem Polskiej Federacji Stowarzyszeń Fotograficznych. To było spotkanie kameralne – nie było tam tłumów, jedynie zaproszone osoby. Nie było niczego, co by rozpraszało. Papież mówił wtedy bardzo mocne i konkretne słowa, które zrobiły na mnie niesamowite wrażenie. Było to na początku przemian ustroju. Powiedział zresztą, że nie do takiej Polski spodziewał się przyjechać. Wydaje mi się, że był trochę zawiedziony tymi przemianami. Mówił o tym, że trzeba od siebie wymagać. Powiedział też to, co powtórzył później młodym ludziom, że odzyskanie niepodległości nie polega na tym, że teraz możemy robić wszystko co chcemy, ale powinniśmy doceniać tę wolność i dawać z siebie więcej. Mówił również o ludziach kultury – o tym, kim są, że stanowią ogromną wartość dla społeczeństwa. Poruszył kwestie odpowiedzialności, że to, co tworzymy, w jaki sposób przemawiamy do innych, że to ma budować, ich ubogacać. To było dużo mądrych słów.

Czy za mało papieża słuchano?

– Wizyty Jana Pawła II w Polsce były troszkę karnawałowe, za dużo braw i tego wszystkiego dookoła, co rozpraszało. Ale chyba taki był czas. Niestety ludzie, nie twierdzą, że w ogóle, ale za mało się skupiali na tym, co mówił. Miałem wrażenie, że także w parafiach po tych pielgrzymkach jakby nie nawiązywano do nich. Wydarzenia traktowano jednorazowo – od pielgrzymki do pielgrzymki. Później nie było analizy słów Jana Pawła II, a mówił o rzeczach szalenie istotnych i cały czas mi tego brakuje. Pokazuje się obrazki, filmy – fabularne i dokumentalne z Janem Pawłem II, a za mało się sięga do tego co było istotą – do jego encyklik, do obecności w sensie przemówień. Warto je przypominać, znów powrócić do tego, co mówił i zastanowić się nad Jego nauczaniem. To są wartości, które nigdy nie przemijają.

III ROZDZIAŁ: WYSTAWY

Dziś, kiedy [...] wracamy myślą i sercem do postaci Jana Pawła II – budzi się w nas nieodparte pragnienie pamięci i wdzięczności. Tę pamięć i wdzięczność okazywaliśmy i okazujemy niezależnie od światopoglądu na przeróżne sposoby: modlitwą, dziełami sztuki, pracą, podjęciem poprawy życia... [...] To tylko niektóre „kamyczki” do ułożenia obrazu – mozaiki o wielkim Polaku – pisał we wstępie do katalogu pokonkursowej wystawy „Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego pt. „Jan Paweł II – Pamięć i Obecność” z 2006 roku ks. prałat Jan Bagiński. Tymi kamyczkami przybliżającymi postać papieża Polaka były przez lata pokazywane na Dniach Papieskich w Świdnicy wystawy fotograficzne.

Zdjęcia nie tylko ukazywały życie i pontyfikat Jana Pawła II, ale też stanowiły przekaz głębokich przeżyć religijnych z różnych wydarzeń chrześcijańskich czy przedstawiały odwiedziny miejsc świętych. Wystawy nie ograniczały się do zdjęć wybitnych polskich i zagranicznych fotografików, ale też stanowiły wyjątkową pamiątkę każdego, kto pragnął podzielić się swoimi zbiorami dokumentalnymi. Znalazły się wśród nich także m.in. zbierane latami znaczki i medale.

Przez XIV edycji Dni Papieskich otwarto ponad 30 różnych wystaw. Zostały one zaprezentowane w wielu miejscach w Świdnicy, a w ich organizację włączały się zarówno miejskie instytucje kulturalne, jak i świdnickie parafie. Ekspozycje były pokazywane w Muzeum Dawnego Kupiectwa, Galerii Fotografii, Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Kamila Norwida, teatrze miejskim, świdnickiej katedrze, Parafii NMP Królowej Polski, Parafii pw. Ducha Świętego, Młodzieżowym Domu Kultury „Bartek” oraz Wieży Ratuszowej.

Fotografie Tadeusza Zagoździńskiego

Jeden z najwybitniejszych polskich fotoreporterów, jakim jest Tadeusz Zagoździński⁴ odwiedził Świdnicę w ramach Dni Papieskich dwukrotnie. Pierwszy raz w 2006 roku, gdy odbierał główną nagrodę za swoje wyjątkowe zdjęcia zgłoszone do Międzynarodowego Konkursu Fotograficznego pt. „Jan Paweł II – Pamięć i Obecność”. Zaprezentował też wtedy fotografie dokumentujące pierwsze wizyty

⁴ Tadeusz Zagoździński – fotoreporter, absolwent Uniwersytetu Warszawskiego na kierunku dziennikarstwo. Zawodowo fotografią prasową zajmował się od 1956 roku. Przez wiele lat pracował w Centralnej Agencji Fotograficznej, później w warszawskim oddziale magazynu „Time” oraz w Polskiej Agencji „Interpress”. Wykonywał zdjęcia oficjeli na uroczystościach państwowych i na innych wydarzenia światowych, jak chociażby podczas przygotowania, startu i lądowania kosmonauty Mirosława Hermaszewskiego. Był też fotoreporterem wojennym. Zdobył wiele cennych nagród m.in. World Press Photo 1969, srebrny medal Interpress Photo 1979 oraz tytuł Mistrza Międzynarodowej Fotografii Prasowej za rok 1983.

Tadeusz Zagoździński podczas wystawy w Muzeum Dawnego Kупiectwa (2006 rok)

polskiego papieża do ziemi ojczystej. Wystawa pod tytułem „Pierwsze pielgrzymki Jana Pawła II do Polski” otwarta została w Muzeum Dawnego Kупiectwa. Ponownie znów mieszkańcy Świdnicy mogli ją zobaczyć dopiero w 2018 roku.

Tadeusz Zagoździński jako jedyny fotoreporter, poza fotografami z Watykanu, był dopuszczony bezpośrednio do Jana Pawła II w czasie jego pierwszych pielgrzymek w 1979 roku, w 1983 roku i w 1987 roku. Pracując w z tzw. strefie „0”, dokumentował wszystkie najważniejsze momenty związane z polskim papieżem.

Na ekspozycjach w świdnickim muzeum zostało pokazanych kilkadziesiąt zdjęć z bogatej kolekcji, które wykonał w tym czasie znakomity fotoreporter. Jak stwierdził w 2006 roku po wernisażu pierwszej z wystaw: *to tylko ułamek historii, który starałem się zachować. Dla nas, dorosłych, to wspomnienie tych wzruszających chwil, gdy otworzyły się drzwi samolotu i ukazał się On – Papież. Dla młodzieży i dla potomnych to skromne świadectwo, z którego mogą się uczyć*⁵.

⁵ Wiadomości Świdnickie 21/2006; rozmowa Beaty Moskal-Słaniewskiej z Tadeuszem Zagoździńskim.

Papiescy fotografowie – Adam Bujak i Arturo Mari

Zarówno Adam Bujak⁶, jak i Arturo Mari⁷ fotografowali Jana Pawła II przez cały pontyfikat. Adam Bujak towarzyszył też Karolowi Wojtyłe znacznie wcześniej, już od lat sześćdziesiątych uwieczniając jego sceny z życia, najpierw jako biskupa, arcybiskupa i kardynała. Arturo Marii stał się osobistym fotografem Jana Pawła II dopiero po jego wyborze na głowę Stolicy Apostolskiej.

Obaj znakomici fotografowie, wyróżniani licznymi prestiżowymi nagrodami, odznaczani za wybitne osiągnięcia i mający w swym dorobku mnóstwo wspaniałych albumów nie tylko obrazujących życie i pontyfikat Jana Pawła II, wielokrotnie pokazywali swoje prace w Świdnicy. Jak podsumowuje Andrzej Protasiuk: *na Dniach Papieskich były prezentowane niemal wszystkie wystawy poświęcone papieżowi, które były wówczas w obiegu w świecie. Chodzi o fotografie zarówno Adama Bujaka, jak i Arturo Mari. Każda z tych wystaw była inną opowieścią.*

Jedna z tych historii dotyczyła śmierci Jana Pawła II. Wspólna wystawa fotografii Adama Bujaka i Arturo Marii zatytułowana „W drodze do Domu Ojca” została zaprezentowana w Galerii Fotografii w Świdnicy w 2006 roku. Jak relacjonuje Andrzej Protasiuk: *te fotografie były naprawdę wstrząsające. To były bardzo duże formaty, niektóre zdjęcia ponad metrowe, panoramiczne. Robiły ogromne wrażenie i było to widać po ludziach odwiedzających wystawę. To było dwa lata po śmierci Jana Pawła II. Pozostało jeszcze bardzo dużo emocji z związanych z jego odejściem. Obserwowałem ludzi, którzy przyszli obejrzeć te zdjęcia i nie byli obojętni. Wydaje mi się, że zarówno Arturo Mari, jak i Adam Bujak mocno przeżyli pogrzeb. Powstały świetne zdjęcia. Nie wiem, ile ich to koszt-*

⁶ Adam Bujak – światowej sławy artysta fotografik, autor około 150 albumów. Jest członkiem Związku Polskich Artystów Fotografików, renomowanego Królewskiego Towarzystwa Fotograficznego Wielkiej Brytanii, Międzynarodowej Federacji Sztuki Fotograficznej w Szwajcarii, a także laureatem wielu polskich i międzynarodowych nagród, m.in. Civitas Christiana, Orderu św. Marii Magdaleny, Orderu Wielkiego św. Zygmunta oraz nagrody Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia „Totus 2003”. Jego albumy były wielokrotnie honorowane tytułem najpiękniejszej Książki Roku. Wiele z nich poświęconych jest osobie Ojca Świętego Jana Pawła II, którego posługiwanie duszpasterskie fotograf dokumentował od 1963 r. Adam Bujak jest też autorem bezcennych fotografii utrwalających wydarzenia ważne dla Kościoła oraz miejsca cenne dla tradycji. Od wielu lat związany jest z wydawnictwem „Biały Kruk”. Jego fotografie wystawiane były zarówno w Polsce, jak i zagranicą. Jest artystą, który w sposób szczególnie zasłużył się dla kultury katolickiej, kultury polskiej i światowej, za co wielokrotnie został odznaczony.

⁷ Arturo Mari – fotograf watykański, osobisty fotograf papieża Jana Pawła II. Pracował jako fotograf kolejnych papieży przez 53 lata. Fotografował pontyfikaty Piusa XII, Jana XXIII, Pawła VI, Jana Pawła I, Jana Pawła II. Towarzyszył także Benedyktowi XVI. Współpracował z czasopismem „L'Osservatore Romano”. Jest autorem wielu albumów poświęconych m.in. Janowi Pawłowi II, któremu wykonał ponad milion zdjęć. Przy swojej wieloletniej pracy przy boku papieża nigdy nie wziął ani jednego dnia urlopu i fotografował go aż do śmierci. W czerwcu 2007 r. przeszedł na emeryturę. W 2014 roku „za wybitne zasługi w dokumentowaniu dzieła życia Jana Pawła II i wielkości Jego pontyfikatu” został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

*towało. Są profesjonalistami i zapewne wiele w życiu widzieli, ale przypuszczam, że było to dla nich niezwykle trudne*⁸.

Arturo Mari i Adam Bujak mieli jeszcze dwie wspólne ekspozycje w Świdnicy. W 2008 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej zaprezentowali zdjęcia zebrane pod tytułem „Nie ma solidarności bez miłości”. Przedstawiały one zaangażowanie Jana Pawła II w sprawy robotników i jego wsparcie dla „Solidarności”. Były to fotografie z manifestacji opozycji organizowanych w latach 80. w Krakowie i Nowej Hucie oraz z papieskich pielgrzymek do Polski. Natomiast w 2011 roku w świdnickiej katedrze można było obejrzeć wystawę przygotowaną przez tych autorów na pierwszą rocznicę śmierci papieża Polaka – „Promieniowanie świętości”. 40 plasz ukazywało papieża jako niezwykle człowieka – kapłana, intelektualistę, od którego od zawsze biła świętość. Były to *zdjęcia dokumentujące spotkania Jana Pawła II z przedstawicielami innych wyznań i kultur, ze zwykłymi ludźmi, ale też z samym Bogiem, gdy zatopiony jest w modlitwie, czyli zdaniem wielu prawdziwej rozmowie z tym, któremu tak bardzo przez całe życie był oddany*⁹.

Wspólną wystawę miał także Arturo Mari z koreańskim fotografikiem Baik Nam Sik, zafascynowanym postacią Jana Pawła II, kilkakrotnie towarzyszącym papieżowi w trakcie jego podróży po świecie. Zdjęcia m.in. architektury Rzymu, Watykanu oraz fotografie z pogrzebu Ojca Świętego zebrane pod tytułem „Jan Paweł II Apostoł Pokoju” zaprezentowano w świdnickiej Galerii Fotografii w 2007 roku.

Oprócz łączonych ekspozycji papieskich fotografów zorganizowane zostały jeszcze dwie indywidualne wystawy w ramach Dni Papieskich w Świdnicy. Były to fotografie Adama Bujaka. Pierwszy wernisaż odbył się 2008 roku i wówczas ten znakomity fotografik udostępnił wyjątkowe prace zebrane pod tytułem „Impresje Watykańskie”. Była to wystawa plenerowa, zaprezentowana na terenie parafii pw. NMP Królowej Polski w Świdnicy. Zdjęcia przedstawiały niezwykle zakątki ogrodów watykańskich i architekturę słynnej Bazyliki św. Piotra. Kolejną ekspozycję Adama Bujaka zatytułowaną „Pielgrzymki polskie” otwarto w świdnickiej katedrze w 2008 roku. Stanowiła ona fotograficzną kronikę wizyt Jana Pawła II do Polski w latach 1979–2002.

⁸ Na Dniach Papieskich w Świdnicy wystawę pożegnalną z Ojcem Świętym można było zobaczyć jeszcze w 2008 roku w Muzeum Dawnego Kupiectwa. Nosiła tytuł: „Szukałem Was i teraz przyszliście do mnie” i została udostępniona przez Muzeum Miejskie w Wadowicach.

⁹ „Jan Paweł II odwoływał się do świętości”, [w:] Tygodnik Świdnicki nr 20/2011.

Otwarcie wystawy „W drodze do Domu Ojca” (2007 rok)

Otwarcie wystawy „Nie ma solidarności bez miłości” (2008 rok)

Papież pielgrzym na zdjęciach

W trakcie Dni Papieskich w Świdnicy pokazano wiele wspaniałych wystaw przedstawiających pielgrzymki Jana Pawła II zarówno do Polski, jak i do najodleglejszych zakątków świata. Polski papież był bowiem znany z podróży apostolskich. W sumie zagranicznych wizyt odbył 104, odwiedzając 130 krajów na wszystkich kontynentach. Jedną z pierwszych wystaw o tej tematyce, oprócz wyżej wspomnianych, był zbiór fotogramów „Jan Paweł II w Izraelu” otwarty w 2006 roku w świdnickiej bibliotece. Była to pamiątka po 91. pielgrzymce papieża, którą świat katolicki i żydowski uznał za jedną z najważniejszych jego podróży. Fotografie będące dokumentalnym zapisem tego wydarzenia zostały po raz pierwszy pokazane 17 stycznia 2006 roku w Dniu Judaizmu. Na Dni Papieskie w Świdnicy wypożyczyła ją Ambasada Izraela w Polsce.

Wystawą, którą z przejęciem do dziś wspominają obaj pomysłodawcy i organizatorzy świdnickich Dni Papieskich – Andrzej Protasiuk i ks. prałat Jan Bagiński – był zbiór prac czeskiego fotografa Jiri Jahoda. Niezwykle były same okoliczności, w jakich powstały te zdjęcia. Jiri Jahoda wykonał je na pierwszej pielgrzymce Jana Pawła II do Polski w roku 1979 roku, na którą nie tak łatwo było mu się dostać. Jak opowiadali ksiądz i świdnicki fotograf – najpierw próbował przejść przez granicę w Kudowie-Słone, ale go nie wpuszczono. Mimo wszystko nie poddawał i w końcu mu się udało dotrzeć do Krakowa przez Słowację. Tak relacjonuje to wyjątkowe spotkanie i wystawę Andrzej Protasiuk: *Pojechaliśmy z ks. Janem Bagińskim do Trutnova, gdzie Jiri Jahoda mieszkał. Na miejscu powiedzieliśmy mu o całym tym zamysle. Był bardzo szczęśliwy, nie sądził, że kiedykolwiek jeszcze te zdjęcia gdzieś zostaną pokazane. Był też zachwycony samym przyjazdem do Świdnicy i jak twierdził później to, co przeżył tutaj, przeszło jego najśmielsze oczekiwania. Nie sądził, że jego imię zostanie wygłoszone z ołtarza, ale też że tylu ludzi będzie oglądało jego wystawę i uczestniczyło w uroczystej mszy świętej. Był szczęśliwy i wielce zdumiony. Przyznał, że czuł się niemal tak jak w trakcie tej pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II. Jego spontaniczna i szczerza reakcja była dla nas poruszającym przeżyciem. Jiri Jahoda tę nieprawdopodobną wystawę zdjęć zaprezentował w Świdnicy dwukrotnie. Oprócz ekspozycji plenerowej przed kościołem pw. Najświętszej Marii Królowej Polski w roku 2007, zbiór pokazano także w 2009 roku w Parafii pw. Ducha Świętego. Jak stwierdza Andrzej Protasiuk: *zdjęcia były bardzo ciekawe. To była czarno-biała wystawa i te fotografie z pierwszej pielgrzymki różniły się od tych zdjęć, które się już widziałem. Były uchwycone nieco inaczej niż u reporterów. Czeski fotograf to wydarzenie odebrał w wyjątkowy sposób.**

Podczas Dni Papieskich w Świdnicy zaprezentowano też zdjęcia nieżyjącego już warszawskiego fotografa, przez blisko 40 lat dokumentującego życie Kościoła

w Polsce – Ryszarda Rzepeckiego¹⁰. Ten niezwykle fotoreporter, który w swym dorobku ma ponad milion wykonanych zdjęć, towarzyszył także Janowi Pawłowi II w pielgrzymkach po Polsce, ale i poza jej granicami. Sfotografował około jego 70 podróży apostolskich. W Świdnicy wystawione zostały prace pod tytułem „Jan Paweł II jakiego pamiętamy”. Ekspozycję otwarto w Miejskiej Bibliotece Publicznej w 2007 roku, dwa lata przez śmiercią Ryszarda Rzepeckiego.

Wśród wielu niezwykle zdjęć wykonanych na pielgrzymach Jana Pawła II w Polsce, które można było zobaczyć na świdnickich Dniach Papieskich, znalazły się chociażby fotografie z wystawy – „Bóg bogaty w miłosierdzie” Tomasza Szarka. Zaprezentowano ją w 2007 roku w świdnickiej katedrze. To była fotograficzna dokumentacja pielgrzymki papieża do Ojczyzny w 2002 r., w tym relacje z m.in. konsekracji Bazyliki Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach, wizyty w Campusie UJ, spotkania z profesorami wyższych uczelni, mszy św. na krakowskich Błoniach oraz pobytu w Kalwarii Zebrzydowskiej. Tematykę wizyt Ojca Świętego w Polsce poruszały też chociażby wystawa w Miejskiej Bibliotece Publicznej – „Ostatnia pielgrzymka Jana Pawła II do Polski w 2002 roku” autorstwa Tadeusza Warczaka, fotografa księdza kardynała Stanisława Dziwisza czy pokazane w katedrze zdjęcia pod tytułem „Jan Paweł II – VI pielgrzymka do Polski – Kraków, Zakopane 1997” tarnowskiego fotoreportera Jacka Szweda. Obie otwarte w 2008 roku.

Wystawę, która z jednej strony pokazywała pielgrzymki papieża do Ojczyzny, ale też całe tło historyczne, zaprezentował natomiast w Świdnicy znany fotograf i dokumentalista Stanisław Markowski¹¹. Była to ekspozycja zatytułowana „Ojczyzno moja – ojciec święty Jan Paweł II w czasie bólu i nadziei” otwarta w Galerii Fotografii w 2008 roku. Przedstawiała dokumentalny zapis fotograficzny pielgrzymek Ojca Świętego z 1979, 1983 i 1987 roku. Uzupełniały je fotografie również mające związek z postacią polskiego papieża i przedstawiające m.in. wydarzenia związane ze stanem wojennym, powstaniem „Solidarności” czy pogrzebem ks. Jerzego Popiełuszki.

¹⁰ Ryszard Rzepecki – warszawski fotografik, wieloletni członek Związku Artystów Fotografików. Współpracował z Centralną Agencją Fotograficzną, z TVP, z Instytutem Wydawniczym PAX. Był fotoreporterem „Słowa Powszechnego”, a po przekształceniu – „Słowa – Dziennika Katolickiego”. Przez blisko 40 lat dokumentował życie Kościoła w Polsce, m.in. Prymasa Tysiąclecia Stefana Wyszyńskiego oraz kard. Karola Wojtyłę. Przez ponad 20 lat dokumentował posługę Prymasa Polski kard. Józefa Glempa. Uczestniczył w prawie 70 podróżach Jana Pawła II. Powstałe w ich trakcie fotografie pokazywał na wystawach w Muzeum Watykańskim oraz publikował w albumach. Otrzymał Order Prymasowski „Ecclesiae Populoque servitium praestanti”. Zmarł 4 września 2009 r.

¹¹ Stanisław Markowski – krakowski fotograf. Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego. W okolicach lat osiemdziesiątych poświęcił się fotografii społeczno-politycznej, dokumentując walkę narodu polskiego o niepodległość. Związany był z „Solidarnością”. Stworzył muzykę do nieoficjalnego jej hymnu „Solidarni”. Twórca fotografii faktu, rejestrujących m.in. czarny marsz po śmierci studenta UJ Stanisława Pyjasa z 1977 r. Autor wyróżnianych albumów, poświęconych m.in. polskiej tradycji, zamkom i dworcom Polski, zabytkowym kościołom. Laureat nagród fotograficznych, odznaczony także medalem za zasługi w dziedzinie fotografii. Jego prace znajdują się w zbiorach muzeów i galerii zarówno w Polsce, jak i za granicą. Zajmuje się także muzyką i komponowaniem w nurcie poezji śpiewanej. W 2003 roku wydał płytę „Tęsknota”.

Wystawa „Szukałem Was i teraz przyszliście do mnie” (2008 rok)

Wystawa Stanisława Markowskiego „Ojczyzna moja – ojciec święty Jan Paweł II w czasie bólu i nadziei” (2008 rok)

Wystawa Ryszarda Rzepeckiego „Jan Paweł II jakiego pamiętamy” (2007 rok)

Bp. Ignacy Dec wręczający statuetkę Jackowi Szwedowi, autorowi wystawy „Jan Paweł II – VI pielgrzymka do Polski – Kraków, Zakopane 1997” (2008 rok)

Wystawa zbiorowa „Karol Wojtyła – Jan Paweł II 1920–2005” (2012 rok)

Fotograficzna biografia papieża

Fotografie, jakie można było zobaczyć na Dniach Papieskich przedstawiały także zarys życia polskiego papieża. Pierwszą z wystaw, stanowiącą m.in. fotograficzną biografię Karola Wojtyły, ale też Kraków, z którym był związany, zaprezentowano w 2007 roku. Nosiła tytuł „Papieski Kraków” i została przygotowana oraz opracowana przez Muzeum Historii Fotografii w Krakowie. Kuratorem ekspozycji był kustosz tej krakowskiej instytucji Andrzej Rybicki, działający we współpracy z Maciejem Beiersdorfem, Lechem Dziewulskim i Andrzejem Stawiarskim. Były to zdjęcia pochodzące ze zbiorów państwowych i kościelnych archiwów, ze zbiorów fundacji, muzeów czy wreszcie kolekcji prywatnych pokazywały człowieka i miasto¹². Jak napisał Andrzej Rybicki do niewielkiego katalogu przygotowanego na II edycję Dni Papieskich, tą wystawą zamierzamy przybliżyć Kraków – miasto samo w sobie będące depozytem tysiącletniej tradycji państwa, z którego czerpał siłę kleryk, biskup, kardynał i przyszły najwyższy Pasterz. Wspólnota losu miasta miotanego nieprzyjawnym wichrem dwudziestowiecznej historii i człowieka, unaoczniającego najwyższy, ludzki wymiar bytu jego mieszkańcom. Druga ekspozycja obrazująca życie polskiego papieża zaprezentowana została w 2012 roku. Fotografie i dokumenty zebrano pod nazwą „Karol Wojtyła – Jan Paweł II 1920–2005”. Wystawę wielu, nie tylko znanych autorów przygotowało Katolickie Centrum Kultury w Krakowie.

Obie biograficzne wystawy udostępniono do zwiedzania w Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy. Jak opowiada o nich Andrzej Protasiuk: *były to wystawy robione przez historyków i bez wątpienia jest to pewien zarys żywota świętego Jana Pawła II, począwszy od narodzin aż do śmierci, albo do pewnego momentu, gdy już został papieżem. Stanowiły one interesujący wątek poznawczy.*

Oprócz fotografii związanej z Janem Pawłem II pojawiły się ekspozycje przedstawiające również następcę urzędu w Stolicy Piotrowej – Benedykta XVI. Była to chociażby wystawa „Kraina Benedykta XVI” otwarta w świdnickiej katedrze w 2010 roku, a także zbiór „Jan Paweł II, Benedykt XVI” zaprezentowany przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Świdnicy w 2014 roku.

¹² Papież w naszych sercach”, [w:] Niedziela świdnicka 24/2007.

o. Leon Knabitił ks. prałat Jan Bagiński na wystawie
Kronika Fotograficzna „Jan Paweł II – Pamięć i Obecność – Świdnica 2006–2010” (2011 rok)

Mieszkańcy blisko Jana Pawła II

Muzeum Dawnego Kupiectwa postanowiło sięgnąć do zbiorów mieszkańców Świdnicy i na rok 2011 Dni Papieskich przygotowało wystawę „Spotkania świdniczan z Janem Pawłem II”. Jak dzielił się wówczas Wiesław Rośkowicz, dyrektor tej placówki kulturalnej do roku 2019, *wystawa mogła powstać dzięki pozytywnemu odzewowi mieszkańców naszego miasta*¹³. Były to fotografie zarówno z pielgrzymek papieża Polaka do ziemi ojczystej, jak i z prywatnych audiencji. Najstarsze zdjęcia wykonano w 1980, a najnowsze w 2004 roku. Poza wizerunkiem Jana Pawła II znalazły się na nich także znane postaci z życia publicznego miasta m.in. Wojciech Murdzek, wówczas prezydent Świdnicy wraz z wiceprezydentem Ireneuszem Pałacem, ks. prałat Jan Bagiński, świdnicki biskup Ignacy Dec czy ówczesny rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak. Wśród nich były też takie szczególne fotografie jak chociażby przekazana przez policjanta, na której widoczny jest Jan Paweł II z generałem Markiem Papałą.

W 2011 roku organizatorzy Dni Papieskich w Świdnicy pokazali także zdjęcia z pięciu poprzednich edycji wydarzenia. Wystawę zatytułowaną Kroniką Fotograficzną „Jan Paweł II – Pamięć i Obecność – Świdnica 2006–2010” pokazano w Galerii Fotografii. Autorami zdjęć byli: Tomasz Pietrzyk, Wiktor Bąkiewicz, Jacek Szwed, ks. Roman Tomaszczuk i Tadeusz Zagoździński.

¹³ Telewizja *Teletop Sudety*, nagranie „VI edycja Dni Papieskich” z 2011 roku.

Święte miejsca i postaci

W Świdnicy na udostępnionych fotografiach przedstawiano nie tylko samą postać Jana Pawła II i spotkania z nim. Tematem wystaw były też m.in. miejsca ważne dla wiary chrześcijańskiej. Jedną z takich ekspozycji zainaugurowano w Galerii Fotografii w 2009 roku i nosiła tytuł: „Ziemia Zbawiciela”. Jej autorem był Stanisław Markowski, który zaprezentował zdjęcia wykonane w Egipcie i Palestynie. Ich myślą przewodnią były miejsca związane z biblijnymi wydarzeniami i jak sam je wielokrotnie określał, *naznaczone obecnością Boga*. Ten krakowski fotograf, dokumentalista, ale też kompozytor i pieśniarz podzielił się swoimi wyjątkowymi zdjęciami na świdnickich Dniach Papieskich także w kolejnych latach. W 2010 roku na ekspozycji w parafii pw. Ducha Świętego pod tytułem: „Ziemia apostoła Pawła i Jana” przedstawił Azję Mniejszą, a w szczególności miejscowości związane z apostołami Pawłem i Janem. Rok później w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Świdnicy zaprezentował kontynuację swojej podróży śladami jednego z apostołów – św. Pawła z Tarsu. Tym razem zdjęcia pokazywały Grecję i miejsca pobytu św. Pawła, a także główne ośrodki życia duchownego Kościoła prawosławnego – Górę Athos i Meteory.

W „Miejsca święte” uczestników świdnickich Dni Papieski zabrał w 2017 roku również fotograf z Łodzi, Hassan Abbas. Swoją zbiorę zdjęć, po tym właśnie tytułem, zaprezentował w Miejskiej Bibliotece Publicznej. To były fotografie ukazujące przestrzenie związane zarówno z chrześcijaństwem, jak i islamem. W samym czasie w świdnickiej bibliotece otwarta została też druga wystawa. Fotografie zebrane pod nazwą „Droga” autorstwa Piotra Dębińskiego przedstawiały przejmujące fotografie m.in. zatopionych w modlitwie pielgrzymów podczas drogi krzyżowej.

Interesującą i nieco odmienną wystawą, jaka pojawiła się na Dniach Papieskich w Świdnicy, była ekspozycja „Portrety świętych” autorstwa mieszkającego w Stanach Zjednoczonych Bartosza Pietrzaka. Zdjęcia pokazano w Muzeum Dawnego Kupiectwa w 2010 roku. Fotograf uwiecznił postaci ozdabiające gotycką katedrę w Sens we Francji. *To właśnie centralny portal przedstawiający 70 wyrzeźbionych w piaskowcu alegorycznych postaci – kobiet, świętych, męczenników i aniołów, tamtejszej katedry był inspiracją prac Pietrzaka. Rzeźby powstały w XII wieku, niestety w czasie Rewolucji Francuskiej zostały zniszczone. [...] To co w nich uderza to brak głów świętych*¹⁴. Na tle wyróżnia się tylko jedna – zachowana w całości postać.

W 2013 roku Dniom Papieskim w Świdnicy towarzyszyła też wyjątkowa ekspozycja fotografii Janusza Skórskiego „Misteria Kalwaryjskie”. Zdjęcia wykonane zostały w latach 1993–2004, podczas Misteriów Pasyjnych w Kalwarii Zebrzydowskiej, Kalwarii Pałacowskiej i Górcie Klasztornej. Krakowski fotograf ukazał niezwykłość tradycji wystawiania plenerowej drogi krzyżowej, która łączy w sobie widowiskowość z atmosferą modlitwy i religijnymi przeżyciami pielgrzymów. Wystawę zaprezentowano w świdnickiej bibliotece.

¹⁴ „Święci ścięci”, [w:] Tygodnik świdnicki Nr20/2010.

Symbole religijne w malarstwie

Na Dniach Papieskich podziwiano także prace plastyczne. Malarskie formy miały dopełniać formułę prezentowanych ekspozycji. W 2007 roku w holu świdnickiego teatru odbył się wernisaż wystawy zbiorowej Stowarzyszenia Świdnickich Plastyków Amatorów im. Jana Pawła II, zatytułowanej „Patron”. Wydarzenie otworzyli: ówczesna dyrektorka Świdnickiego Ośrodka Kultury Małgorzata Braniecka oraz Andrzej Protasiuk. Artysci amatorzy należący do stowarzyszenia pokazali swoje prace przedstawiające postać Jana Pawła II. Były to portrety papieża w różnych technikach malarskich.

Od początku właśnie o wystawy plastyczne zabiegał inicjator i organizator święta papieskiego Andrzej Protasiuk. Jak wyjaśnia: *Nie było to łatwe zadanie i niektóre z planowanych tego typu wystaw niestety ostatecznie nie udało się zaprezentować. Pojawiła się też obawa, że plastyczne ekspozycje nie spotkają się z tak wielkim zainteresowaniem, jak chociażby fotograficzne. Jak bowiem później się przekonaaliśmy plastyczne prace przyciągnęły również wielu odbiorców sztuki.*

Niezwykle istotną ekspozycją prac plastycznych na świdnickim święcie papieskim była wystawa „Znaki – obiekty malarskie”. Jej autorem był dr hab. Miłosz Pobiedziński, pracownik Katedry Sztuk Wizualnych Wydziału Form Przemysłowych Akademii Sztuk

Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Artysta zajmujący się malarstwem, fotografią i grafiką komputerową, zaprezentował w Wieży Ratuszowej w 2015 roku swoje nieoczywiste i wyjątkowe prace w nurcie sztuki konceptualnej.

Jak wspomina pochodzący z Wałbrzycha twórca: *Udostępniona przeszklona przestrzeń wymagała specjalnego przygotowania na wystawę. Duże okna w pomieszczeniach obiektu zostały zaciemnione. Pomimo więc słonecznej pogody w dniu wernisażu udało się w bardzo dużym stopniu ograniczyć źródło światła. Dzięki temu została stworzona wystawa o charakterze intymnym, bardzo osobistym i mocno skupiającym na poszczególnych obiektach malarstwach. Artysta otrzymał swobodę i pomoc w realizacji zamierzonej koncepcji ekspozycji wszystkich prac. W tym celu nawet ściany w sali wystawienniczej zostały odświeżone i pomalowane. Jak przyznaje autor malarskich obiektów, dzięki wsparciu organizacyjnemu udało się faktycznie i w pełni zrealizować skonstruowaną przez niego wystawę.*

Sama idea pokazanych wówczas w Świdnicy eksponatów miała w symbolicznym stopniu nawiązywać do sztuki sakralnej. Tematem, ale też inspiracją dla Pobiedzińskiego był również św. Jan Paweł II. Jak stwierdza: *To nie była wystawa o papieżu, ale o pewnych wartościach, pokazywanych poprzez tematy, znaki archetypiczne, które można spotkać w Biblii. Zamierzeniem było stworzenie intymnego klimatu umożliwiającego poszukiwanie owych symboli związanych z tradycją judeochrześcijańską, ale też treści opartych na własnych, osobistych doświadczeniach.*

Na ekspozycji zaprezentowano w sumie pięć przestrzennych obiektów Miłosza Pobiedzińskiego. Każda z prac została oświetlona tylko jedną żarówką halogenową. Wychodząc więc z windy, znajdującej się w Wieży Ratuszowej, odwiedzający wernisaż wkraczali w zatopioną w ciemności przestrzeń wystawienniczą i podążając za źródłem światła mogli odkrywać każde z wyeksponowanych dzieł tego twórcy.

Najbardziej rozbudowana instalacja, bo składająca się aż z 72 obiektów, nosiła tytuł „Arka”. Jak opowiada twórca: *Praca złożona była z przedmiotów codziennego użytku, pochodzących z mojego domu rodzinnego, używanych przez moich dziadków. Były to rzeczy, które właściwie dawno należało wyrzucić. Ja natomiast je kolekcjonowałem i wykorzystałem w celu skonstruowania obiektu artystycznego. Każdy przedmiot został pomalowany na kolor zielony i całość ułożona została w formie „piramidy”. Stworzony obiekt przypominał „łódź” i nawiązywał do Arki Noego. Był to zamierzony cel, bo jak w Biblii chroniony jest świat zwierzęcy i ludzie, którzy mają przetrwać, tak w tym obiekcie poprzez zachowanie przedmiotów zatrzymywana jest pamięć o osobach, ale też o pewnych obyczajach w kulturze.*

Na świdnickiej wystawie Pobiedziński zaprezentował także pracę „Cztery Stare Ikony” z cyklu „Strzępy”. Obiekty powstały na bazie prac dyplomowych artysty, które zostały zwinięte i przez wiele lat przechowywane na strychu. Zakurzone, podniszczone, ze sta-

rości powyginane zyskały drugie życie w nowym akcie twórczym. Jak wspomina autor: *Do dyspozycji były dwie gabloty za szybami, w których umieściłem cztery zwinięte i spłaszczone zwoje. Przypominały one trochę sarkofagi, ale jedynie w sensie symbolicznym. Sam aspekt wizualny nawiązywał do tematyki śmierci, często poruszanej także przez papieża.*

Kolejnymi obiektami malarskimi, jakie można było zobaczyć na wystawie w Wieży Ratuszowej, były chociażby: „Zwój biblijny”, stanowiący zwinięte w rulon płótno o wymiarze około 2x3 m z zapisaną czy namalowaną słowo po słowie „Księgą Rodzaju”, ale też praca „Bez tytułu”, składająca się z pięciu ogromnych blejtramów o wysokości około 3 m, które zostały oparte na trzech ścianach, tak by można było odczytać umieszczoną na nich cyfrę 21.37, czyli godzinę śmierci papieża.

Ciekawym i wieloelementowym obiektem był również eksponat nazwany „Kolekcją artysty”. Jak relacjonuje twórca: *Praca składała się z sześciastków o formacie 9x9 cm, a każdy stanowił znak własnego doświadczenia, osobistego przeżycia z przeszłości. Kubiki pokazywały zakłętą obrazy pamięci. Jeden z nich przedstawiał na przykład kostkę Rubika, którą kiedyś wszyscy graliśmy w dzieciństwie. Inny miał kształt małego akwariusz z wodą czy też doniczki z rośliną. Był również sześciastek z umieszczoną w nim figurką Matki Boskiej oraz z przedwojenną zabawką, należącą do mojej cioci. Wśród tych małych form można było także odczytać przedmiot zainteresowania artysty jak chociażby na kubiku, na który nałożyłem płótno lniane i pomalowałem, jako znak zamilowania sztuką malarską. Był też sześciastek obłożony lustrem, stanowiący wspomnienie z liceum, gdy rysowałem swoje autoportrety i ciągle przyglądałem się swojej twarzy. Była to kolekcja pewnych znaków, a pod nimi na podłodze wyeksponowałem walizkę, stworzoną specjalnie do przechowywania tych małych form. W całości tworzyły one niedostępną formę krzyża, który jedynie symbolicznie wynikał z przecięcia pionu i poziomu.*

Dopełnieniem merytorycznym wystawy był zapisany ołówkiem przez artystę na ścianie cytat św. Jana Pawła II. Można było go spostrzec, kierując się za wiązką światła odbitą z lustrzanego sześciastku z „Kolekcji artysty”. Wówczas na przeciwległej stronie błysk rozjaśniał napis: „Świat bez sztuki naraża się na to, że będzie światem zamkniętym na miłość”. Treść tej myśli polskiego papieża widniała także na wielkoformatowym banerze zawieszonym na filarach Teatru Miejskiego w Świdnicy.

Jan Paweł II na znaczkach i medalach

Apostolską posługę Karola Wojtyły na świdnickich Dniach Papieskich przybliżano również poprzez zbiory wyjątkowych pamiątek. W 2013 roku w Muzeum Dawnego Kupiectwa swoją wyjątkową kolekcję 560 medali zaprezentował Bernard Marek Adamowicz z Legnicy. Eksponowane medale, stworzone przez artystów z Polski i zagranicy, zostały uszeregowane tematycznie. Wśród nich znalazły się chociażby te związane z wyborem i inauguracją pontyfikatu Jana Pawła II, pielgrzymkami, rocznicami, dokumentujące działania papieża skierowane do Kościoła czy poświęcone trosce o młodych. Stanowiły różne formy upamiętniania polskiego papieża, które powstawały też po jego śmierci. *W przypadku medali związanych z Janem Pawłem II charakterystyczne stało się to, że na bardzo wielu znalazły swój zapis słowa papieskiego przesłania. Są to bezpośrednie cytaty z wygłaszanych homilii, publikowanych dokumentów, czy słów wypowiedzianych niejako „przy okazji”. Zawartość treściowa medali dedykowanych Janowi Pawłowi II znajduje swą realizację w ogromnym bogactwie formalnym powstałych dzieł*¹⁵. Wystawa pod tytułem „Papież – świadek, patron, przewodnik. Jan Paweł II w medalierstwie światowym z kolekcji Bernarda Marka Adamowicza” prezentowana była w Muzeum Dawnego Kupiectwa.

W kolejnych latach uczestnicy Dni Papieskich mieli okazję zobaczyć pamiątkowe znaczki. Pierwszą ekspozycję „Jan Paweł II w filatelistyce” zaprezentowano w 2014 roku w holu Młodzieżowego Domu Kultury „Bartek” w Świdnicy. W trakcie wydarzenia o wyjątkowym zbiorze i życiu polskiego papieża opowiadał Piotr Wierciński z Polskiego Związku Filatelistów Koło w Świdnicy, będącego organizatorem wystawy.

W 2015 roku pamiątkowym zbiorem kilku tysięcy znaczków z całego świata pochwalił się także Jerzy Ozga. Mieszkaniec Sobótki zbierał je od roku 1979. Jak dzielił się na otwarciu ekspozycji „Święty Jan Paweł II na znaczkach pocztowych” w Muzeum Dawnego Kupiectwa: *jednym z najcenniejszych znaczków jest istny biały kruk [...]. To niemiecki znaczek z roku 1987 powleczonej złotą folią. Tylko przypadek sprawił, że udało mi się go zdobyć*¹⁶. W zaprezentowanej kolekcji nie brakowało też pierwszych wydań znaczków, limitowanych i bardzo rzadkich edycji.

Rok później swoimi bogatymi zbiorami filatelistycznymi podzielili się również w świdnickim muzeum – Jerzy Chomin i Zbigniew Patralski, członkowie koła Polskiego Związku Filatelistów nr 10 w Świdnicy. Na wystawie „Święty Jan Paweł II na znakach pocztowych” można było podziwiać nie tylko znaczki, ale też pocztówki i stemple.

¹⁵ „560 medali papieża”, [w:] Portal Gość Świdnicki 20.05.2013.

¹⁶ „Jan Paweł II na tysiącach znaczków”, [w:] Region Fakty Nr 20/2015.

Wspomnienia o św. Janie Pawle II Rozmowa z Tadeuszem Zagoździńskim

Wykonywał Pan zdjęcia już na pierwszej pielgrzymce Jana Pawła II? Jak Pan odebrał to zadanie? Co Pan wtedy czuł?

– W redakcji był duży popłoch, bo wiadomo było, że przyjeżdża wielki człowiek, którego oczekuje cały kraj. Był to moment niesamowity. Spotkała mnie wtedy niespodzianka, ponieważ dostałem tzw. „pool zero”, czyli strefę z bezpośrednim dostępem do Jana Pawła II na lotnisku, ale też podczas całej wizyty. Było to dla mnie wielkim wyróżnieniem w redakcji i starałem się podolać temu wyzwaniu. Wyobrażałem jednak sobie, co mnie czeka. Czulem olbrzymią odpowiedzialność za to, do czego zostałem upoważniony. Nigdy w życiu nie byłem tak zestresowany, nawet na tych moich wojennych przeżyciach. Na lotnisku, gdzie lądował samolot papieski, zjawilem się pierwszy. Już wyczuwając całe napięcie i widząc kilkaset metrów dalej tych prawie 200 reporterów czekających aż samolot podkołuje, stanąłem w grupie osób upoważnionych do powitania. Był w niej również przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński. Wiedziałem, że za chwilę ochrona mnie wpuści, bo zostałem już sprawdzony, i stojąc tam wyobrażałem sobie, jak moi koledzy, znajdujący się wśród reporterów, muszą mi zazdrościć tego momentu, że jestem tuż przy samolocie.

Zrobił Pan wtedy unikalną fotografię. Jakie było to ujęcie i przeżycie z nim związane?

– Wyczekałem moment – ten jeden jedyny. Nie zdawałem sobie sprawy, że nastąpi ucałowanie ziemi. Nikt tego się nie spodziewał, a była to chwila niesamowita. W naszym kraju była reguła, że nie fotografujemy ludzi a zwłaszcza takich postaci, które robią nieoczekiwane ruchy. Nie spodziewając się tego wszystkiego, po prostu obserwowałem jak papież schodzi po schodkach i będąc już prawie przy ostatnim, momentalnie wyskoczyłem z tej grupy, w której stałem, uklęknałem na ziemi i przygotowałem aparat. Jak papież zszedł i zaczął całować ziemię zacząłem robić zdjęcia, mimo iż nie byłem pewny czy powinienem. Okazuje się jednak, że zrobiłem dobrze. To było kilka ujęć papieża klękającego i podnoszącego się. Trudno mi teraz

sobie uświadomić, co ja wtedy mogłem pomyśleć. To była niesamowita sytuacja całowania ziemi, która nigdy wcześniej się nie zdarzyła.

Czy takich niecodziennych chwil było więcej?

– Miałem jeszcze jeden taki moment z pierwszej pielgrzymki. Fotografowałem Prymasa Polski kardynała Stefana Wyszyńskiego, papieża Jana Pawła II i profesora Henryka Jabłońskiego w drodze do kompanii honorowej. Gdy stanęli przed kompanią honorową, domyśliłem się jaka będzie kontynuacja wydarzeń – ukłony i oddawanie honoru sztandarowi. Nazwałem to powitaniem z Ojczyzną. Wiedziałem, że fotografując od lewej strony nie będę miał zdjęć, więc okrążyłem kompanię honorową i uklęknąłem zaraz za sztandarem, kierując się w stronę, w którą miał pójść papież wraz z kard. Stefanem Wyszyńskim i prof. Henrykiem Jabłońskim. Papież uklonił się przed sztandarem i oddał hołd Ojczyźnie, następnie odwrócił się w moją stronę, pozostali również skierowali wzrok ku mnie i chcieli już ruszyć. Papież zobaczył, że ja klękę i czekam z aparatem, położył rękę na brzuchu i powiedział do mnie: „No rób to zdjęcie”. To był równie niesamowity moment. Zrobiłem kilka klatek i wycofałem się.

W jakich wydarzeniach brał Pan jeszcze udział?

– Podczas pierwszej wizyty właściwie byłem przy papieżu przez cały czas. Pamiętam jak robiłem zdjęcia w Oświęcimiu. Stałem wówczas na zabytkowej zwyzce, skąd dawniej obserwowali więźniów strażnicy. Zrobiłem wtedy zdjęcia – Lecha Wałęsy, Zbigniewa Bujaka i ks. Jerzego Popiełuszki, który został później zabity. Były to fotografie trzonu „Solidarności” w tłumie ludzi. Za każdym razem starałem się fotografować wszystko co jest nietypowe, ale też bardzo potrzebne z punktu widzenia człowieka, który oczekuje materiału mówiącego coś o danej sytuacji, wydarzeniu, wizycie.

Fotografował Pan trzy pierwsze pielgrzymki Jana Pawła II do Polski. Ile zdjęć powstało?

– Nigdy ich tak naprawdę nie policzyłem. Na pewno było ich około tysiąca. Miałem wtedy dwa swoje aparaty i robiłem zdjęcia też dla siebie. Nie mogłem się oprzeć temu, by mieć własne fotografie, które nie będą przekazane agencji. Wydaje mi się, że z tych pobytów Jana Pawła II mam największą ilość zdjęć, jakie u nas powstały. Fotografie ukazywały się w prasie, ale też były zaprezentowane na mojej wystawie. Pojedyncze egzemplarze pojawiały się również w albumach.

Jak pan odbierał wizyty Ojca Świętego wtedy w Polsce?

– Z ogromnym pokorą. Czulem odpowiedzialność za każdym razem jak naciskałem spust migawki. Były też to przepiękne sytuacje i momenty, z których byłem ogromnie dumny, że je

fotografuję. Byłem też szczęśliwy, że mogłam być tak blisko papieża. Pamiętam jak podczas drugiej pielgrzymki Ojca Świętego byłem w Krakowie, gdy odlatywał do Watykanu. Fotografowałem pożegnanie również z profesorem Jabłońskim. Było wtedy mało reporterów. Stałem przy schodkach samolotu i papież wchodząc na pokład zatrzymał się, popatrzył na mnie i powiedział: „Napracowałeś się”. Zgłupiałem i tylko mu się ukloniłem.

Jaką postacią jest dla Pana Jana Paweł II?

– To najślynniejszy Polak i wspaniały człowiek. On przecież pokazał światu, gdzie leży Polska. Nigdy wcześniej nikt nie miał takiej energii, żeby podróżować po tylu krajach świata i mówić, gdzie jest Polska. Dzięki papieżowi świat dowiedział się o Polsce, o jej istnieniu.

Zdjęcie Tadeusza Zagoździńskiego z pielgrzymki Jana Pawła II do Polski

IV ROZDZIAŁ: SPOTKANIA Z PRZYJACIÓŁMI PAPIEŻA

Czasami brakowało miejsc siedzących i ludzie stali w alejce wzdłuż rzędów foteli w teatrze miejskim w Świdnicy. Ze sceny od wyjątkowych gości płynęły niezwykle opowieści. Chwile radości, wzruszenia, zadumy i smutku... Refleksje, anegdoty i wspomnienia o „naszym” papieżu. Ze świdnicką publicznością dzielili się nimi papiescy przyjaciele.

Na „wieczór wspomnień o Janie Pawle II w gronie Jego osobistych przyjaciół” niemal każdego roku świdniczan zapraszali organizatorzy Dni Papieskich w Świdnicy. Od samego początku zarówno wspierał świdnicki cykl wydarzeń papieskich, jak i uczestniczył w samych spotkaniach, okraszając je humorem i bogactwem wspomnień, arcybiskup senior archidiecezji wrocławskiej J.E. kardynał Henryk Gulbinowicz¹⁷. Jak opowiada ks. Jan Bagiński: *Jego Eminencja przejął patronat honorowy nad naszymi Dniami Papieskimi i dopóki mógł, wspierał nas. Teraz ma 96 lat i jest już zbyt słaby, by brać w nich udział. Przez te kilkanaście razy, kiedy do nas przyjeżdżał, teatr był wypełniony publicznością. Ta postać przyciągała i każde spotkanie było wspaniałe.*

Kardynał opowiadał swoje osobiste przeżycia, prywatne rozmowy, relacje ze spotkań z Janem Pawłem II. To były wciągające historie i zabawne anegdoty. Jak żartował na pierwszym spotkaniu w gronie papieskich przyjaciół w 2006 roku: *Ojciec Święty nie spotykał się jedynie ze świeckimi, czasem znajdował czas i dla biskupów.* Poprowadziła je obecnie prezydent Świdnicy, a wówczas dziennikarka lokalnych mediów Beata Moskał-Słaniewska i jak po latach wspomina: *kardynał Henryk Gulbinowicz wtedy jeszcze był w doskonałej formie, choć co prawda miał nieco problemy ze słuchem. W związku z tym musieliśmy do siebie na scenie pokrzykiwać, ale oczywiście w przyjacielskim tonie z dużą dawką dobrego humoru.* Publiczność zawsze doskonale się bawiła.

¹⁷ Kard. Henryk Gulbinowicz – polski duchowny rzymskokatolicki; doktor teologii. W latach 1970–1976 był administratorem apostolskim w Białymstoku. W latach 1976–2004 sprawował funkcję arcybiskupa metropolity wrocławskiego. Papież Jan Paweł II wyniósł go w 1985 roku do godności kardynalskiej. Jako arcybiskup-metropolita wrocławski, dwukrotnie gościł we Wrocławiu papieża Jana Pawła II w 1983 i 1997 r. Wśród licznych działań duchownego znalazły się m.in. powołanie Arcybiskupiego Komitetu Charytatywnego dla opieki nad internowanymi, więźniami i biednymi (1981) Komitet ds. Pomocy Parafianom na terenie byłego Związku Radzieckiego (1990). Był Wielkim kanclerzem Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu (1976–2004) i profesorem teologii moralnej. Przyczynił się znacznie do rozbudowy struktur tej uczelni. Był członkiem watykańskich Kongregacji ds. Kościołów Wschodnich, ds. Ewangelizacji Narodów i ds. Duchowieństwa, Rady Głównej EP (do 1996), Komisji EP ds. Duszpasterstwa Ogólnego, ds. Duchowieństwa, ds. Duszpasterstwa Emigracyjnego oraz przewodniczącym Komisji EP ds. Duszpasterstwa Ludzi Pracy. Jest także laureatem licznych nagród i tytułów. Odznaczony został też Orderem Białego Orła. Jest autorem około 300 artykułów naukowych, listów pasterskich, odezów i homilii. W marcu 2004 r. przeszedł na emeryturę.

Historie, jakie przez lata przytaczał kardynał w Świdnicy, sięgały do czasów studenckich w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, kiedy poznał popularnego wśród młodzieży wykładowcę filozofii księdza Karola Wojtyłę. Jak opowiadał na wieczorze wspomnień w 2008 roku: *wśród nas rozeszła się wiadomość, że ten profesor od filozofii mówi ciekawie, choć trudno. Postanowiliśmy więc pójść na jego wykład, bo życie studenta zwłaszcza teologii jest nudne – jedynie chodzi od jednej do drugiej sali. [...] Profesor zainteresował się nami, bo nie byliśmy studentami filozofii. I tak kiedyś sobie stoimy z profesorem Wojtyłą, gdy podchodzi do nas jedna koleżanka i pyta: „Powiedźcie, który to Wojtyła, bo ja muszę mieć wpis w indeksie”. Jeden z kolegów był dowcipnisiem, więc pyta ją: „A koleżanka chodzi na wykłady profesora?”. Ona na to: „Nie, bo za trudne”. Na to profesor Wojtyła mruga do nas okiem i mówi do niej: „Niech koleżanka da ten indeks, to może ja to jakoś załatwię”. Wpisał się tam i oddał jej indeks. A ona uciekła. Ale ta sytuacja pokazuje, że Wojtyła był zawsze frontem do człowieka, nawet jeśli ten człowiek na to nie zasługiwał*¹⁸.

Wśród całego mnóstwa anegdot kardynała o Janie Pawle II nie zabrakło też nawiązań do Świdnicy, a dokładnie do utworzenia diecezji świdnickiej. Jak mówił na spotkaniu w 2008 roku: *jak mnie zbesztal papież. A poszło o diecezję świdnicką. W 1992 roku zapadły decyzje dotyczące reorganizacji struktur kościelnych. Archidiecezja wrocławska miała być podzielona na trzy diecezje: wrocławską, legnicką i świdnicką. Ale przyszedł do mnie biskup legnicki Rybak i mówi: Eminencjo proszę przekonać nuncjusza, żeby ta trzecia diecezja powstała trochę później, bo tu najpierw trzeba wszystko zorganizować. A że nuncjusz był moim uczniem, poszło mi łatwo. [...] No i stoimy u Ojca Świętego i czekamy aż do nas wyjdzie. Wychodzi. Mówimy: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”, a on nic. Stoi i patrzy. Myślę sobie: „Niedobrze”. Papież podchodzi do mnie i patrzy mi prosto w oczy. A patrzeć to on umiał. Pyta: „A gdzie trzecia diecezja?”. Ja na to patrząc mu prosto w oczy – jak on mnie w oczy to i ja jemu – „Ja wiem, że w kościele rządzi papież”, [...] po rosyjsku dodałem: „Pażalsta, dawajcie bumagu i my wsio zdjelajem”. Odetchnął i powiedział: „Na wieki wieków amen”. I tak diecezja świdnicka powstała zamiast w 1992 roku, dopiero w 2004 roku*¹⁹.

Opowieści kardynała tworzyły wyjątkowy portret polskiego papieża. Jedne ukazywały jego niezwykłość także w prostocie codzienności w lubianych piosenkach czy w pragnieniu podziwiania sztuki, inne przedstawiały go jako pełnego zrozumienia i szacunku pedagoga, ale też wymagającego kapłana. Na jednym z ostatnich wieczorów wspomnień, w którym wziął udział kardynał Gulbinowicz, powiedział z charakterystycznym sobie humorem: *Ojciec święty to był człowiek święty. Naprawdę. Umiał wytrzymać każdego. Nawet takiego miglanca jak ja*²⁰.

¹⁸ „Frontem do człowieka”, [w:] Wiadomości Świdnickie 20/2008.

¹⁹ *Ibidem*.

²⁰ „Nie mówcie tego nikomu”, [w:] Wiadomości Świdnickie 20/2012.

J.E. kardynał Henryk Gulbinowicz oraz Adam Bujak (2007 rok)

Pierwsze spotkanie z przyjaciółmi papieża z udziałem Stanisława Rybickiego (po lewej) i prof. Gabriela Turowskiego (2006 rok)

W większości tych unikalnych spotkań kardynałowi towarzyszyli także inni papiescy przyjaciele. Na pierwszym wieczorze wspomnień był również obecny m.in. Stanisław Rybicki, który znał Ojca Świętego od ponad 50 lat – od wikariatu w parafii św. Floriana w Krakowie, prawie do końca pontyfikatu polskiego papieża. Należał wraz z żoną Danutą do grupy studentów skupionych wokół księdza Wojtyły, zwanej „Rodzinką” lub „Środowiskiem”. Uczestniczyli oni we wspólnych wyjazdach turystycznych, mających także wymiar duchowy i kształtujących chrześcijańskie postawy. Na świdnickim spotkaniu w 2006 roku wspominał: *To była wiosna. Dziewczeta bardzo chciały zobaczyć kwitnące krokusy, więc ksiądz Karol Wojtyła powiedział: „Jedziemy!”*. *W ostatniej chwili zjawiliśmy się my, chłopcy, na dworcu, powiedzieć, że nie możemy niestety pojechać, bo mamy ważny egzamin. Tu konsternacja – pięć dziewczyn, ksiądz w cywilu – co robić? Ale ksiądz Wojtyła zdecydował, że pojedą. Przez całą drogę dziewczeta zwracały się do księdza w sposób bezosobowy. Wreszcie już w Zakopanem, po radzie, najodważniejsza zwróciła się do Karola Wojtyły z pytaniem: „Czy możemy do księdza mówić wujku?”*. Oczywiście się zgodził!²¹ Przydomek wymyśliła Danuta Rybicka i Ojciec Święty kazał się nim nazywać do końca swojego życia.

Do „Środowiska”, które często odwiedzało Karola Wojtyłę we Włoszech, już po objęciu pontyfikatu, należał także światowej sławy immunolog, prof. Gabriel Turrowski, który również w 2006 roku w Świdnicy opowiadał o wspólnych spotkaniach i pielgrzymkach z Ojcem Świętym, ale też o dramatycznych chwilach, gdy znalazł się w międzynarodowej ekipie lekarzy czuwających u boku papieża postrzelonego przez tureckiego zamachowca w 1981 roku na Placu Świętego Piotra w Rzymie.

W 2007 roku na Dniach Papieskich w trakcie wieczoru wspomnień o swojej przyjaźni z Ojcem Świętym opowiadał natomiast Adam Bujak. Znakomity polski fotograf podzielił się z publicznością teatru miejskiego wieloma unikalnymi wspomnieniami o Janie Pawle II. Mówił zarówno o swojej pracy i wyjątkowych zdjęciach wykonanych papieżowi, jak i bliskiej relacji łączącej go z Ojcem Świętym.

Kolejne edycje wieczorów wspomnień cofały się do odleglejszej przeszłości i pozwalały poznać świdnickiej publiczności zgromadzonej w teatrze także dzieciństwo świętego polskiego papieża. Taką opowieść o „Lolku”, jak nazywany był mały Karol Wojtyła, snuł ostatni żyjący przyjaciel papieża ze szkolnych lat Eugeniusz Mróz. Dziś stuletni mieszkaniec powiatu opolskiego nie tylko dzielił gimnazjalną ławkę z Karolem Wojtyłą, ale też mieszkał w tej samej kamienicy, co przyszły

²¹ „Bądźmy mocni Jego miłością”, [w:] Wiadomości Świdnickie 21/2006.

Wieczór wspomnień z udziałem
Andrzeja Protasiuka (po lewej), Eugeniusza Mróza, ks. infułata Kazimierza Jandziszaka (2008 rok)

papież, w Wadowicach. Jak wspominał na świdnickim spotkaniu w 2008 roku: *Lolek od dzieciństwa był bardzo pobożny. Tak został wychowany i ta pobożność jego i jego rodziny udzieliła się także mojej rodzinie [...] Był też doskonałym uczniem. Miał 10 lat, gdy zmarła jego matka Emilia. Jego wychowaniem zajął się ojciec, również Karol, emerytowany wojskowy. Żyli skromnie. Sami przygotowywali sobie posiłki. Jeść też lubili skromnie. Ulubione potrawy Lolka to kasza gryczana ze skwarkami i kwaśnym mlekiem, pierogi ruskie i flaczki, które uwielbiał. Takie samo proste jedzenie gotowały mu siostry, które służyły mu w Watykanie*²². Eugeniusz Mróz opowiadał także świdnickiej publiczności jak Karol Wojtyła kochał sport, a w szczególności piłkę nożną, którą to miłość zaszczerpił mu brat Edmund. Mówił też o zamiłowaniu do turystyki, które rozbudził w „Lolku” podczas wędrówek po górach jego ojciec. Odniósł się także do największej pasji Karola Wojtyły – teatru. Wspominał też o smutnych chwilach, jakie dzielił też z kolegą – najpierw śmierci matki, później brata. Po maturze ich drogi się rozeszły i pierwszy raz spotkali się w gronie kolegów gimnazjalnych dopiero po wojennej zawierusze w 1948 roku. Jak relacjonował w Świdnicy: *Wtedy Lolek wrócił ze studiów w Rzymie jako doktor teologii. Spotykaliśmy się co dwa, trzy lata, w ostatnią niedzielę grudnia, w okresie Świąt Bożego Narodzenia. Wspominaliśmy i śpiewaliśmy naszą ulubioną pastoralkę „Oj, maluśki, maluśki”. Potem Lolek, kiedy już był biskupem, zapraszał nas zawsze do siebie. Kiedyś mówi: „Chłopcy, starzejemy się. Spotykajmy się co roku”. W 1978 roku Lolek zaproponował, żebyśmy przyjeżdżali z żonami. Ale wtedy zabrał nam go Watykan. Gościliśmy u niego jeszcze cztery razy. W Castel Gandolfo obchodziliśmy sześćdziesiątą rocznicę matury. Ostatni raz spotkaliśmy się w 2002 roku po mszy na krakowskich Błoniach. Papież przyjechał na wózku, już nie było radosnego nastroju, już nie wspominaliśmy zmarłych kolegów, już nie przygrywałem na harmonijce*²³. Gdy papież zmarł, Eugeniusz Mróz nie mógł przyjechać na pogrzeb. Żegnając swojego przyjaciela, pojechał wraz z bliskimi znajomymi pod jego pomnik na Górę św. Anny, gdzie zapalił znicz i zagrał mu „Oj, maluśki, maluśki”.

²² „Frontem do człowieka”, [w:] Wiadomości Świdnickie 20/2008.

²³ *Ibidem*.

Eugeniusz Mróz wraz z osobą towarzyszącą oraz ks. Jan Bagiński przed Galerią Fotografii w Świdnicy (2008 rok)

prof. Gabriel Turowski podczas wieczoru wspomnień (2006 rok)

Choć ojciec Leon Knabit²⁴, obecnie dziewięćdziesięcioletni zakonnik benedyktyn z krakowskiego Tyńca, osoba niezwykle medialna i świetnie wykorzystująca zdobycze technologii komunikacyjnej czy internetowej, nie chciał zbyt przesadnie nazywać się papieskim przyjacielem, to z pewnością był papieżowi bliski. Na spotkaniu w świdnickim teatrze w 2011 powiedział: *Ojciec Święty był przyjacielem wszystkich, ale kogo on uważał za przyjaciela, to tylko on sam wiedział, a że nie wolno wywoływać duchów, więc musi to pozostać tajemnicą*²⁵. Karola Wojtyłę spotkał w trakcie swojej rekonwalescencji z powodu gruźlicy. Jako młody ksiądz wówczas sprawował posługę kapelańską w Domu Diecezjalnym w Pewli Małej w Beskidzie Żywieckim. Jak opowiadał w Świdnicy: *W 1957 roku przyjeżdżał do nas do domu diecezjalnego. Musiał podróżować w cywilu, a że mszę trzeba było odprawiać wtedy w sutannie, ja pożyczyłem mu swoją*²⁶. Po objęciu pontyfikatu przez Karola Wojtyłę i wyjeździe do Watykanu, Ojciec Leon prowadził żywą korespondencję z papieżem. Jak stwierdził na świdnickim spotkaniu: *On napisał do mnie 185 listów. Wszystkie osobiście podpisał. Nawet jeśli na każdy poświęcił tylko pięć minut, to jest prawie tysiąc godzin. Do jednego człowieka...*²⁷. Niezwykły zakonnik, znany m.in. z dystansu do siebie i poczucia humoru, także spotykał się z Janem Pawłem II.

W Świdnicy Ojciec Knabit o swojej relacji z Ojcem Świętym opowiadał dwukrotnie w ramach Dni Papieskich. Jedno z wydarzeń skierowane było do młodzieży, z którą podobnie jak papież zawsze miał dobry kontakt. Jak wówczas relacjonowano: *[...] od samego wejścia na scenę rozbawił zgromadzonych na widowni gimnazjalistów i licealistów, którzy chyba nie spodziewali się tak wesołej pogadanki*²⁸. Jak wspomina ks. Jan Bagiński: *Ojciec Leon zachwycił młodzież. To były bardzo udane sprawy i myślę, że dużo dobrego zostawało wśród uczestników tych spotkań. Mielśmy nietuzinkowych ludzi. To było jedno z ostatnich takich spotkań z papieskimi przyjaciółmi w Świdnicy.*

Po czteroletniej przerwie odnotować można jeszcze spotkanie wspominające Jana Pawła II, które tak naprawdę dołączono do XIV Dni Papieskich w 2018 roku.

²⁴ Ojciec Leon Knabit (właśc. Stefan Knabit) – znany polski benedyktyn, prezenter telewizyjny i publicysta. W 1953 roku otrzymał święcenia kapłańskie. Jako młody kapłan (ze względu na słaby stan zdrowia) pełnił posługę duszpasterską, najpierw na Podhalu, w Gronkowie i w Brzegach, potem w Siedlcach i w Pewli Małej koło Żywca. W 1958 r. został przyjęty do nowicjatu w opactwie w Tyńcu, otrzymując imię zakonne Leon. Dwa lata później złożył profesję monastyczną. Później już jako tyniecki mnich – pełnił szereg posług duszpasterskich i rekolekcyjnych m.in. jako wieloletni podprzeor i przeor opactwa w Tyńcu. Ojciec Knabit ceniony duszpasterz, rekolekcjonista i spowiednik. Był bliskim znajomym papieża Jana Pawła II. Współpracował z telewizją i radiem. Prowadził programy w Telewizji Polskiej m.in. „Ojciec Leon zaprasza” czy w kanale Religia.tv – „Ojciec Leon zawodowiec”. Jest autorem wielu publikacji. Prowadzi własnego bloga, za którego został nagrodzony tytułem „Blog Roku 2011”. Wielokrotnie został odznaczany.

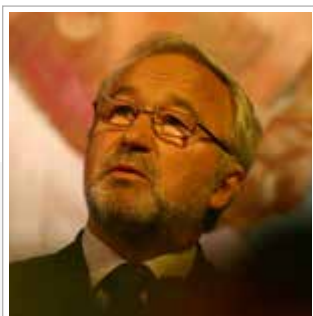
²⁵ „Bóg jest dowcipny”, [w:] Wiadomości Świdnickie 21/2011.

²⁶ *Ibidem.*

²⁷ *Ibidem.*

²⁸ „Abba Ojciec!”, [w:] Tygodnik Świdnicki nr 21/2011.

Wydarzenie zorganizowano w ramach cyklu „Apostołowie Niepodległości”, przygotowanego z okazji 100. rocznicy odzyskania niepodległości. Gościem Świdnicy był wrocławski dominikanin Ojciec Maciej Zięba, który najpierw spotkał się z młodzieżą. Mówił wówczas o miłości do Boga, ale też do człowieka: *Każdego, kogo spotkał, wypytywał o jego życie, uczył się, chciał wiedzieć, dotknąć człowieka. Kochał ludzi, ale nie tłumy. Wszyscy to podkreślali, że on w tłumie widzi pojedynczych ludzi*²⁹. Nawiązał również do patriotyzmu polskiego papieża, który szerzej omawiał na zaplanowanym tego samego dnia wieczornym spotkaniu ze wszystkimi świdniczanami, zatytułowanym „Św. Jan Paweł II przewodnik na drogach wolności”.

Wspomnienia o św. Janie Pawle II Rozmowa z Adamem Bujakiem

Był Pan oficjalnym papieskim fotografem. Czy łączyła Pana bliska relacja z Janem Pawłem II?

– Nie wiem czy określenie oficjalny fotograf jest adekwatne. Byłem związany z Ojcem Świętym serdecznością. Jestem teraz w dzielnicy Krakowa i widzę jego dom, do którego on się przeprowadził z Wadowic. Jego ojciec był oficerem Legionów... mój ojciec był oficerem Legionów Marszałka Piłsudskiego i to wszystko połączyło się razem, że był mi bardzo bliską osobą. Zresztą te ostatnie 5 lat życia przed jego śmiercią były niesamowicie bliskie. Obiady, kolacje i często wielogodzinne rozmowy o sztuce, śmierci, poezji i wielu innych rzeczach. Była to postać dla mnie takiego ojca, bardzo mi bliskiego wspaniałego człowieka. Raczej mogę w ten sposób popatrzeć. Nie jako na oficjalnego fotografa, ale człowieka, który tolerował to wszystko, co robiłem. Nigdy nie widziałem zmęczenia czy grymasów, tylko zawsze była ta serdeczność.

W jakich chwilach był pan obecny i fotografował papieża?

– Uczestniczyłem w przeróżnych sytuacjach. Moim marzeniem było być z nim na dachu pałacu apostolskiego. Pewnego dnia przeszedłem z Ojcem Świętym całą drogę krzyżową

²⁹ „Papież modlił się jak stary lew”, [w:] Portal Gość Świdnicki 18.05.2018.

w Koloseum od kaplicy, która się tam znajduje. Szliśmy krężgankami. Czekano na niego już z krzyżem, by mu go wręczyć. To był Wielki Piątek i niebywała sytuacja. Ojcu Świętemu towarzyszyło około 100 000 ludzi stojących wokół Koloseum. W samym amfiteatrze było natomiast zupełnie pusto i to robiło nieprawdopodobne wrażenie. Po przejściu całej drogi krzyżowej wyszliśmy na Forum Romanum i Ojciec Święty wszedł do auta, zwracał się do różnych ludzi i nagle na mnie popatrzył i powiedział: „Widziałem, że było zrobionych tyle fotografii”. A ja przecież nie zauważyłem, żeby Ojciec Święty chociaż na sekundę na mnie spojrział. Był zajęty wspaniałymi przeżyciami związanymi ze śmiercią Jezusa Chrystusa. To było coś niesamowitego. Ja wtedy zwróciłem się do księdza Dziwisza, że mam jeszcze jedną wielką chęć być z Ojcem Świętym. On powiedział: „Wiem jaką. Proszę jutro rano do mnie zadzwonić”. Gdy zadzwoniłem poprosił bym natychmiast przyszedł. Cekał na mnie na tym pięknym placu w Watykanie. Wsiadliśmy do dwuosobowej windy. Wjechaliśmy na dach pałacu i do mnie powiedział: „Tu jest papież”. Był przykryty czarną kapą i przypominał mi właściwie ks. Wojtyłę z krakowskich Dębin. Spędziłem na dachu z nim sam na sam jakieś półtorej godziny i fotografowałem. Właściwie z daleka mu towarzyszyłem, bo nie chciałem mu zakłócać spokoju. Ojciec Święty celebrował drogę krzyżową prywatnie w Wielką Sobotę rano.

Jakie jeszcze momenty z Ojcem Świętym były dla Pana wyjątkowe?

– Byłem z nim w grobie Chrystusa w Jerozolimie. W czasie, gdy Ojciec Święty kładł tą słynną kartkę w szczelinę ściany placzu w Jerozolimie, podszedł do mnie asystent Navarro-Valls. Wziął błyskawicznie moją akredytację volo papale, wpiął mi w klapę papieski i mówi: „Idzie pan z papieżem do grobu Chrystusa”. To było dla mnie takie przeżycie. Myślałem, że z wrażenia nie ustoję na nogach. Spełniło się moje marzenie. Wtenczas, kiedy ja z Arturo Mari z operatorem telewizji watykańskiej znalazłem się wewnątrz grobu Chrystusa w tej części anielskiej, bo składa się on właściwie z dwóch części, usłyszałem laseczkę stukającą o bruk. Z kompletnej ciemności przy wejściu wyłoniła się biała postać Jana Pawła II, który dosłownie musnął sutanną o nas. Pochylił się i wszedł tam, gdzie znajduje się kamień, na którym leżało 2000 lat temu ciało Jezusa i gdzie stało się najważniejsze wydarzenie w dziejach chrześcijaństwa – Zmartwychwstanie Pańskie. To nie było spektakularne, ale mistyczne wydarzenie, które na zawsze utkwilo mi w pamięci.

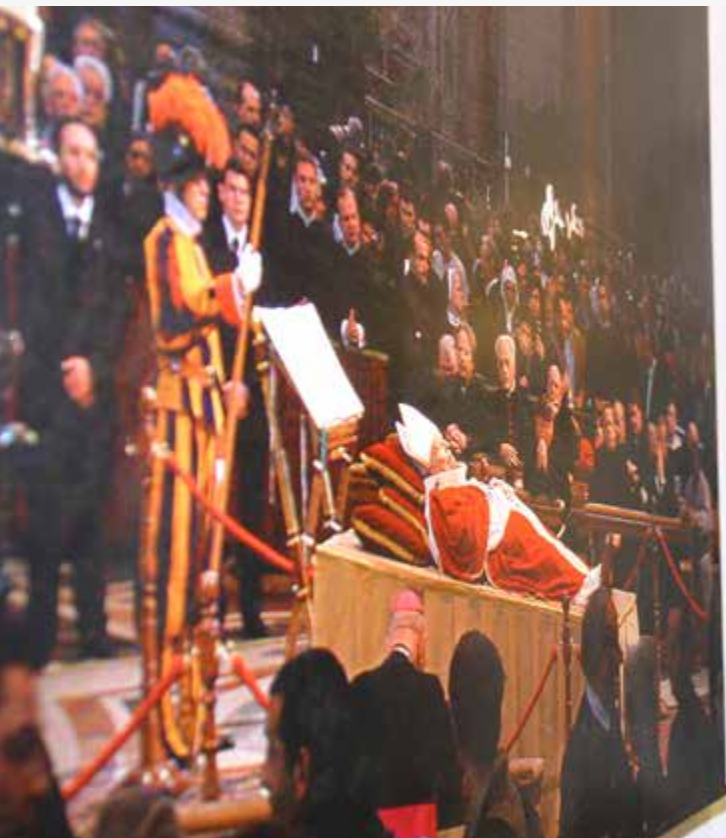
Towarzyszył Pan Karolowi Wojtyłe od lat sześćdziesiątych. To mnóstwo wspaniałych zdjęć i unikalnych wspomnień.

– To prawie 43 lata. Wyjątkowych chwil jest więc bardzo wiele. Pamiętam ostatnią wizytę Ojca Świętego w Lourdes. Podali mu wodę do picia z tego słynnego źródelka. Fotografowałem jak pije tę wodę. W pewnym momencie zaczął się strasznie trząść i wypowiedział te słowa: „Matko ja już żegnam się z tobą”. Zastanawialiśmy czy żegna się z życiem, czy

z tym miejscem. To było niebywale. Inne wspomnienie to chociażby moment w Guadalupe jak patrzyłem na właściwie „spektakl” Indian. Szli w tych strojach prawie nadzy, przykryci tylko piórami. Grały tam-tamy. Zmierzali w kierunku wizerunku Matki Bożej z Guadalupe, który nie był malowany ręką ludzką. Nie wiadomo, jak był właściwie stworzony i do tej pory naukowcy tego nie odkryli. Patrzyłem na papieża. To, co widziałem wtedy w Mexico City było niebywale. Pamiętam też spotkanie z młodzieżą w Toronto w Kanadzie. Stałem około 4 m od tronu. Dziewczyny i chłopacy byli tak skromnie ubrani, bo było tak gorąco. Zobaczyłam za ołtarzem za plecami Ojca Świętego ogromne, cudowne jezioro Ontario. Ani jedna osoba się w nim nie kąpała. Te setki tysięcy młodzieży przyszli jakby do ojca, do dziadka – schorowanego i cierpiącego. Albo słowa, które powiedział na Błoniach Krakowskich o barce. Byłem 2 m od niego, nie potrzebowałem nagłośnienia, bo dokładnie słyszałem jak mówił o barce, jak doprowadziła go do konklawe. Jak właściwie myślał w czasie konklawe o barce, o tej słynnej pieśni „Barka”. Miałem wtedy łzy w oczach.

Minęło już 15 lat od śmierci papieża. To były też dla Pana trudne chwile.

– Pamiętam tę książkę jak się zamykała i otwierała. Widziałem to na własne oczy. Jak go nieśli na marach. Codziennie byłem przy jego zwłokach. Trzy dni przed śmiercią napisał do mnie osobiście i przepięknie napisał. Treść dotyczyła książki „Znak, któremu sprzeciwić się będą” o krzyżach z całego świata. Myślał o moich ilustracjach. Dziękował mi za to i wnosił o modlitwę za mnie. Zapewne dyktował list jednej z siostr. Na końcu był jego podpis – lekko ruszone „J”, trochę zamazane rękawem, jakby pisał w łóżku.

Wystawa „W drodze do Domu Ojca” (2007 rok)

V ROZDZIAŁ: KONKURSY

Już przy pierwszej edycji świdnickich Dni Papieskich, a dokładnie przy Międzynarodowym Konkursie Fotograficznym pt. „Jan Paweł II – Pamięć i Obecność” ks. Jan Bagiński zachęcał: *Ocalmy od zapomnienia, przekazmy następnemu pokoleniu i czujmy się odpowiedzialni za to dziedzictwo, któremu na imię: Jan Paweł II.* Te słowa dziś nabierają nieuchronnej realności. Kiedy były wypowiedzane czy napisane w jednym z listów przez świdnickiego księdza w 2006 roku, papież był żywy w pamięci także młodego pokolenia. Wiedzieli kim był, a nawet może pamiętali owego staruszka w oknie na placu Świętego Piotra przy niedzielnej modlitwie Anioł Pański. Po jego śmierci powstało mnóstwo wspomnień spisanych, sfotografowanych czy sfilmowanych. Czas i jego konsekwencja, jakim jest zwiększający się dystans, z każdym rokiem jednak zacierają coraz więcej śladów. Pamięć jest ulotna.

To wezwanie ks. Jana Bagińskiego wydaje się dziś niezwykle aktualne. Pamięć postaci Jana Pawła II i pozostawione nam jego dziedzictwo ma szansę przetrwać dzięki kolejnemu pokoleniu, a jedną z form twórczego upamiętnienia stały się też konkursy dedykowane świętemu polskiemu papieżowi, które co roku organizowane są w trakcie Dni Papieskich w Świdnicy. Dzieci i młodzież malują portrety papieża-Polaka, recytują oraz śpiewają jego poezję i prozę, tworzą multimedialne prezentacje o jego życiu i nauczaniu czy pod opieką opiekunów przygotowują swoje muzyczne i taneczne występy. Taka aktywność młodych świdniczan cieszyła organizatorów i wspierających ich instytucji czy samorządów. Jak zauważył na rozstrzygnięciu konkursów w 2009 roku Wojciech Murdzek, ówczesny prezydent Świdnicy, patron honorowy: *Widząc was tutaj, przeżywamy ogromną radość. Pamiętam bowiem o tej wielkiej przyjaźni Jana Pawła II z młodzieżą, jego wielką miłość do młodych ludzi*³⁰.

W Świdnicy powstało wiele konkursów upamiętniających życie i pontyfikat polskiego papieża. Od lat przygotowywały je: Młodzieżowy Dom Kultury im. M. Kozara-Słobódzkiego, Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi im. gen. Mariusza Zaruskiego oraz Szkoła Podstawowa nr 315 im. Jana Pawła II w Świdnicy oraz Fundacja Pistacja. Do dziś pozwalają one młodzieży i dzieciom wciąż odkrywać bogactwo pozostawione przez Wielkiego Polaka, ale też kształtują postawy chrześcijańskie.

³⁰ „Pamięć i obecność”, [w:] Tygodnik Świdnicki nr 20/2009.

Z poezją i prozą na ustach

Młodzieżowy Dom Kultury im. M. Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy współorganizował świdnickie Dni Papieskie od momentu ich inauguracji. Jedną z inicjatyw, jaką przygotowywała ta instytucja kulturalna, był Dolnośląski Konkurs Poezji i Prozy Jana Pawła II „Arka”. Powstał na kanwie Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy Religijnej, realizowanego przez Młodzieżowy Dom Kultury w Świdnicy we współpracy z Biblioteką Miejską z Jaworzyny, w ramach projektu „Polsko-Czeskie Dni Kultury Chrześcijańskiej”.

Koordynatorką konkursu od początku była nauczycielka prowadząca Pracownię Teatralną w świdnickim MDK-u Wioletta Ziobrowska. Jak wyjaśnia: *Rok 2006 był przełomowym, jeśli chodzi o nową imprezę, która trafiały do dzieci i młodzieży. Pomysłodawca Dni Papieskich w naszym mieście Andrzej Protasiuk zwrócił się do naszej placówki, czekając na propozycje z naszej strony. Wtedy zrodził się pomysł, aby kontynuować wcześniejszy konkurs recytatorski. Opracowałam regulamin, logo i nadałam mu nazwę „Arka”. Regulamin określał grupę docelową, a mianowicie dzieci i młodzież z powiatu świdnickiego. Nagrody książkowe zaś ufundował, jak i przez wiele kolejnych edycji, prałat ks. Jan Bagiński z Katedry św. Stanisława i Wacława w Świdnicy. Takie były początki.*

Organizowany po raz pierwszy konkurs „Arka” okazał się niezwykle udany. Wzięło w nim udział około 30 osób. Jak wspomina z sentymentem jego eliminacje Wioletta Ziobrowska: *Po raz pierwszy w kategorii recytacja pojawiła się też forma monodramu. W tej kategorii wystąpił z monodramem także Ryszard Dykcik, założyciel Teatru Bezdomnego w Żarowie. I tu zachwyciły publiczność uczestniczki z mojej pracowni. Wcześniejsze konkursy nie miały takich kategorii. Być może z tego powodu zyskiwał on stopniowo coraz to nowych uczestników. I w dodatku ta mała salka w MDK-u...*

Z roku na roku coraz mniej uczestników prezentowało monodramy. Koordynatorka postanowiła więc zastąpić tą formę sztuki teatralnej – poezją śpiewaną. Zmiany, jakim uległ konkurs w ciągu tych wszystkich lat związane były też z zasięgiem biorących w nim udział młodych wykonawców. Początkowo był to konkurs diecezjalny, później rozszerzono go na województwo dolnośląskie. Z czasem ze względu na wzrastające zainteresowanie wydłużono też eliminacje do dwóch dni. Pewne reorganizacje dotyczyły też kategorii nagradzanych osób i podyktowane były likwidacją gimnazjów w 2017 roku.

Obecnie w konkursie uczestniczą uczniowie od klasy IV szkoły podstawowej do szkoły średniej z całego Dolnego Śląska. Każdego roku zgłasza się do niego około 85 uczestników. Młodzież i dzieci recytują wiersze i fragmenty prozy, prezentują

własne kompozycje słowno-muzyczne czy śpiewają utwory poetyckie. Jak wymienia nauczycielka: *Z poezji dzieci i młodzież często sięgają po fragmenty z „Tryptyku Rzymskiego” Jana Pawła II, np. „Strumień”, „Pieśń o słońcu niewyczerpanym”, „Wzgórza w krainie Moria”, „Szymon z Cyreny” oraz z wielu innych. Nie brakuje również tekstów Pauliny Gajdy, akcentów góralskich, czyli stylizowanej poezji Stefani Małysy. Publiczność, a także jury nieraz zaskakują i są wielokrotnie nagradzane teksty własnego autorstwa. Natomiast z poezji śpiewanej najczęściej uczestnicy czerpią z repertuaru Magdy Anioł, Arki Noego, Piotra Rubika oraz własnych kompozycji muzycznych do tekstów papieża Jana Pawła II.*

Występy ocenia powoływana co roku komisja, składająca się z animatorów kultury, nauczycieli i profesjonalnych muzyków. Podejmując decyzję biorą oni pod uwagę – dykcję, dobór repertuaru, interpretację tekstu, ogólne wrażenie artystyczne czy nowatorskie aranżacje i teksty. Z eliminacji konkursowych wyłanianych jest od 15 do 22 najlepszych wykonawców. Swoje wyjątkowe utwory prezentują później w finale konkursu na scenie świdnickiego teatru miejskiego. Laureaci otrzymują pamiątkowe dyplomy, statuetki i nagrody rzeczowe.

Konkurs od lat spełnia swoje zadanie i wspaniale zapoznaje dzieci oraz młodzież z twórczością Jana Pawła II. Jak podsumowuje Wioletta Ziobrowska: *Dla wielu z występujących postać papieża jest już historią. Mogę jednak stwierdzić, że znają tę postać. Świadczą o tym utwory, po które sięgają: listy z kongresów młodzieży, encykliki, a przede wszystkim poezję. Jest ona trudna i sprawia trochę kłopotów z interpretacją zwłaszcza najmłodszym uczestnikom – uczniom szkół podstawowych klas IV-VI, którzy sięgają po innych autorów opisujących postać papieża, jego tęsknoty i kolejne etapy dorastania. Najmłodszy uczestnik prezentują też własne utwory poetyckie.*

Wręczenie nagród w konkursie recytatorskim „Arka” (2007/rok)

Malowany papież

Nieprzerwanie od 2006 roku Młodzieżowy Dom Kultury im. M. Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy przygotowywał również Diecezjalny Konkurs Plastyczny „Jan Paweł II”. W pierwszej jego edycji wpłynęło ponad 300 prac, a dzieci biorące w nim udział realizowały temat „Urodziny papieża”. Jak wspomina koordynatorka konkursu, świdnicka nauczycielka, prowadząca też Pracownię Plastyczną w MDK-u – Joanna Waksmundzka: *Pierwszy konkurs był szczególny. Zorganizowany zaraz po śmierci Jana Pawła II. To był moment, w którym wszyscy chcieli w jakiś szczególny sposób oddać hołd papieżowi Polakowi.*

Ideą przewodnią konkursu od zawsze było pielęgnowanie wartości chrześcijańskich i duchowych, przekazywanie i utrwalanie wiedzy o życiu i działalności Papieża Jana Pawła II oraz przedstawienie w pracach plastycznych sylwetki Papieża Polaka. Sam konkurs miał także pobudzać i zachęcać młodych artystów do pracy twórczej.

Każdego roku powstawały setki dziecięcych prac ilustrujących polskiego papieża. Jak zauważa Joanna Waksmundzka: *W pierwszych edycjach konkursu uczestnicy mieli przedstawić postać papieża. Był to moment, w którym go jeszcze pamiętały i był im bliski. Później zostały wprowadzone tematy, np. miejsca w Polsce, które odwiedził papież, sanktuaria Maryjne, pierwsza wizyta w ojczyźnie, Światowe Dni Młodzieży czy pielgrzymki papieskie.*

Obrazki każdego roku nadsyłają uczniowie szkół podstawowych i średnich oraz innych instytucji oświatowych. Mimo upływu lat konkurs nadal cieszy się dużym zainteresowaniem. Prace wpływają nie tylko z diecezji świdnickiej, ale też z województwa dolnośląskiego czy z różnych innych miejsc w Polsce. Najwięcej było ich aż ponad 400. Jak spostrzega nauczycielka: *Większość prac wykonana jest w technikach malarskich, kredkami i farbami. Są też obrazy rysunkowe i graficzne. Preferowane są też techniki płaskie.*

Prace ocenia jury, w skład którego wchodzi plastycy, nauczyciele i animatorzy kultury. Niezmiennymi jej członkami są: nauczycielka plastyki Dorota Hurlak i artystka-plastyk Olena Surina. Co roku wręczanych jest mnóstwo dyplomów i upominków przeważnie książkowych, ale też kart upominkowych do księgarni czy materiałów plastycznych. Uroczyste rozdanie nagród odbywa się w holu teatru miejskiego w trakcie Dni Papieskich w Świdnicy. Towarzyszy mu wernisaż wystawy zarówno zwycięskich, jak i wyróżnionych „małych” dzieł sztuki. Jak opowiada Joanna Waksmundzka: *Wydarzenie ma też oprawę muzyczną występ dzieci i młodzieży z pracowni muzycznych MDK-u, prowadzonych przez nauczycieli – Agnieszkę Banach i Mirosława Jabłońskiego. Na wernisażu obecni są często przedstawiciele władz miasta, radni, dyrektor naszej placówki, dyrektor Świdnickiego Ośrodka Kultury, ks. pralat Jan Bagiński i artysta fotograf Andrzej Protasiuk. Wszystkie dzieci, których prace są umieszczone na wystawie pokonkursowej, a jest ich około 100, otrzymują dyplomy. Wernisaż to święto małych artystów, którzy przyjeżdżają z nauczycielami, rodzicami, dziadkami.*

Wystawa pokonkursowa „Jan Paweł II” (2007 rok)

Kardynał Henryk Gulbinowicz na wystawie pokonkursowej „Jan Paweł II” (2007 rok)

Wernisaż wystawy zbiorowej Stowarzyszenia Świdnickich Plastyków Amatorów im. Jana Pawła II pt. „Patron” (2007 rok)

Multimedialnie o świętym papieżu

Każda edycja zaczynała się tak naprawdę rok wcześniej. Alina Barć, katechетка ucząca młodzież jeszcze funkcjonującego w tych latach Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi im. gen. Mariusza Zaruskiego w Świdnicy, już od czerwca przygotowywała się do kolejnego konkursu. Ledwo więc gdy opadały emocje po realizacji w maju corocznego finału, już myślała nad następnym. Jak wspomina Alina Barć: *Inspirowała mnie prasa, telewizja, książki. Zapisywałam wszystkie ciekawe myśli, słowa i sentencje św. Jana Pawła II. Potem wybierałam kilka propozycji i przedstawiałam dyrektor naszej szkoły. Jeden z nich stawał się tematem przewodnim nowej edycji Konkursu Multimedialnego o św. Janie Pawle II.*

Pierwszy konkurs został zorganizowany w 2009 roku. Na jego pomysł wpadła Jolanta Giergiczna-Siwkin, ówczesna dyrektor Gimnazjum nr 3, wspólnie z wicedyrektor Iwoną Kasprzyk, która później przejęła kierowanie tą szkołą i kontynuowała realizację konkursu. Jak stwierdza Alina Barć, która koordynowała konkurs pod względem merytorycznym: *Zależało nam, by stworzyć nową inicjatywę. Widzieliśmy zainteresowanie młodzieży komputerami i Internetem. Multimedia wydawały się więc doskonałym pomostem między współczesnością a tradycją, wartościami religijnymi oraz papieżem Polakiem.* Stroną techniczną konkursu zajmowała się natomiast nauczycielka informatyki Beata Samoraj. Później, gdy zrezygnowała w 2015 roku, wsparcia przy organizacyjnych sprawach udzielały nauczycielki – Anna Głód i Kamila Matlak. Natomiast stroną muzyczną zajęła się Małgorzata Zalewska.

W sumie odbyło się dziewięć edycji konkursu multimedialnego. W pierwszych dwóch latach miał on zasięg diecezjalny, później ogólnopolski. Nieznacznej zmianie uległ też regulamin. Na początku bowiem konkurs skierowany był do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, a w ostatnich dwóch latach mogły się do niego zgłaszać także dzieci z podstawówek – klas 6. Tak naprawdę więc obowiązywały dwa regulaminy i dwa tematy dostosowane do wieku i umiejętności uczniów. Serce konkursu pozostawało jednak takie samo.

Dzieci i młodzież z całej Polski przygotowywały prezentacje dotyczące papieża Polaka. W każdym roku uczestnicy musieli zmierzyć się z innym tematem. Były to słowa, sentencje i nauki św. Jana Pawła II, które odnosiły się m.in. do wartości oraz cnót moralnych. Tematy miały zachęcać młodych ludzi do rozważań i zmierzenia się z takimi kwestiami jak chociażby odwaga, świętość, bezinteresowność czy prawda. Liczyła się przede wszystkim własna interpretacja. Jak tłumaczy Alina Barć: *Celem konkursu było przybliżenie postaci naszego Rodaka, patrona naszego miasta, wielkiego autorytetu dla Polaków. Chcieliśmy zainteresować Jego życiem, działalnością, nauczaniem, a także zachęcić do życia według Jego wskazań.*

Podczas każdej edycji konkursu organizatorki mogły liczyć na pomoc innych nauczycieli. Na liście zadań, jaką na pamiątkę zachowała Alina Barć, znajduje się ponad 40 pozycji. Jak stwierdza katechetka: *Praca rozpoczynała się tak naprawdę już od października. Dokładnie wypisywałam poszczególne etapy realizacji konkursu – od napisania scenariusza na finał konkursu, wysyłania regulaminów do szkół, po zaproszenia dla gości i potwierdzenia ich przybycia. Należało pamiętać nawet o najdrobniejszych sprawach jak np. wypisywanie dyplomów dla finalistów, laureatów i ich opiekunów po zaproszenie nawet mediów. To było mnóstwo pracy rozłożonej na kilka miesięcy.*

Rokrocznie koordynatorki konkursu otrzymywały prawie 200 prac. Termin mijał z początkiem kwietnia. Jak wyjaśnia katechetka: *Wspólnie z informatyk robiłyśmy pierwszą selekcję i wybierałyśmy ok. 50 najlepszych prac. Ja patrzyłam na prezentacje pod kątem religijnym, od strony tematu i spełnionych wszystkich warunków pracy, a pani Beata – pod względem wykonania technicznego. Później trzyosobowe jury decydowało o zwycięzcach.*

W komisji zasiadali: ks. prałat Marek Korgul – wikariusz biskupi do spraw katechezy i dyrektor Wydziału Katechetycznego Świdnickiej Kurii Biskupiej, Andrzej Protasiuk – artysta fotograf, inicjator i współorganizator Dni Papieskich oraz Małgorzata Wawszczuk – katechetka i informatyk w Szkole Podstawowej nr 105 w Świdnicy. Jak opowiada Alina Barć: *Każdy z jego członków miał inne spojrzenie na prezentację i nie raz dochodziło do burzliwych dyskusji. Wybieranie zwycięskich i wyróżnionych prac potrafiło trwać kilka dobrych godzin.*

W międzyczasie trwały przygotowania do finału. Scenariusz pisała każdego roku Alina Barć, a od strony muzycznej pomagała Małgorzata Zalewska, nauczycielka muzyki. *Każda z nas wybierała piosenki i wspólnie już decydowałyśmy o ostatecznym repertuarze. Było to około ośmiu utworów, które później regularnie ćwiczyłyśmy z młodzieżą na próbach”. Finał prowadzili uczniowie. W pierwszych edycjach czytali swoje kwestie, później prowadzili dialog. Jak dodaje nauczycielka religii: Zaproszeni goście twierdzili, że były to piękne scenariusze przypominające nauczanie papieża pod kątem danego tematu, warte do zapamiętania i realizowania w swoim życiu.*

Wreszcie finał konkursu, na który przyjeżdżali laureaci i wyróżnieni wraz z opiekunami. Gości witała dyrektor Gimnazjum nr 3 wraz z organizatorkami, a wśród nich znajdowali się też: przedstawiciele władz Świdnicy wraz z prezydentem Świdnicy najpierw Wojciechem Murdkiem, a później Beatą Moskał-Słaniewską (zawsze wręczali I nagrodę), posłowie i senatorowie ziemi świdnickiej, dyrektorzy placówek oświatowych i duchowni wraz z ks. biskupem diecezji świdnickiej Ignacym Decem (który zabierał głos i wręczał II nagrodę). Każdego roku zapraszana była również minister edukacji narodowej. Na widowni zasiadali również uczenio-

wie świdnickich szkół – podstawowych, gimnazjalnych i średnich. Zaproszenia otrzymywali także seniorzy z Dziennego Domu SENIOR-WIGOR, w którym realizowano programy wolontariatu. Jak relacjonuje Alina Barć: *Finał odbywał się teatrze i trwał ponad godzinę. Dialogi uczniów prowadzących wydarzenie przeplatane były prezentacjami multimedialnymi, wykonywanymi piosenkami oraz recytacjami prozy i poezji. Zaczynaliśmy od wyróżnień – napięcie stopniowo rosło i kończyło się pierwszym miejscem. Nagrody wręczali zaproszeni goście. Wyróżnieni i nagrodzeni wychodzili na scenę z opiekunami, którzy także otrzymywali podziękowanie. Nagrodami był najczęściej sprzęt elektroniczny – laptopy, tablety, telefony, głośniki czy słuchawki.*

Pierwszym trzech edycjom konkursu towarzyszyły też multimedialne warsztaty. Pierwszy raz prowadził je Piotr Tomczyk, wykładowca Wyższej Szkoły teatralnej i telewizyjnej w Łodzi, w drugim roku Maciej Hnatiuk – artysta fotograf. Podczas trzeciej edycji warsztaty prowadził Krzysztof Lachowicz ze Szczecina – artysta fotograf, autor diaporam. Laureaci konkursu w trakcie tych warsztatów szlifowali swoje umiejętności oraz poznawali formy i techniki tworzenia prezentacji filmowych. Początkowo wydawano też płyty z nagrodzonymi i wyróżnionymi pracami, które wręczano podczas finału zaproszonym gościom.

Jak podkreśla Andrzej Protasiuk: *To bardzo cenna i wyjątkowa inicjatywa skierowana do młodzieży, skłaniająca do poznawania osoby Jana Pawła II oraz do prezentacji w atrakcyjnej formie zadania konkursowego, pobudzająca wyobraźnię i kreatywność młodzieży. Konkurs zawsze perfekcyjnie przygotowany organizacyjnie z ogromnym zaangażowaniem dyrekcji szkoły i szczególnie katechetki pani Aliny Barć, bardzo żałuję, iż z powodu likwidacji gimnazjów, zaprzestano organizacji konkursu.*

Ostatnia, IX edycja konkursu odbyła się w 2017 roku. Miała pozostać pamiątką po zlikwidowanych gimnazjach. Jak podsumowuje koordynatorka Alina Barć: *Kiedy zaczynaliśmy, uczniowie jeszcze pamiętali św. Jana Pawła II, potem widzieli go jako starszego i schorowanego człowieka, a gdy kończyliśmy konkurs, to brała w nim udział młodzież, która nie знаła papieża Polaka. Teraz już dzieci nie wiedzą – kim jest Karol Wojtyła i że został papieżem oraz świętym. Te dzieci urodziły się po jego śmierci. Dlatego trzeba o Nim mówić i stawiać Jego „żywe” pomniki. Tym żywym pomnikiem był też nasz konkurs.*

Słowa raz wypowiedziane...

Prowadzący 2 - Sprawy i problemy młodzieży zawsze znajdowały się w centrum uwagi św. Jana Pawła II. On nas - młodych zawsze szukał. Twierdził, że nam ufa, że w nas wierzy, że jesteśmy Jego nadzieją. Mówił: „Jesteście przyszłością świata, jesteście nadzieją Kościoła, wy jesteście moją nadzieją”.

Prowadzący 1 - Wiesz, dlaczego jego wskazania były przyjmowane? Powiem Ci. To zawsze były proste, bezpośrednie, pełne ciepła, zachęty słowa. Ale również twarde i wymagające. Przyjmowaliśmy je jednak wszystkie, bo do dziś zdajemy sobie sprawę, że za nimi stoi autentyczność, szczerość, głęboka wiara, miłość i troska o nasze dobro.

Prowadzący 2 - I to chyba jest przyczyną tego, że młodzi zawsze otaczali osobę Jana Pawła II. Tak przecież było aż do ostatnich dni jego życia.

Prowadzący 1 - To prawda. Słuchaliśmy go, kiedy mówił, jak nie umierać za życia. A kiedy umierał,

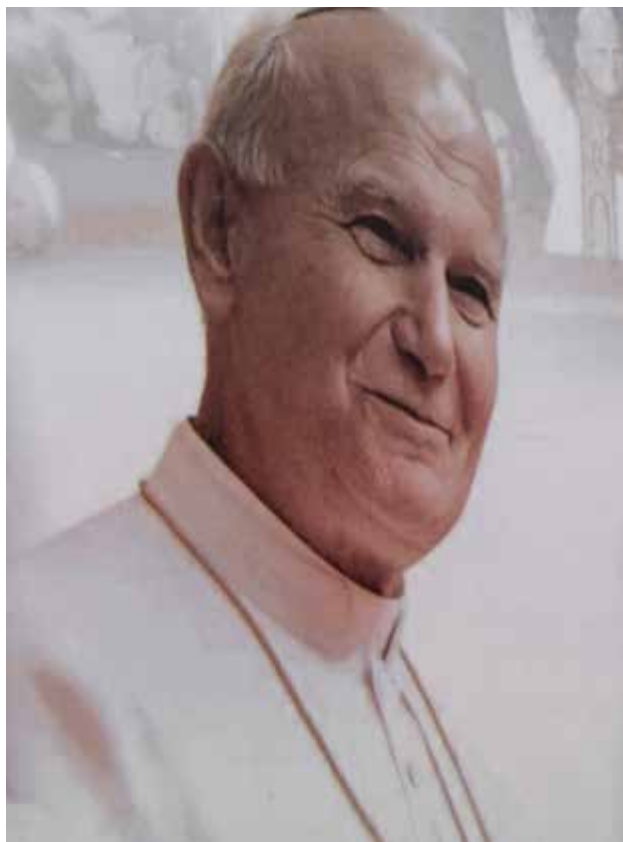
uczyliśmy się, jak żyć. W godzinie śmierci i pogrzebu naszego Papieża przyszliśmy na place i do kościołów. Chcieliśmy być wierni Ojcu św. do końca.

Prowadzący 2 - Kiedy oglądam i słucham relacji o Jego życiu, zdaję sobie sprawę, jak wiele dokonał. Prowadził z nami dialog wykorzystując przy tym różne środki nowoczesnej techniki. Zawsze chciał dotrzeć do nas – młodych. Szukał kontaktu z młodzieżą gdziekolwiek był i jakkolwiek posługę w tym czasie pełnił.

Prowadzący 1 - I wiesz co, zastanawiałam się zawsze, co Nim kierowało?

Prowadzący 2 - Może to była świadomość, że wciąż szukamy odpowiedzi na podstawowe pytania, że szukamy nie tylko sensu życia, ale i konkretnego planu, wedle którego to swoje życie mamy budować. Uczył nas jak iść i nie błędzić po drogach życia. Mówił do nas: „Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od was nie wymagali”.

Fragment scenariusza finału
konkursu multimedialnego z 2016 roku

Barka pełna talentów i radości

Od 100 do ponad 300 dzieci każdego roku występuje na teatralnej scenie w Świdnicy. W barwnych strojach i pomysłowych prezentacjach najmłodszy recytują, śpiewają i tańczą. To radosne przedsięwzięcie odkrywające dziecięce talenty zapoczątkowała nieżyjąca już ceniona świdnicka pedagog, która była pomysłodawczynią niejednej edukacyjnej i kulturalnej inicjatywy w Świdnicy także w ramach Dni Papieskich – Joanna Grębowska-Szpak. Przez wiele lat była też dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 315 im. Jana Pawła II w Świdnicy i to właśnie ta placówka oświatowa, która za swojego patrona przyjęła świętego polskiego papieża, od roku 2015 organizuje Festiwal Dziecięcego Festiwalu Muzycznego „Barka radości”.

Ideą wydarzenia od samego początku, jak stwierdza wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 315 Alina Jasionowicz, jest *przypomnienie postaci niezwykle człowieka, papieża Jana Pawła II i jego przesłania kierowanego do najmłodszych. Niezmienną intencją jest też promowanie uzdolnień i umiejętności muzycznych dzieci, umożliwienie im występu na dużej scenie przed publicznością i jurorami, a także motywowanie ich do dalszego rozwijania zdolności muzycznych. Ponadto też ważna jest integracja środowiska lokalnego*. W konkursie biorą udział w większości maluchy z przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, a także uczniowie szkół podstawowych obecnie z terenu miasta Świdnicy, a wcześniej także gminy Świdnicy.

Festiwal rozpoczyna się już w lutym od przesłuchań konkursowych, z którego wyłaniane są najciekawsze dziecięce zespoły. To one mają szansę zaprezentować swoje wyjątkowe artystyczne talenty na finałowej gali w maju na Dniach Papieskich. Występy najmłodszych ocenia niezależne jury, którego skład co roku się zmienia. Komisja ocenia prezentacje w czterech kategoriach: zespoły taneczne – przedszkola i oddziały przedszkolne; zespoły taneczne – szkoły podstawowe, klasy I–III; zespoły wokalne – przedszkola i oddziały przedszkolne oraz zespoły wokalne – szkoły podstawowe, klasy I–III.

Przyznanie nagród i wyróżnień za każdym razem stanowi nie lada wyzwanie. Choć jak przyznaje wicedyrektor szkoły: *jury zastrzega sobie prawo do innego podziału nagród oraz do przyznania nagród specjalnych. Ma więc pewną dowolność w przyznawaniu nagród w tym festiwalu i może przyznać zarówno miejsca, jak i nagrody specjalne*. Najbardziej liczy się przede wszystkim świetna zabawa i mnóstwo pozytywnych emocji, które niezmiennie towarzyszą konkursowi. Jak zauważa Alina Jasionowicz: *Dziecięcy Festiwal Muzyczny „Barka Radości” jest wyjątkowy, a każda kolejna edycja jest inna od poprzedniej. Emocje, zaangażowanie i przede wszystkim radość uczestników dają motywację do działania i doskonalenia*.

Barkaradości (2015rok)

„Moje rozstanie z kanapą”

Filmowy konkurs „Moje rozstanie z kanapą” to jednorazowa inicjatywa włączona w cykl papieskich wydarzeń w Świdnicy. Przygotowała go warszawska Fundacja Pistacja, która zachęcała młodzież z całej Polski do przysyłania filmów nagranych telefonem komórkowym. Był on adresowany *do wszystkich młodych duchem ludzi, którzy ukończyli 15. rok życia, a pod wpływem Światowych Dni Młodzieży, pielgrzymki lub słów papieża postanowili zmienić swoje życie, podjęli ważne decyzje lub odnaleźli sens, i chcą się podzielić swoim świadectwem*³¹. Na laureatów czekały cenne nagrody – laptop, telefon komórkowy oraz dwuosobowa wycieczka do Rzymu.

Konkurs ogłoszono pod koniec 2016 roku, a jego finał nastąpił w świdnickim teatrze podczas Dni Papieskich w 2017 roku. Oprócz ogłoszenia wyników, publiczność miała okazję też obejrzeć wyróżnione filmy. W trakcie gali odbył się także koncert: *Przyszłość zaczyna się dziś, nie jutro*, przeplatany świadectwami wiary. Na scenie wystąpił wówczas zespół Wyrwani z Niewoli oraz raper Tau.

³¹ „Ogólnopolski konkurs „Moje Rozstanie z Kanapą”, [w:] Niedziela Ogólnopolska 49/2016.

VI ROZDZIAŁ: KONCERTY

Koncerty nieodzownie towarzyszyły świdnickim dniom wdzięczności i łączności z Janem Pawłem II, który w swojej otwartości na człowieka i wielowymiarową sztukę nie zamykał się także na różnorodność muzyki. Znane są spotkania polskiego papieża z twórcami odległych gatunków muzycznych i jego udział w ich koncertach. Taka muzyczna mozaika inspirowana życiem, postacią i dziełami Jana Pawła II zarówno powstawała, jaki i była prezentowana także w Świdnicy. Na scenie teatru miejskiego, w katedrze, a także w pozostałych świdnickich kościołach czy innych miejskich przestrzeniach wybrzmiewała muzyka sakralna, kompozycje klasyczne, poezja śpiewana, nuty góralskie aż po rock czy hip-hop. Występy były wyrazem pamięci, ale i pragnieniem oddania hołdu polskiemu papieżowi.

Na te muzyczne spotkania z postacią i słowem Jana Pawła II zapraszali świdnicką publiczność zarówno młodzież i dzieci wraz z opiekunami z miejskich placówek kulturalnych i oświatowych, jak i doświadczeni muzycy i nauczyciele czy stawiający pierwsze kroki na scenie soliści i zespoły. Całości dopełniały przyciągające szerokie grono zainteresowanych koncerty znanych polskich artystów. Ten śpiew, gra i recytacja nie tylko dostarczały pięknych, artystycznych przeżyć, ale też miały swój wyjątkowy udział w budowaniu żywego pomnika św. Jana Pawła II. Pomnika, który powstawał w pamięci i sercach zarówno wykonawców, jak i słuchaczy.

Młodzież gimnazjalna dla papieża

Na ich występ czekało wielu i zawsze na widowni był komplet. Na scenie teatru recytowali fragmenty zaczerpnięte z twórczości Jana Pawła II, śpiewali ulubione papieskie piosenki lub utwory inspirowane jego życiem. Pomysł pojawił się tuż po śmierci papieża. Inicjatywę realizowała nieżyjąca niestety już Joanna Grębowska-Szpak, wówczas nauczycielka muzyki w nieistniejącym obecnie Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi im. gen. Mariusza Zaruskiego w Świdnicy. Jak wspomina prezydent Świdnicy, a wtedy dziennikarka Beata Moskal-Słaniewska: *Joanna Grębowska-Szpak potrafiła do dzieci trafić z przesłaniem Jana Pawła II. Dzięki niej oglądaliśmy wiele przepięknych, wzruszających koncertów. To zachęta, która poszła w świat i spowodowała, że do Dni Papieskich dołączyło się wiele placówek oświatowych. Ciągle pamiętam panią Joasię stojącą na scenie, z łagodnym, ciepłym uśmiechem, która też pięknie opowiadała o życiu i myślach Jana Pawła II, a także potrafiła je przekazać młodym ludziom.*

Przygotowaniem merytorycznym i technicznym występów przez trzy lata zajmowała się katechetka Alina Barć i jak relacjonuje: *Koncerty wykonywali nasi uczniowie.*

Ucząca muzyki p. Joanna Grębowska-Szpak wylapywała młode talenty i prowadziła chór. Okazało się, że nasza młodzież jest zdolna i chętna, że można z nimi realizować rozbudowane przedsięwzięcia. Koncert był przeplatany wierszami i tekstami Jana Pawła II, które wyszukiwałam i przygotowywałam, a potem ćwiczyłam z uczniami. Do tego wspólne śpiewanie chóru i występy solistów. Trzeba było przeprowadzić wiele prób, bo za każdym razem repertuar był inny, a co roku stawialiśmy sobie coraz wyższą poprzeczkę.

Zespół „Bagatela” składający się właśnie z uczniów i absolwentów z Gimnazjum nr 3 w Świdnicy dał w sumie trzy koncerty w trakcie Dni Papieskich. W 2006 roku zaprezentował słowno-muzyczny program „Pójdźmy za nim”, zaprezentowany także 1 kwietnia w pierwszą rocznicę śmierci Jana Pawła II. *„Pieśni religijne, refleksyjne piosenki o życiu, ludzkim losie, przeplatały odtwarzane z taśmy słowa przesłania papieża Polaka – o konieczności bycia mocnym w wierze, w miłości, o tym, że wszyscy musimy iść wspólną drogą ku przyszłości*³². Na teatralnej scenie wystąpili soliści: Piotr Pilzak, Paulina Kondzior, Marta Moneta, Barbara i Joanna Janas, Katarzyna Wawszczyk, Paweł Gąsior, Tomasz Pałamarz i Ola Szpak. Towarzyszył im ponad dwudziesto-osobowy chór.

Kolejny koncert młodzieży ze świdnickiego gimnazjum odbył się w 2007 roku. Tym razem chór i soliści prowadzeni przez Joannę Grębowską-Szpak wystąpili z programem „Wypłyn na głębie”. Publiczność mogła usłyszeć chociażby pieśń religijną: „Nie bój się, wypłyn na głębie”, fragmenty „Tryptyku Rzymskiego” Jana Pawła II, „Psalm apostołski” z muzyką Piotra Rubika i słowami Zbigniewa Książka czy utwór Justyny Steczkowskiej „Wszyscy braćmi być powinni”. Przez występ przenikało przesłanie otwarcia na świat, człowieka, Boga i miłość.

Z ostatnim już swoim koncertem gimnazjalny zespół „Bagatela” wystąpił w 2008 roku. W zapowiedzi występu: „Do moich przyjaciół” pojawiają się słowa: *idea [...] jest myśl skierowana przez papieża Jana Pawła II do wszystkich ludzi na świecie, których traktował z szacunkiem, miłością i z zachowaniem ich godności osobistej, a przede wszystkim – po przyjacielsku. Dla Niego przyjacielem mógł być każdy: nie tworzył różnic między ludźmi, zgodnie z Bożym miłosierdziem, którego był orędownikiem*³³. W repertuarze znalazły się kompozycje m.in. Edyty Geppert, Violetty Villas, Anny Marii Jopek czy Magdy Anioł. Jak wraca pamięcią do tych trzech koncertów Andrzej Protasiuk: *Były to występy bardzo dobre i przede wszystkim nasze. Uczniowie i absolwenci byli świetnie przygotowani. Całość programu stworzona po prostu profesjonalnie.*

³² „Bądźmy mocni Jego miłością”, [w:] Wiadomości Świdnickie 21/2006.

³³ „Do moich przyjaciół...”, [w:] Wiadomości Świdnickie 19/2008.

Muzyka nauczycieli i Młodzieżowego Domu Kultury

Od samego początku Dni Papieskich w Świdnicy różne formy artystycznego upamiętnienia Jana Pawła II prezentował Młodzieżowy Dom Kultury. Należały do nich także występy przygotowywane szczególnie przez jedną z pracowni muzycznych tej instytucji kulturalnej, prowadzoną przez muzyka, kompozytora i pedagoga – Mirosława Jabłońskiego. Zaproponował on szereg ciekawych wydarzeń muzycznych poświęconych polskiemu papieżowi. Zaangażowani w nie byli nie tylko młodzi wykonawcy uczęszczający na zajęcia w świdnickim MDK-u, ale też zaproszeni twórcy.

Pierwszym koncertem, przygotowanym przez Mirosława Jabłońskiego, z udziałem młodych talentów z Młodzieżowego Domu Kultury był program „Bądźmy mocni miłością” po raz pierwszy zaprezentowany w 2005 roku i powtórzony na Dniach Papieskich w 2006 roku. Jak relacjonowano wydarzenie: *Młodzi artyści chcieli uczcić w ten sposób właśnie urodziny, a nie odejście Jana Pawła II. Tym razem w katedrze recytowali i śpiewali najpiękniejsze utwory o miłości – kościelne i świeckie. Przed publicznością wystąpili, śpiewając solo lub w chórkach: Paulina Lenda, Daria Kowal, Ala Zielińska, Krzysztof Małek, Kamila Garbol, Kasia Szydłowska, Natalia Jakubowska, Agnieszka Fabianowicz, Małgosia Wilk, Elżbieta Kuzio, Karolina Nowak, Żaneta Marciniszyn, Rafał Michałczak, Dorota Jakubów, Natalia Błasiak, Justyna Markowicz, Agata Nawojowska i Emilia Wojciechowska. Recytowały: Kinga Rodwonik i Agnieszka Kasprzyszak. Przy fortepianie zasiadł Mirosław Jabłoński – inspirator i reżyser muzycznego spektaklu. Na skrzypcach zagrała Aneta Klemczak, a o nagłośnienie zadbał Leszek Matus³⁴.*

Przez kolejne lata Mirosław Jabłoński przygotowywał, ale i też występował w wielu pięknych muzycznych widowiskach. Wśród nich znalazły się takie koncerty skomponowane przez świdnickiego pedagoga muzycznego jak w 2007 roku „Pielgrzym” na głosy solowe, chór, zespół instrumentalny i recytator, który po wtórnie został wykonany w 2013 roku; program „Odkupienie – nieustanna bliskość”, zawierający pieśni i recytacje do tekstów Karola Wojtyły rozpisane na głos solowy, zespół instrumentalny i recytatora, wykonany premierowo w 2008 roku; niezwykle rozbudowane widowisko „To przemijanie ma sens, ma sens” na śpiew, skrzypce, wiolonczelę saksofon, fortepian, chór męski z 2009 roku czy projekt muzyczno-literackie „Czyńcie ziemię sobie poddaną” z 2010 roku na śpiew solo, skrzypce, fortepian, syntezator, fortepian, chór męski i młodzieżowy, do którego napisała scenariusz i wybrała teksty – Małgorzata Wawszczyk, merytorycznych konsultacji udzielił ks. prałat Jan Bagiński, a dyrygentem chóru był ks. Piotr Ważydrąg.

³⁴ Kronika Świdnicy, kronika pisemna, maj 2006.

W większości tych projektów występowała także polska aktorka Lidia Michałuszek, związana z Teatrem Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu. Oczekiwanym przez publiczność był chociażby wspomniany już niezwykle rozbudowany program „To przemijanie ma sens, ma sens, ma sens”, w którym Lidia Michałuszek recytowała i śpiewała, a także zajęła się jego scenariuszem i reżyserią. Jak mówił w 2009 roku Andrzej Protasiuk: *Udało nam się zachęcić też do współpracy Seminarium Duchowne oraz Dom Dziennego Pobytu „Przystań”. Z ich wspólnych działań także z młodymi aktorami z teatryku „Bajka”, działającego przy Miejskiej Bibliotece Publicznej wyszło widowisko słowno-muzyczne [...]. Pracowały przy nim trzy generacje świdniczan*³⁵. Muzyczne przedstawienie zaprezentowano na deskach świdnickiego teatru. Wykorzystano w nim poezję Jana Pawła II – „Myśli o dojrzewaniu”, „Misterium Paschalne” czy „Bojaźń która leży u początku”. Jak recytowała tego wieczoru aktorka: *Bo dojrzałość jest w miłości, która pokonuje bojaźń. Nurtu przemijania nie zatrzymamy, taki jest porządek świata i taka jest rzeczywistość*³⁶. Widowisko wspierało wielu muzyków – na fortepianie grał właśnie Mirosław Jabłoński, kierownik muzyczny projektu, na wiolonczeli – Justyna Gąsior, na saksofonie – Dominik Smolarek, na flecie poprzecznym – Aleksandra Suszycka, a na skrzypcach – Beata Wołczycka. Chór seminaryjny poprowadził ks. Piotr Ważydrąg. Jak dzielił się po koncercie swoimi wrażeniami ks. Jan Bagiński: *To była wspaniała uczta duchowa. Nie wiedziałem, że będzie tak pięknie*³⁷.

Mirosław Jabłoński wspólnie z Lidią Michałuszek występowali jeszcze w takich muzycznych przedsięwzięciach jak chociażby z 2009 roku „Serce pragnie sensu – motywy życia i nadziei Jana Pawła II, według scenariusza i w wykonaniu tej aktorki z akompaniamentem świdnickiego kompozytora i aranżera oraz fragmentami muzyki Fryderyka Chopina czy „VERA EICON – świętymi bądźcie, bo ja jestem święty – mówi Pan” z 2014 roku. Szczególnie wyróżnił się też koncert w 2008 roku – „Wołanie o miłosierdzie”. Lidia Michałuszek i Mirosław Jabłoński wystąpili wówczas w Schronisku im. Św. Brata Alberta w Świdnicy. Nieprzypadkowo wybrano owe miejsce, bo *to właśnie polski papież jako pierwszy hierarcha kościoła poszedł do slumsów i rozmawiał z ludźmi w nich żyjącymi. Zapewne podążając za wielkim wzorem, organizatorzy [...] wyszli do ludzi, których losy wyrzuciły poza ramy społeczne. [...] Wspaniały koncert zakończyło wspólne odśpiewanie ukochanej, oazowej pieśni Jana Pawła II „Barka”. Jak wymownie w tej sytuacji brzmiały jej słowa: „Swoją barkę pozostawiam na brzegu. Razem z Tobą nowy zacznę dziś łów”*³⁸.

³⁵ „Przemijanie ma sens...”, [w:] Wiadomości Świdnickie 19/2009.

³⁶ „To przemijanie ma sens, ma sens, ma sens”, [w:] Tygodnik Świdnicki 20/2009; artykuł.

³⁷ *Ibidem*.

³⁸ „Barka dla potrzebujących”, [w:] Wiadomości Świdnickie 19/2008.

Mirosław Jabłoński podczas koncertu „Bądźmy mocni miłością” (2006 rok)

Na Dniach Papieskich wystąpił także drugi z pedagogów muzyki, uczący dzieci w Młodzieżowym Domu Kultury – Dariusz Jaros. Koncertem, w którym zajął się aranżacją i przygotowaniem chóru, był program zatytułowany „We can’t stop lovin’ you”. Za wybór piosenek, reżyserię i kierownictwo muzyczne odpowiedzialny był natomiast Alek Mrożek, znany polski instrumentalista, kompozytor i aranżer, który grał z czołowymi zespołami rockowymi w Polsce m.in. Test czy Recydywa, tworzył też muzykę teatralną i filmową. Z tej współpracy wyszedł specjalny program z ulubionymi papieskimi utworami blues-rock-gospel. Na scenie teatru miejskiego wykonano piosenki takich znanych muzyków jak – Ray Charles, Beatles, Bob Dylan czy Aretha Franklin.

Alek Mrożek (po lewej) oraz Gienek Loska podczas koncertu „We can’t stop lovin’ you” (2006 rok)

Kompozycje organowe ze słowami papieża

Przy wspaniałych organach ozdobionych „orkiestrą niebiańską” w świdnickiej katedrze wielokrotnie zasiadali znani wirtuozi. Jednym z mistrzów tego instrumentów, który odwiedził Świdnicę w trakcie święta papieskiego był Robert Grudzień, także kompozytor, producent i dyrektor festiwali muzycznych. Do tych pamiętnych wizyt należy chociażby koncert „Jan Paweł II »Tryptyk Rzymski«” w 2007 roku. Wspólnie ze znakomitym instrumentalistą wystąpił wtedy wybitny polski aktor i reżyser Krzysztof Kolberger, który niestety po ciężkiej chorobie zmarł w 2011 roku. Jak powiedział po występie w Świdnicy, odnosząc się do słów z po-

ematu papieża: *Kiedy je po raz pierwszy mówiłem, to był przypadek. Zaproszony zostałem do Kalwarii Zebrzydowskiej, gdzie przedstawiałem swoje wiersze. Okazało się, że na plakacie zachęcającym do wzięcia udziału w spotkaniu organizatorzy umieścili „Tryptyk Rzymski” i tak to już musiało zostać. Tęgo dnia zdarzyło się to, co nazywamy fruującymi aniołami w powietrzu*³⁹.

Wspaniały organista Robert Grudzień wielokrotnie powracał na świdnickie Dni Papieskie. Wśród muzycznych programów, jakie zaprezentował znalazły się także: spotkanie słowno-muzyczne w 2008 roku „Pontyfikat Jana Pawła II – dar i tajemnica” ze znakomitym aktorem Jerzym Zelnikiem; spektakl teatralno-muzyczny z 2009 roku „Wołam do ciebie człowieku” oparty na scenariuszu aktorki, reżyserki filmowej i teatralnej Grażyny Barszczewskiej, która wystąpiła w roli recytatorki, a towarzyszył jej także grający na fletni pana i cymbałach koncertowych Georgij Agratina; czy koncert z 2012 roku „Miłość mi wszystko wyjaśniła”, na podstawie utworów Karola Wojtyły, z recytacją znanej aktorki Anny Romantowskiej. Występ tej lubianej artystki z wirtuozem organów ukazał, jak wówczas relacjonowano: *inne spojrzenie na Jana Pawła II – wszyscy, którzy znają go przede wszystkim jako zatroskanego człowieka-pielgrzyma, mogli go poznać jako poetę pogodnej kontemplacji świata, pochylającego się nad tajemnicą miłości, dobra, piękna i prawdy*⁴⁰.

Katedralny instrument podczas Dni Papieskich zabrzmiał także dzięki znakomitemu świdnickiemu organiście i kantorowi Kościoła Pokoju w Świdnicy Maciejowi Batorowi. Koncert zatytułowany „Z wielkim westchnieniem, ciągle na nowo spajać się, pojednawczo, z niebiańską wyrozumiałością” odbył się 2010 roku, a zaśpiewał na nim Hubert Niewiadomski z Krakowa. Dwa lata później na świdnickich Dniach Papieskich grała również wspaniała organistka Zuzanna Bator, wspierana przez męża, który tym razem wystąpił w roli prowadzącego muzyczne spotkanie. W tym koncercie pod tytułem: „Tak sobie żyć będziem...” w kościele pw. Józefa Oblubieńca Najświętszej Marii Panny w Świdnicy zaśpiewała wówczas doceniana przez publiczność artystka Marcjanna Myrlak, a na gitarze akompaniował też Witold Kozakowski.

Organowe utwory na święcie papieskim zaprezentowała również świdnicka muzyczna rodzina – ceniona nauczycielka muzyki, organistka i chórzystka Joanna Janas wraz z siostrą dyrygent Barbarą Janas oraz ojcem i organistą katedry świdnickiej Bogusławem Janasem. W 2015 roku na koncercie wokalnie-instrumentalnym w katedrze partie organową wykonała Joanna Janas, zaśpiewali natomiast Barbara i Bogusław Janasowie. Na Dniach Papieskich kompozycje organowe prezentował

³⁹ Violetta Zdziechowska-Mazurek, „Jestem tylko człowiekiem”, [w:] Wiadomości Świdnickie 21/2007.

⁴⁰ „Romantowska recytowała Wojtyłę”, [w:] Wiadomości Świdnickie 21/2012.

także utalentowany Antoni Pokora. W 2016 roku na koncercie zatytułowanym „Prawda nas wyzwoli” wraz z tym organistą wystąpiła także często odwiedzająca Świdnicę aktorka Lidia Michałuszek.

Papieskie koncerty organowe kończy występ najmłodszego muzyka, zafascynowanego właśnie tym wymagającym instrumentem – Jakuba Monety. Piętnastoletni świdnicki organista, mający na swoim koncie nagrody w konkursach, występy przed większą publicznością i wydaną debiutancką płytę, wykonał w 2019 roku w katedrze świdnickiej koncert „Będę grał mojemu Bogu”.

Robert Grudzień podczas koncertu organowego w katedrze świdnickiej (2008 rok)

Muzyka sakralna, chóry i orkiestry

Wspaniała muzyka sakralna na Dniach Papieskich w Świdnicy prezentowana była również przez kameralne formacje instrumentalne. Do takich programów muzycznych zagranych na świdnickim święcie Jana Pawła II należy chociażby koncert fortepianowo-wiolonczelowy w miejskim teatrze w 2012 roku, zatytułowany: „Sacrosong – Karol Wojtyła i jego Święto Stworzenia” w wykonaniu pianistek – Danuty Conti, Magdaleny Lutki i Bożeny Lutki-Conti oraz wiolonczelistki Catherine May w utworach Fryderyka Chopina. Sakralne kompozycje można było też usłyszeć m.in. na koncercie „Śpiewy mszalne na głos i gitarę” z utworów kompozytora Jozefa Świdra, które wykonał wirtuoz gitary i katowicki nauczyciel akademicki Tomasz Spaliński, a zaśpiewała wówczas Agata Kolberska.

Na świdnickim święcie papieskich grały też całe orkiestry i wieloosobowe chóry. Wystąpili m.in. w 2012 roku – Chór Kameralny SENZA RIGORE Akademii Muzycznej we Wrocławiu pod batutą prof. Jolanty Szybalskiej-Matczak; w 2013 roku – Capella Cracoviensis, pod dyрекcją Jana Tomasza Adamusa; w 2014 roku – czeska orkiestra ZUŠ Police nad Metují oraz świdnicka Orkiestra Music Label, założona i prowadzona przez Joannę Janas, w 2017 roku – Orkiestra Koncertowa Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego, a w 2019 roku świdnicki chór katedralny Schola Cantorum Exultet, prowadzony przez dyrygentkę Martę Monetę.

Tomasz Spaliński w czasie koncertu „Śpiewy mszalne na głos i gitarę” (2009 rok)

Krzysztof Kolberger recytujący „Tryptyk Rzymski” (2007 rok)

Zdjęcie pamiątkowe po koncercie Roberta Grudnia i Krzysztofa Kolbergera „Jan Paweł II »Tryptyk Rzymski«” (2007 rok)

Koncert „Miłość mi wszystko wyjaśniła” z recytacją Anny Romantowskiej (2012 rok)

Jerzy Żelnik w spektaklu słowno-muzycznym „Pontyfikat Jana Pawła II – dar i tajemnica” (2008 rok)

Od opery góralskiej po hip-hop

*Kwintesencja polskości; wzruszyłem się, szczerze zostałem poruszony do głębi – słyhać było po przedstawieniu z ust widzów*⁴¹. Tym wyjątkowym koncertem, choć przy niezbyt licznej publiczności w teatrze miejskim w 2014 roku, była Opera Góralska pod tytułem: „Ojciec Święty Jan Paweł II na Podhalu”. Jej pomysłodawcą był ks. Władysław Zarębczan, który jak opowiadał: *W roku 1997, kiedy Jan Paweł II przebywał przez kilka dni w Zakopanem i Ludźmierzu, bardzo chciałem tam być. Pracowałem wtedy w Radiu Watykańskim. Poprosiłem ks. Dziwisza, aby mnie zabrał z orszakiem papieskim, ale nie otrzymałem żadnej odpowiedzi. [...] zostałem w Rzymie. Po tym, co widziałem z przekazów telewizyjnych oraz relacji radiowych, po telefonach od przyjaciół i znajomych z Polski i ze świata, którzy gratulowali mi niezwykłego przyjęcia zgotowanego przez górali Janowi Pawłowi II, pomyślałem, że [...] przyjdzie taki dzień kiedy i ja wyśpiewam swoją miłość i oddanie Ojcu Świętemu. Wiedziałem, że będzie to opera, która nawiąże do tego historycznego wydarzenia. Początkowo myślałem, że sam to napiszę [...]. Jednak szybko zdałem sobie sprawę, że najlepiej zrobi to poeta*⁴². Historię o pielgrzymkach ojca świętego pod Tatry opowiedział góral z Poronina, znany poeta Franciszek Łojas-Kośla, autor libretta do tej niezwykle folkowej sztuki. W operze wystąpili artyści z Podhala.

Po raz kolejny koncertu na podhalańską nutę można było wysłuchać w 2016 roku. Tym razem w świdnickiej katedrze zagrano i zaśpiewano „Mszę góralską”, na której nie zabrakło też innych dzieł muzycznych jak chociażby Roberto di Marino „Beata viscera Mariae Virginis”, Henryka Mikołaja Góreskiego „Zdrować bądź Maryja” czy Sergieja Rachmaninowa „Bogorodice Djewo, raduj się”. Muzyczną i duchową ucztę zapewnili: Chór Misericordia parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Świdnicy, Chór Sanctus Andreus parafii pw. św. Andrzeja Apostoła w Bielanach Wrocławskich, Orkiestra Smyczkowa pod dyrekcją Barbary Janas oraz studenci Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. Ten wyjątkowy koncert powtórzono też 2017 roku.

Na święcie papieskim niejednokrotnie pojawiły się też gitarowe brzmienia. Jeden pierwszych koncertów na gitarę i wokół dał w świdnickiej katedrze Marcin Styczeń, polski muzyk, kompozytor, autor tekstów, dziennikarz i lektor. Recital „Pieśń o Bogu ukrytym” z piosenkami do wierszy Karola Wojtyły warszawski artysta zagrał w Świdnicy w 2007 roku. Z występem gitarowym na cykl wydarzeń wokół myśli i postaci Jana Pawła II zawiązał także znany z kontrowersyjnych tekstów Tomasz Żółtko. Krakowski bard, gitarzysta, pieśniarz wystąpił w 2010 roku w kościele pw. Ducha Świętego i jak relacjonował ten koncert ks. Roman To-

⁴¹ „To takie polskie, bo góralskie”, [w:] Portal Gość Świdnicki; 18.05.2014.

⁴² *Ibidem*.

Koncert Marcina Stycznia „Pieśń o ukrytym Bogu” (2007 rok)

Koncert Tomasza Żółtko (2010 rok)

maszczuk, redaktor „Gościa Świdnickiego”: *Przyznam, że [...] drżałem z obawy o to, co padnie ze sceny. Na szczęście krakowski artysta powstrzymał się od pouczania katolików, jak mają wierzyć, oraz wytykania błędów i potknięć naszym biskupom. [...] pozwolił sobie tylko na tekst: „Boże, błagam, naucz, nas myślenia, naucz, błagam, miłości do Ciebie. Niech nam się Chrystus z figurą nie myli ani modlitwa z celebrą”. [...] joklaski na koniec potraktujemy jako ekumeniczny gest wobec protestanckiego autora*⁴³. Z gitarami, wzmocnionymi akordeonem i śpiewem występował też na świdnickim święcie papieskim zespół muzykujących przyjaciół z Bielska Białej „Dzień Dobry”. W 2019 roku kościele pw. NMP Królowej Polski grupa zagrała koncert „Tyś jest jak skała”.

O tym, że duchowni mogą realizować się również jako muzycy, przekonywał chociażby koncert: „Bóg sam wystarcza – poezje z Karmelu”, odnoszący się do płyty o tym samym tytule, wydanej z inicjatywy Zakonu Karmelitów Bosych. Menedżerem tego muzycznego projektu, przedstawiającego poezję Świętych Karmelu, grającego także m.in. na flecie był karmelita, ojciec Mariusz Wójtowicz. Zakonnik wystąpił w Świdnicy w 2018 roku w kościele pw. NMP Królowej Polski wraz zespołem Teresa 500 – wokalistą, gitarzystą i klawiszowcem Kubą Blokeszem, wokalistą i skrzypaczką Gabrielą Blachą-Cupiał, grającym na gitarze i flecie Michałem Szubą oraz perkusistą Bartkiem Plewką.

⁴³ „Blżej papieża”, [w:] Gość Świdnicki nr 21/2010.

Zupełnie niespodziewany był też występ ks. Jakuba Bartczaka na niewielkiej scenie przygotowanej na terenie Parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w 2015 roku. Rapujący ksiądz, mający na swoim koncie obecnie kilka albumów, a wtedy debiut „Powołanie”, przybył na świdnicki koncert prosto z mszy św. we Wrocławiu. Kapelan chorób płucnych, duszpasterz młodzieży przekonywał, że ewangelizować można również poprzez hip-hop. W Świdnicy wykonał takie utwory jak chociażby „Przypowieść o synu marnotrawnym” czy „Spotkanie bogatego młodzieńca z Jezusem”.

Znani polscy muzycy

Papieskimi koncertami, które przyciągały najszerszą publiczność, były oczywiście występy znanych artystów polskiej sceny muzycznej. Na edycję otwierającą Dni Papieskie w 2006 roku przybył do Świdnicy znakomity wokalista jazzowy i popowy, multiinstrumentalista, kompozytor i aranżer Stanisław Soyka i zaprezentował w świdnickiej katedrze album „Tryptyk Rzymski” – na podstawie poematu Jana Pawła II. Koncert przyciągnął tłumy, a *muzyka tak zachwycała świdnicką publiczność, że bisował trzykrotnie. Na koniec nie mogło zabraknąć ulubionej piosenki Jana Pawła II „Barki”. Zaśpiewali ją wszyscy wspólnie*⁴⁴. Jak wspomina ten czas prezydent Beata Moskał-Słaniewska, pracująca wtedy w lokalnych mediach: *Koncert był niezwykle, bo i scena niezwykle, czyli katedra. Ważne dla mnie było też to, co się stało później. Spotkaliśmy się na kolacji w parafii u ks. Jana Bagińskiego, który zawsze dbał o to, by wszyscy jego goście wychodzili nakarmieni. Zawsze była wspaniała kuchnia, świetne kanapki i fantastyczne rozmowy. I właśnie ta rozmowa – na spokojnie – już po koncercie. Poznałam wówczas nie tylko artystę, ale też człowieka niezwykle ciepłego, serdecznego, wielkiego humanistę, otwartego na ludzi, człowieka bardzo wrażliwego.*

Wspaniały koncert na świdnickich Dniach Papieskich zorganizowany został w 2008 roku. Wystąpił wówczas znakomity nagradzany muzyk, wokalista i kompozytor Józef Skrzek, założyciel i członek znanego zespołu SBB. Artysta zapewnił świdnickiej publiczności mnóstwo wzruszeń. Jak relacjonowały świdnickie media: *Dla wielu była to spora niespodzianka [...] znakomity multiinstrumentalista przygotował koncert „O Panie, przebac mej myśli...”, a katedra była chyba najlepszą salą koncertową do jego prezentacji*⁴⁵.

Pamiętnym muzycznym spotkaniem na świdnickim święcie papieskim był również koncert muzykującej od pokoleń rodziny z Białego Dunajca, góralskiej kapeli Trebunie Tutki w 2011 roku. Znany i niezwykle lubiany zespół zagrał „Nuty

⁴⁴ „Świdnica pamięta o Janie Pawle II”, [w:] Tygodnik Świdnicki nr 20/2006

⁴⁵ „Zostanie w sercach przyjaźń...”, [w:] Niedziela świdnicka nr 24/2008.

Wielkiego Pasterza” poświęcone papieżowi Janowi Pawła II. Koncert [...] zgromadził na placu Jana Pawła II tłumy świdniczan. W rytm góralskiej muzyki bawili się wszyscy, od najstarszych do najmłodszych⁴⁶.

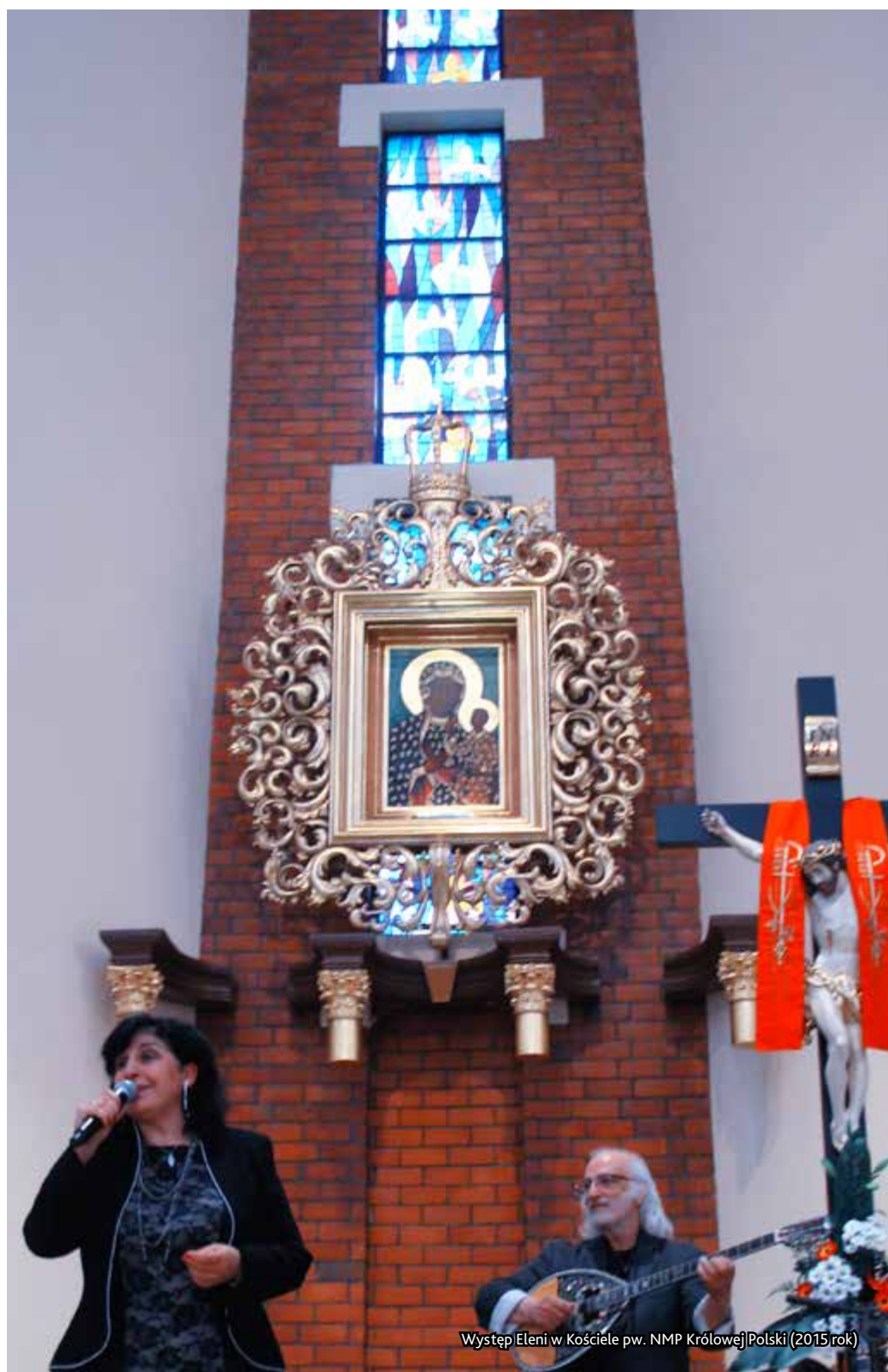
Z religijnymi piosenkami chętnie śpiewanymi szczególnie przez dzieci, świdnicki cykl wydarzeń poświęconych polskiemu papieżowi w 2013 roku odwiedził popularny zespół Arka Noego, z występującymi młodziutkimi wykonawcami. Jak dzieliła się wówczas jedna z uczestniczek koncertu, jaki miał miejsce na festynie dla dzieci w centrum Świdnicy: *Uwielbiam Arkę Noego. Cieszę się, że w tak słoneczną niedzielę mogłam się wybrać z dziećmi na koncert. Rynek ożył*⁴⁷.

Wielokrotnie Świdnicę odwiedzała też piosenkarka greckiego pochodzenia Helena Dzoka, znanej szerszej publiczności jako Eleni. Na Dniach Papieskich wystąpiła w 2015 roku, a koncert odbył się w kościele pw. NMP Królowej Polski. *Eleni rozpoczęła występ poświęcony św. Janowi Pawłowi II utworem „Maryjo, śliczna panno”. Popularna wokalistka wystąpiła ze stałym składem swojego zespołu: Kostas Dzokas – bzu-ki, Aleksander Bialous – gitara i klawisze oraz Andrzej Ellmann – gitara akustyczna.[...] Tęgo wieczoru nie zabrakło takich przebojów jak chociażby „Muzyka twoja imię ma” czy „Przystań pod gwiazdami”*⁴⁸.

⁴⁶ „Abba Ojciec”, [w:] Tygodnik Świdnicki nr 21/2011.

⁴⁷ „Pamięć i obecność”, [w:] Świdnica Fakty nr 20/2013.

⁴⁸ „Świdnickie spotkania ze św. Janem Pawłem II”, [w:] Region Fakty nr 20/2015.

Występ Eleni w Kościele pw. NMP Królowej Polski (2015 rok)

Stanisław Sojka w katedrze (2006 rok)

Koncert Józefa Skrzeka „... o Panie przebacz mej myśli” (2008 rok)

VII ROZDZIAŁ: SPEKTAKLE I FILMY

Karol Wojtyła, zanim jeszcze odkrył kapłańskie powołanie, chciał zostać aktorem i świetnie realizował się na scenie teatralnej. Jak wielokrotnie wyznawali jego współtowarzysze z lat gimnazjalnych i studenckich, a także z Teatru Rapsodycznego, do którego przynależał, gdyby zdecydował się podążyć artystyczną drogą, z pewnością stałby się wybitnym aktorem czy reżyserem. Pozostało jednak umiłowanie do literatury, którą tworzył przez całe swoje życie.

Zarówno liryk, poematów, jak i dramatów Karola Wojtyły, Jana Pawła II nie mogło zabraknąć na świdnickim cyklu wydarzeń upamiętniających polskiego papieża. Twórczość literacką prezentowano nie tylko w licznych montażach słowno-muzycznych, ale także w spektaklach. Jak stwierdził w 2009 roku po widowisku „To przemijanie ma sens, ma sens, ma sens” ks. prałat Jan Bagiński: *Papież musi żyć nie tylko dzięki biernemu otwarciu na jego naukę, ale także dzięki twórczemu zaangażowaniu w popularyzowanie jego dokonań i dzieł przez sztukę i refleksyjny namysł nad jego spuścizną*⁴⁹. Prezentacje teatralne dopełniały projekcje filmowe, które stanowiły próbę zmierzenia się z biografią i dziedzictwem Wielkiego Polaka.

Na teatralnej scenie

Powołanie do kapłaństwa przedstawia jeden z dramatów Karola Wojtyły – „Brat naszego Boga”, którego nie mogło zabraknąć na Dniach Papieskich w Świdnicy. Spektakl, w reżyserii Artura Dziurmana i w wykonaniu artystów „Scena Moliere” z Krakowa, zaprezentowany został w 2015 roku. Jak wspomina przedstawienie prezydent Świdnicy Beata Moskal-Słaniewska: *Wiemy, że Jan Paweł II był osobą, która kochała teatr i zostawiła po sobie kilka napisanych sztuk teatralnych. W Świdnicy właśnie najśłynniejszy jego spektakl, czyli „Brat naszego Boga” – opowieść o Adamie Chmielowskim (św. Albercie), został pokazany zupełnie inaczej, niż to się dziś przyjmuje. Sztuka nie ukazywała postaci ze świętych obrazków, ale człowieka, który przeszedł długą, bolesną drogę. Zdecydował bowiem, zostawić całe swoje życie, swoją działalność artystyczną, opuścić też bliskich i poświęcić się pracy na rzecz najuboższych – nie tylko materialnie, ale też duchem. W przedstawieniu pojawiły się przejmujące sceny, kiedy Brat Albert przeżywa chwile rozterek, wahań, a jednak decyduje się na to, żeby właśnie takie życiowe wyzwanie podjąć. Spektakl w wykonaniu krakowskiego teatru zrobił na mnie piorunujące wrażenie. Wyszłam z niego bardzo przejęta. Myślę jednak, że wszyscy, którzy byli w teatrze, na długo zapamiętali tę sztukę w tej właśnie interpretacji i wykonaniu.*

Na świdnickich Dniach Papieskich na scenie teatru przedstawiano również utwór „Przed sklepem jubilera”, napisany przez wówczas biskupa Karola Wojtyłę i wyda-

⁴⁹ „Cztery dni w szkole”, [w:] Gość Świdnicki nr 22/2009.

ny w 1960 roku. W świdnickim teatrze dramat, będący medytacją na temat miłości i małżeństwa, zaprezentował w 2006 roku reżyser Andrzej Maria Marczewski, popularyzator działalności teatralnej polskiego papieża. *Scenografię przygotowali Anna i Tadeusz Smoliccy, muzykę skomponował Tadeusz Wóźniak, a całość skonsultował ks. Jerzy Dziągala. Na scenie teatru przed świdnicką publicznością wystąpili aktorzy Stowarzyszenia Studio Teatr Test: Andrzej Baranowski, Waldemar Czystak, Jadwiga Andrzejewska, Krzysztof Bartłomiejczyk, Aurelia Sobczak, Andrzej M. Marczewski, Monika Wenta*⁵⁰.

Powtórnie dramat „Przed sklepem jubilera” zagościł na teatralnej scenie świdnickiego święta papieskiego w 2008 roku. Tym razem spektakl wykonali uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kasprowicza w Świdnicy. Reżyserem był świdnicki katecheta Piotr Chlastawa. W kolejnych latach nauczyciel religii wspólnie z zaangażowanymi licealistami przygotowywał także inne dzieła literackie polskiego papieża wystawiane w teatrze. W 2009 roku pokazano spektakl „Hiob”, na podstawie dramatu Karola Wojtyły, będącego odwzorowaniem wydarzeń starotestamentowej „Księgi Hioba” i poruszającego tematykę cierpienia. Na scenie wystąpili wówczas młodzi aktorzy: Magdalena Duda, Wiktor Komorowski, Malwina Kotowicz, Paulina Michaluk, Sylwia Piętka, Sylwia Podlas, Marta Sikora, Michalina Szostek; muzycy – Daria Lorf, Dawid Szempruch, wokaliści: Rafał Gacek, Jakub Kamiński, Sandra Szczygieł, Aleksandra Wawszczyk; gościnnie: Dawid Brokos, Benedykt Chlastawa, Jakub Dziedzic oraz Kamil Jędrzejczyk. W 2010 roku przypomniano natomiast słynny dramat „Brat naszego Boga”. Jak relacjonowała wtedy prasa: *Kasprowicze pod przewodnictwem Piotra Chlastawy przekazali nam wiele mądrych słów związanych między innymi z przeznaczeniem. „Światło daje nam szansę”, mówiła jedna z grających na scenie uczennic. Całość wieńczyła muzyka gitarowa i skrzypcowa. Jednak opinie ludzi były podzielone*⁵¹. Ostatnią próbą zmierzenia się młodzieży licealnej i nauczyciela religii Piotra Chlastawy z twórczością Jana Pawła II na Dniach Papieskich był montaż słowno-muzyczny „Tryptyk Rzymski”. Sztukę wystawiono w 2011 roku. Młodzi aktorzy wraz z reżyserem podjęli się trudnego zadania stworzenia spektaklu z dzieła poetyckiego. Jak dzielił się wówczas jeden występujących w przedstawieniu uczniów Paweł Kaczmarczyk: *To daje wewnętrzną satysfakcję z tego, że uczestniczy się w czymś niebanalnym. Poza tym jest to dla mnie swego rodzaju hołd oddany papieżowi*⁵². Młodych aktorów chwalił też nauczyciel – reżyser Piotr Chlastawa: *Nie trzeba ich do tego namawiać. Udział w sztuce jest zabawą, która ich integruje i pozwala im tworzyć. Każdy zostawia tu kawałek siebie. Poza tym uduchawia ich i to dowód na to, że w religijności jest coś fajnego. Poza samą wiarą i jej sensem.*

⁵⁰ Bądźmy mocni jego miłością”, [w:] Wiadomości Świdnickie nr 21/2006.

⁵¹ „Brat naszego Boga”, [w:] Tygodnik Świdnicki nr 20/2010.

⁵² „Tryptyk Rzymski» na świdnickiej scenie”, [w:] Tygodnik Świdnicki nr 21/2011.

Spektakl wg Karola Wojtyły „Przed sklepem jubilerów” w reżyserii Andrzeja Marii Marczewskiego (2006 rok)

Spektakl „Wojtyła do tablicy” w reżyserii Juliusza Chrzastowskiego (2007 rok)

Spektakl „Wojtyła do tablicy” w reżyserii Juliusza Chrzastowskiego (2007 rok)

Spektakl „Hiob” w reżyserii Piotra Chlastawy (2009 rok)

Świdnicka młodzież z chęcią podejmowała się aktorskich wyzwań. Pamiętne wydarzenie sceniczne zaprezentowano w 2007 roku. *Organizatorzy Dni Papieskich w Świdnicy bardzo długo zastanawiali się, w jaki sposób uświetnić [...] imprezę. W całym kraju szukali godnego spektaklu, który miał poruszyć publiczność. Wreszcie padło na Juliusza Chrząstowskiego i jego młodych artystów. To było jedno z największych wydarzeń imprezy*⁵³. Pochodzący ze Świdnicy, aktor Narodowego Teatru Starego w Krakowie, realizujący później m.in. warsztaty i sztuki „Alchemii Teatralnej”, stworzył wspólnie z młodzieżą przedstawienie „Wojtyła do tablicy”. Sztuka powstała w ramach Projektu Edukacji Teatralnej, a widowisko oceniano jako rewelacyjne, doskonale zrealizowane przez młodzież. Młodego Wojtyłę, wyrwanego do tablicy przez profesorów i życie, zagrał wówczas Krzysztof Światowy, który stwierdził: *Spektakle teatralne to przeżycie nie tylko dla publiczności, ale i dla nas, aktorów*⁵⁴.

Na Dniach Papieskich w Świdnicy swoje spektakle przygotowały również grupy teatralne z Młodzieżowego Domu Kultury im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Kamila Norwida. W 2007 roku we wspólnym przedsięwzięciu publiczność w teatrze miejskim zobaczyła młodych aktorów w spektaklu „Anioły w oknach”. W 2011 roku natomiast zaprezentowały się dzieci z Teatrzyku „Bajka”, działającego przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Świdnicy. Pod opieką Marty Wojciechowskiej stworzono montaż słowno-muzyczny „Z Wadowic do nieba”, który obejrzel seniorzy z Domu Dziennego Pobytu „Przystań” w Świdnicy, później przekształconego w Dzienny Dom SENIOR-WIGOR. Podopieczni tej instytucji wystąpili dwa lata później na scenie teatru miejskiego w międzypokoleniowym spektaklu „Pasja”. Jak relacjonowano wówczas: *Niezwykłe gorąco przez widzów został przyjęty i wzbudził wielkie emocje projekt teatralno-taneczny „Pasja”, w którym wystąpili pensjonariusze z Domu Dziennego Pobytu „Przystań” w Świdnicy wspólnie z młodymi wolontariuszami z Gimnazjum nr 3*⁵⁵.

Ciekawą inicjatywą świdnickiej młodzieży, którą koordynowały: Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi im. gen. Mariusza Zaruskiego oraz Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida w Świdnicy, był happening „Z okazji urodzin...”. Zaprezentowany został w 2015 roku przed wejściem do teatru miejskiego. *Okażja była nieprzeciętna – 95 rocznica urodzin św. Jana Pawła II. Uczniowie utworzyli serce, a w tym czasie szkolny chór śpiewał piosenki ku czci papieża. Na koniec uczestnicy happeningu częstowali się kremówkami*⁵⁶. Na filarach budynku zawieszono też widoczny z daleka baner ze słowami polskiego papieża: „Świat bez sztuki naraża się na to, że będzie światem zamkniętym na miłość”.

⁵³ „Jan Paweł II – pamięć i obecność”, [w:] Wiadomości Świdnickie nr 21/2007.

⁵⁴ „W imię wierności”, [w:] Gość Świdnicki nr 21/2007.

⁵⁵ „By służył nam w nieskończoność”, [w:] Gość Świdnicki nr 21/2013.

⁵⁶ „Młodzi ze św. Janem Pawłem II”, [w:] Portal Gość Świdnicki 19.05.2015.

Teatralne formy upamiętniania polskiego papieża w Świdnicy były różnorodne. Jednym z wyjątkowych scenicznych występów, jaki świdnicka publiczność mogła zobaczyć na święcie papieskim, był monodram wspaniałej aktorki i wokalistki Stanisławy Celińskiej. W 2014 roku w świdnickiej katedrze znana i ceniona artystka odegrała sztukę „Księga Hioba”. Łącząc właśnie „Księgę Hioba” z Pieśniami i Trenami Jana Kochanowskiego, stworzyła podszyty także własnymi doświadczeniami poruszający obraz cierpienia jednostki.

Ostatnim spektaklem, zaprezentowanym w ciągu czternastu edycji do tej pory zorganizowanych Dniach Papieskich w Świdnicy, była „Lekcja pokory” według Karola Wojtyły i w reżyserii Stanisława Jaroszyńskiego. To niebanalna historia sprzedaży walizki z cieniem Chrystusa. Jak recenzował sztukę wystawioną w Świdnicy w 2017 roku ks. Przemysław Pojasek: *Akcja przedstawienia odbywa się w antykwariacie, którego właściciel reprezentuje świat dawno zapomnianych wartości. Propozycja zakupu teczki skłania go jednak do myślenia*⁵⁷. Dodał także: *Gra aktorska dwóch panów: Bogdana Czeremuga i Jacka Wojciechowskiego, jak również pojawiającej się na scenie Pauliny Gonery pozwoliła wąskiemu gronu widowni podziwiać kunszt aktorski.*

Happening „Z okazji urodzin...” (2015 rok)

⁵⁷ „W tej walizce jest...”, [w:] Portal Gość Świdnicki 16.05.2017.

Filmowe projekcje i projekty

Świdnickie święto papieskie dało też okazję do obejrzenia wielu obrazów filmowych. Widzowie mogli zapoznać się z dokumentami filmowymi czy fabularnymi filmami, stanowiącymi próbę ukazania niezwyklej postaci Jana Pawła II, a także jego życia oraz pontyfikatu. W teatrze miejskim odbyły się projekcje filmów: w 2006 roku – „Jan Paweł II Wielki”, reż. Urszula Sujka; 2007 roku – „Pielgrzym”, reż. Andrzej Trzos-Rastawiecki oraz „Odwagi, Ja jestem”, reż. Andrzej Jurga; 2008 roku – „Karol – papież, który pozostał człowiekiem”, reż. Giacomo Battiato; „Świadectwo”, 2010 roku – reż. Paweł Pitera i Paweł Ptasznik. W Miejskiej Bibliotece Publicznej w 2013 roku natomiast wyświetlono film „Pójdź za Mną. Testament Jana Pawła II” w reż. Wandy Różyckiej-Zborowskiej.

Na Dniach Papieskich w Świdnicy pojawiły się też projekcje filmów na podstawie dzieł Karola Wojtyły, jak również produkcje przedstawiające biografie świętych. Należą do nich obrazy zaprezentowane w teatrze w 2009 roku, w tym chociażby: „Faustyna”, w reż. Jerzego Łukaszewicza pokazany w teatrze miejskim oraz „Brat naszego Boga” Krzysztofa Zanussiego.

W ramach cyklu wydarzeń poświęconym polskiemu papieżowi zrealizowano też ciekawy projekt filmowy świdnickiej młodzieży. Była to etiuda skonstruowana z wywiadów z wyjątkowymi gośćmi, przyjaciółmi Jana Pawła II oraz wypowiedziami młodych ludzi, którzy czuli łączność z wyjątkową postacią świętego. Film nazwano „Pokolenie JP II”, a za reżyserskimi sterami stanął utalentowany wtedy uczeń drugiej klasy I Liceum Ogólnokształcącego w Świdnicy – Wojciech Lewandowski. W filmie wystąpili jego szkolni koledzy i koleżanka: Piotr Zaremba, Krystian Laskowski, Mateusz Burkiewicz, Grzegorz Myszakowski, Maksym Żydek, Adam Kozłowski i Zuzanna Wełyczko. Opiekunami projektu byli: nauczyciele I Liceum Ogólnokształcącego w Świdnicy – Paweł Barański i Jarosław Moczulski oraz ks. Roman Tomaszczuk, wówczas redaktor gazety „Gość Niedzielny”.

Sama historia tworzenia tej etiudy filmowej jest szczególna. Z propozycją do młodzieży wyszli – dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego w Świdnicy i organizatorzy świdnickich Dni Papieskich. W filmie miały pojawić się wywiady z trzema znamienitymi duchownymi – kardynałem Stanisławem Dziwiszem, obecnie arcybiskupem seniorem archidiecezji krakowskiej, który był osobistym sekretarzem Jana Pawła II; kardynałem Stanisławem Nagym, wybitnym teologiem, przyjacielem polskiego papieża oraz kardynałem Franciszkiem Macharskim, przez blisko 27 lat kierującym archidiecezją krakowską, zaprzyjaźnionym również z Ojcem Świętym. Jak wspomina ks. Jan Bagiński: *Szukaliśmy śladów obecności myśli Jana*

Pawła II i między innymi chcieliśmy zrobić wywiad z kardynałem Stanisławem Nagym. Wiedzieliśmy, że nie będzie mógł przyjechać do nas, choć był wspaniałym człowiekiem. Pozytywna odpowiedź listowna przyszła 9 kwietnia 2010 roku. Na wywiad do Krakowa mieli jechać świdniccy licealiści. Nie wiadomo było jednak czy dojdzie do niego, dzień po otrzymaniu tego listu nastąpiła bowiem katastrofa smoleńska. Niestety tragedia narodowa uniemożliwiła spotkanie z kardynałem Dziwiszem. Udało się jednak przeprowadzić wywiad z dwoma kardynałami Stanisławem Nagym i Franciszkiem Macharskim, jeszcze przed ich śmiercią. Stanisław Nagy zmarł w 2013 roku, a Franciszek Macharski odszedł w 2016 roku. Ich słowa wspominające Jana Pawła II na zawsze zostały zachowane w filmie świdnickiej młodzieży.

W tygodniowych nagraniach w Krakowie świdnickim licealistom towarzyszył także ks. Roman Tomaszczuk. Niektóre sceny kręcono również w Świdnicy. Efekt pracy młodego reżyseria i licealistów zaprezentowano już w maju 2010 roku na Dniach Papieskich. Jak stwierdził na premierze Wojtek Lewandowski: *Postawione przed nami zostało zadanie trudne – przedstawić jak młodzi świdniczanie widzą Jana Pawła II i jego pontyfikat. [...] Zastanawialiśmy się jak to ukazać, długo naradzaliśmy się, rozmawialiśmy i ostatecznie zdecydowaliśmy się właśnie na taką formę*⁵⁸. Etiuda filmowa trwała blisko 10 minut, a rozpoczynają je mini wywiady z duchownymi. W kadrach widać toczące się życie, grób rodziców Jana Pawła II, jego pomnik, ale też symboliczne sceny z położoną na głazie dłonią czy wspólnie odchodzących w stronę słońca młodymi ludźmi. Jak relacjonowały premierę świdnickie media: *Wspaniałe słowa i sceny filmowe połączone zostały końcowym przesłaniem: „Ty, widz, który oglądasz ten film, przekaz innym, że są na świecie tacy ludzie jak my – my, pokolenie Jana Pawła II”. To zdanie nie potrzebowało niczego prócz ciszy*⁵⁹. Tuż po projekcji odbyła się także dyskusja, której moderatorem był polonista Wojciech Koryciński.

Podczas świdnickich Dni Papieskich przygotowany został jeszcze jeden wyjątkowy wywiad. Tym razem w reporterskiej formie, bez dodatkowego obrazu, po prostu czysta i żywa rozmowa. W roli prowadzącego i zadającego pytania dziennikarza wystąpił jeden z inicjatorów świdnickiego święta papieskiego – ks. prałat Jan Bagiński. Jak wspomina po latach: *Pan Andrzej Protasiuk miał bardzo fajne pomysły. W pewnym momencie zaproponował nagranie spotkania z arcybiskupem lwowskim Mieczysławem Mokrzyckim, który miał do Świdnicy przyjechać w 2011 roku. Napisałem więc do niego krótki list, w którym przedstawiłem ideę i program naszych Dni Papieskich. Poprosiłem też o krótki wywiad. Ks. arcybiskup, który przez lata znajdował się w najbliższym otoczeniu polskiego papieża, zgodził się bez namysłu. Do Świdnicy przyjechał 7 maja 2011 roku na diecezjalne uroczystości dziękczynne za beatyfikację Jana*

⁵⁸ „Premiera filmu – Pokolenie JP II”, [w:] Wiadomości Świdnickie nr 20/2010.

⁵⁹ *Ibidem*.

Pawła II. Wywiad przeprowadzono tego samego dnia w Kancelarii Kurii Biskupiej. Został też zarejestrowany na kamerze. Jak wspomina rozmowę z arcybiskupem Mokrzyckim – ks. Jan Bagiński: *Arcybiskup był sekretarzem Ojca Świętego. To postać wielka, a przy tym człowiek ogromnie ciepły i nieskomplikowany. Zaczekałem na niego na podwórku. Ustaliliśmy godzinę. Kamera już była gotowa. Wyszło dobrze. Takie chwile dodawały sił.* Sfilmowany wywiad zobaczyła młodzież ponad tydzień później na spotkaniu w świdnickim teatrze z ojcem Leonem Knabitem, w ramach VI edycji Dni Papieskich.

Zupełnie niespodziewaną projekcję przyniósł natomiast rok 2016. Był to pokaz laserowy, zatytułowany „Jan Paweł II – święty z polskiej ziemi”. W kościele pw. NMP Królowej Polski w tej nowoczesnej formie inscenizacji pokazano postać i pontyfikat św. Jana Pawła II. Obrazy wyświetlane we wnętrzu świątyni przeplatały się ze wyśpiewanymi papieskimi słowami i muzyką. Seans przygotowali Irena i Mariusz Kmiec. Jak przekonywała na projekcji w Świdnicy Irena Kmiec: *Czy lasery nadają się do kościoła? Czy te treści będą właściwie pokazane? Zazwyczaj doświadczenia związane z laserami łączą się z imprezami plenerowymi. Nasza jednak działalność artystyczna ma zupełnie inne podłoże. Ideą, którą chcemy realizować jest przekazywanie nową technologią treści starych, ponadczasowych, niezmiennych, fundamentalnych⁶⁰.* Jak oceniono to niecodzienne wydarzenie: *Pokaz jak bardziej warty zobaczenia. Wiązki laserowe, w taki sposób stworzone i połączone z przepiękną muzyką, łapiąca za serce, opowiadały nam, gościom historię Polski i historię Jana Pawła II⁶¹.*

Kadr z etiudy filmowej „Pokolenie JP2” w reżyserii Wojtka Lewandowskiego (2010 rok)

⁶⁰ Telewizja Teletop Sudety; 16.05.2016; relacja filmowa: „Historia laserami „malowana” – Dni Papieskie w Świdnicy”.

⁶¹ *Ibidem.*

Wspomnienia o św. Janie Pawle II

Fragment wywiadu z 2011 roku ks. Jana Bagińskiego z arcybiskupem Mieczysławem Mokrzyckim, metropolitą lwowskim

Ekscelencjo [...] Chciałbym zadać parę pytań i zarazem skierować prośbę, by ksiądz podzielił się z nami wrażeniami z czasów, kiedy u boku Jana Pawła II pełnił ksiądz szczególną i odpowiedzialną zarazem posługę. Jak do tego doszło?

Trudno powiedzieć, że był to przypadek. Ks. arcybiskup Marian Jaworski wysłał mnie w 1991 roku na studia do Rzymu. Po ukończeniu doktoratu na Uniwersytecie Angelicum w 1995 roku kilka miesięcy pracowałem w Kongregacji ds. Kultu Bożego i miałem zająć się przygotowaniem procesu do beatyfikacji Sługi Bożego arcybiskupa Józefa Bilczewskiego. Po czterech miesiącach wezwał mnie ksiądz obecnie kardynał Dziwisz i przekazał mi propozycję Ojca Świętego, bym został jego drugim sekretarzem. W ten sposób od lutego 1996 roku, aż do końca pontyfikatu, miałem to wielkie szczęście i łaskę służyć Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II.

Ksiądz był u boku Jana Pawła II 9 lat – to jest więcej nawet niż studia seminaryjne, które trwają 6 lat. Jak wyglądał zwykły dzień Ojca Świętego?

Był pracowity, wypełniony różnymi czynnościami i życiem oficjalnym oraz prywatnym. Przede wszystkim Ojciec Święty bardzo wczesnie wstawał. Kiedy był w pełni sił już o 5:15. Potem, i to wiem już z opowiadań siostry, jeszcze przed udaniem się na poranną toaletę, leżał krzyżem w swojej sypialni odmawiając cząstkę różańca świętego. Następnie, jak każdy kapłan, udawał się do kaplicy na rozmyślanie i przygotowanie się do mszy św., na którą każdego dnia zapraszał gości – biskupi wizyta ad limina, kapituły generalne, a w kilka dni zwykłych pielgrzymów [...]. Później już po śniadaniu, Ojciec Święty jeszcze wstępował do kaplicy na krótką modlitwę i potem przygotowywał się do audyencji, odbywających się każde-

go dnia od godz. 11.00 do 13.30. Przed udaniem się na audiencję zawsze jeszcze wychodził na swój taras z różańcem w rękę i myślę, że odmawiał wtedy kolejną jego część. Kolejno był obiad, na który też zapraszał wizytujących na audiencjach gości – biskupi wizyta ad limina [...], ale też innych gości na przykład najbliższych współpracowników poszczególnych Kongregacji. Po obiedzie udawał się na krótki odpoczynek i lekturę nie tylko książek teologicznych – każdego bowiem dnia czytał, a gdy miał już trudności zapraszał mnie albo siostrę i na przemian danego dnia po obiedzie około godzinę czytaliśmy mu jakąś książkę. Był to też czas, gdy mógł sobie odpocząć. Następnie szedł do kaplicy na modlitwy i codziennie od godz. 18.00 lub 19.00 spotykał się z najbliższymi współpracownikami [...]. O godz. 19.30 na kolacji, na której też pojawiał się gość. Wspólne posiłki były tak zwanymi spotkaniami roboczymi. Po kolacji również była modlitwa w kaplicy. Natomiast w miesiącu maju i po kolacji zawsze razem z siostrami i z nami dwoma sekretarzami mi Ojciec Święty szedł na swój taras, gdzie była kapliczka z Matką Bożą Fatimską. Tam śpiewaliśmy majówki, a w czerwcu nabożeństwa do Serca Pana Jezusa. Każdy dzień Ojca Świętego był więc bardzo pracowity.

Przy tak wypełnionym dniu nieraz trudno było też i księdzu arcybiskupowi?

Tak można powiedzieć, ale była to wielka radość towarzyszyć Ojcu Świętemu w codziennej posłudze kościołowi.

„Najbardziej lubię wtorki” - taki tytuł ma książka księdza arcybiskupa. Właściwie jest to wywiad rzeka z księdzem arcybiskupem. Czy Ojciec Święty miał takie dni odpoczynku? Jak one wyglądały?

Ojciec Święty był człowiekiem pracy i modlitwy, ale umiał także wypoczywać i zawsze mówił, że czytanie książek jest dla niego właśnie odpoczynkiem. Ponadto słuchanie i uczestniczenie w sympozjach. Mówił, że człowiek wtedy niewiele wkłada wysiłku, a tyle się dowiaduje. Chętnie więc brał udział w sympozjach w Castel Gandolfo, organizowanych co roku przez literatów albo fizyków. Raz w tygodniu miał też dzień wolny – wtorek, kiedy nie było oficjalnych audiencji i mógł wtedy więcej czasu poświęcić dla siebie na napisanie chociażby homilii, lisów czy encyklik. Raz w miesiącu starał się także wyjechać poza Watykan. Najczęściej udawał się do sanktuariów, a ulubionym znanym przez nas Polaków, była Mentorella. Jeździł też w góry do regionu Abruzzo – półtora do dwóch godzin poza Rzym. Tam był krótki spacer, posiłek i odpoczynek. W rozbitym namiocie mógł też poczytać czy pomodlić się. Ten dzień przeważnie kończył się wieczorem spotkaniem z policją watykańską i włoską – czasami jesienią czy wczesną wiosną przy ognisku.

Mówi się o promieniowaniu świętości i ksiądz arcybiskup wspominał już o modlitwie i dniu papieża nią nasączonym. Jak Ojciec Święty wyrażał swoją świętość?

Myślę, że wszyscy, którzy teraz jesteśmy na świecie i mieliśmy możliwość spotkania się z Ojcem Świętym, pamiętamy jego sposób bycia, przemawiania, kontaktowanie się z człowiekiem. Ojciec Święty pokazał nam, co to znaczy człowiek wierzący. Papież był człowiekiem wiary i poprzez wiarę ukazał nam, jak powinno się traktować drugiego człowieka niezależnie od jego wyznania i obrządku. Każdego człowieka bowiem traktował jednakowo. Umiał wysłuchać każdego człowieka. Przyjmował wszystkich, nie tylko ludzi wierzących, ale też spotykał się z osobami niewierzącymi. Pokazał nam, czym jest chrześcijaństwo, a jest ono otwarciem się na drugiego człowieka. Świętość Jana Pawła II promieniowała dobrocią, życzliwością, a także wielką troską o człowieka, dobro na świecie i pokój.

Czego Ojciec Święty, by dzisiaj oczekiwał od nas wszystkich, ale też od Polaków? Jakiej postawy?

Ojciec Święty od samego początku wzywał nas do odwagi, do odpowiedzialności. Prosił nas, żebyśmy nie bali się otworzyć drzwi naszych serc dla Chrystusa i myślę, że tego by chciał – byśmy byli ludźmi głębokiej wiary, konsekwentni w swojej realizacji. Natomiast to, co ukazało się na placu Świętego Piotra w czasie jego beatyfikacji, a mianowicie jeden plakat z napisem Quo Vadis, Polsko. Myślę, że Ojciec Święty stawia ponownie nam to pytanie. Kiedyś właśnie wyprowadzić nas z pewnej niewoli, dziś pyta się – co my z tym wielkim bogactwem i z tą wolnością zrobiliśmy – Quo Vadis, Polsko.

VIII ROZDZIAŁ: SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA

Na jednym z wieczorów wspomnień w Świdnicy w 2008 roku przyjaciel papieża ze szkolnych lat Eugeniusz Mróz opowiadał o młodym Karolu Wojtyła: *Kochał sport, a zwłaszcza piłkę nożną. Tę miłość zaszczerpił mu o czternaście lat starszy brat Edmund [...]. Zabierał małego Lolusia na mecze. Wtedy chłopcy też chętnie grali w piłkę. Ale nie mieli boisk, tak jak dzisiaj. Grało się na ulicach, między domami. Bramki wyznaczało się czapkami, tornistrami czy kamieniami. Czasem, jak zabrakło czegoś na bramki, Edmund stawiał Lolka jako słupkę bramki. Nie raz oberwał! Ale to wcale nie zraziło go do piłki nożnej. Był świetnym obrońcą*⁶².

Nie tylko football był pasją przyszłego papieża. Oddawał się także zamięłowaniu do spływów kajakowych i jeździł na nartach. Uwielbiał turystykę rowerową i pieszą oraz wędrówki po górach. Już po objęciu pontyfikatu wielokrotnie podkreślał też wartość sportu i aktywności fizycznej. Przyjmował również na prywatnych audiencjach delegacje klubów i organizacji sportowych, ale też byłych i czynnych zawodników, w tym chociażby legendę światowego boksu Muhammada Ali czy kierowców rajdowych – mistrza świata Formuły 1 Michaela Schumachera oraz Rubensa Barrichello.

Organizatorzy i współorganizatorzy Dni Papieskich w Świdnicy nie pominęli więc w poszczególnych edycjach także sportowych, turystycznych i rekreacyjnych wydarzeń. Miały one także upamiętniać wyjątkową postać Jana Pawła II, dostrzegającą bogactwo każdego rodzaju sportu i ukryty w nim wielki potencjał społeczny, intelektualny i duchowy.

Rajd rowerowy pamięci Jana Pawła II

Czy podczas rowerowych wycieczek Karol Wojtyła odwiedził Świdnicę? Przyjaciel papieża ze wspólnoty „Środowiska” Stanisław Rybicki, uczestniczący w spotkaniu w świdnickim teatrze na Dniach Papieskich w 2006 roku, był *niemal pewny, że kilkadziesiąt lat temu wraz z papieżem odwiedził Świdnicę i naszą katedrę*⁶³. Z notatek i wspomnień właśnie m.in. Stanisława Rybickiego, a także wpisów ks. Karola Wojtyły do parafialnych ksiąg posług kapłańskich udało się odtworzyć przebieg tego szlaku akademickiej wyprawy rowerowej, która odbyła się we wrześniu 1956 roku. *Plan wycieczki uwzględniał zarówno uroki ziemi dolnośląskiej – przyrody, krajobrazu, jak też miejsca kultu i zabytki architektury sakralnej i świeckiej. [...] Do Bolesławca przyjechali 1 września nocnym pociągami z Krakowa. Po mszy św. wyruszyli przez Lubomierz do Świeradowa-Zdroju, gdzie prawdopodobnie zatrzymali się na nocleg.*

⁶² „Frontem do człowieka”, [w:] Wiadomości Świdnickie nr 20/2008.

⁶³ „To był mądry Ojciec”, [w:] Dzisiaj Świdnica nr 8(27)2006.

Następnego dnia, jadąc piękną trasą przez Szklarską Porębę, podziwiali wodospady, a dotarłszy do Sobieszowa – weszli na Chojnik (nocowali w schronisku na zamku). Rankiem 3 września ks. Wojtyła odprawił mszę św. w Jeleniej Górze, skąd przez Karpacz – Karpacz Górny (dawne Bierutowice) dotarli na noc do Kowar. 4 września przez Przełęcz Kowarską – Kamienną Górę – Krzeszów (zwieźdzali sanktuarium) – Szczawno-Zdrój – Walbrzych dojechali do Świebodzic (nocowali u sióstr Notre Dame, rano 5 września została odprawiona msza św. w prywatnej kaplicy). W Księżu grupa podzieliła się – ks. Wojtyła z jednym z uczestników pojechał do Świdnicy, skąd pociągiem powrócił do Krakowa⁶⁴. Fakt obecności przyszłego papieża w Świdnicy wydaje się potwierdzać też wspomnienie mieszkańca Świdnicy, które przywołuje ks. prałat Jan Bagiński: jeden z naszych świdniczan był na audyencji u papieża. Jan Paweł II zapytał go – skąd jest, a on odpowiedział, że ze Świdnicy, wówczas papież miał powiedzieć – wy macie tam piękny kościół.

To właśnie fragment tego szlaku papieskiego po Karkonoszach przejechali uczestnicy I Rajdu Rowerowego pamięci Jana Pawła II, wydarzeniu od 2007 roku towarzyszącemu Dniom Papieskim w Świdnicy. Dwudziestodzieciuosobowa grupa rowerzystów pokonała wtedy dystans 95 km, a poprowadzili ją: Tadeusz Niedzielski, na co dzień dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Świdnicy; Zbigniew Curył, dyrektor świdnickiego Młodzieżowego Domu Kultury, a także wówczas wikariusz w świdnickiej katedrze ks. Marek Mielczarek, obecnie proboszcz parafii pw. św. Michała Archaniola w Słupicach w dekanacie dzierzoniowskim. Trasa przebiegała od Świeradowa przez Kowary, Krzeszów do Świdnicy. Jak relacjonował po powrocie z rowerowego szlaku ks. Marek Mielczarek: *Dwudniowa wyprawa to jeszcze jeden sposób na zatrzymanie się przy Janie Pawle II. [...] Mamy zamiar w przyszłym roku zaprosić na szlak większą liczbę uczestników. Trasa nie jest łatwa, ale bardzo malownicza*⁶⁵.

W sumie udało się zrealizować 13 edycji Rajdu Rowerowego pamięci Jana Pawła II. Od samego początku jego organizatorem i komandorem był Tadeusz Niedzielski, który jak wspomina: *W 2007 roku wraz z grupą przyjaciół postanowiliśmy zorganizować w ramach ŚDP rajd rowerowy. [...] Jednym z ważnych inspiratorów tej formy uczczenia pamięci naszego Papieża był ksiądz prałat Jan Bagiński, będący przez wszystkie kolejne edycje tego rajdu naszym duchowym opiekunem, który wspierał nas swoją modlitwą, ale też uczestniczył w naszych startach ze Świdnicy i przyjazdach do miasta. Inicjatywę realizowali także m.in. Wysokogórski Klub Taneczny – MDK Świdnica oraz Świdnickie Koło PTTK „KOŁO ŚLĘŻY”.*

Organizowane nieprzerwanie od roku 2007 majowe rajdy śladami Jana Pawła II oprócz Świeradowa Zdroju, wyruszały także z takich miejscowości jak chociażby Brzeg, Trzebnica, Kłodzko czy Namysłów. Jak zauważa Tadeusz Niedzielski: *Każ-*

⁶⁴ „Szlak Papieski w Karkonoszach”, [w:] Niedziela Ogólnopolska nr 30/2007.

⁶⁵ Gość Świdnicki nr 21/2007; artykuł: „Rajd rowerowy pamięci Jana Pawła II”.

dy rajd, oprócz aspektu duchowego, ma swój wymiar krajoznawczo-turystyczny. Trasa jest nasycona atrakcjami turystycznymi. Odwiedzamy zabytki, muzea, parki narodowe i krajobrazowe oraz bardzo wyjątkowe atrakcje, jak np. przejazd podziemną trasą rowerową, zwaną „Pętlą Boryszyńską” w Międzyrzeckim Rejonie Umocnionym, w województwie lubuskim.

Komandor rajdów był obecny na wszystkich edycjach tej rowerowej inicjatywy pamięci polskiego papieża. Na przestrzeni lat najwięcej w sportowo-rekreacyjnej inicjatywie brało udział ponad 40 rowerzystów. Jak tłumaczy Tadeusz Niedzielski: *Uczestnicy rajdów to ludzie różnych profesji, na ogół mieszkańcy Świdnicy czy też powiatu świdnickiego, ale jechali też z nami rowerzyści z Warszawy oraz z Wielkopolski. We wszystkich trzynastu edycjach Rajdu Pamięci św. Jana Pawła II uczestniczył też Bolesław Borkowski, znany świdnicki kolarz amator.*

Najdłuższa trasa świdnickiego rajdu papieskiego prowadziła ze Świdnicy do Wadowic – miasta, gdzie urodził się i wychował Karol Wojtyła, przyszły papież. Dwudziestotrzynastopięcioro grup rowerzystów musiało zmierzyć się z niesprzyjającymi warunkami pogodowymi oraz setkami kilometrów. Jak relacjonowało trasę Świdnickie Koło PTTK „KOŁO ŚLĘŻY”: *Rajd miał wyjątkowy charakter – uczczenie kanonizacji Naszego Papieża. W ciągu pięciu dni, na trasie Świdnica – Wadowice przejechaliśmy około 300 km, cztery województwa i dwa państwa. Zwiedziliśmy m.in. Henryków, Prudnik, Racibórz i Pszczynę. Mimo niesprzyjającej aury: zimna, wiatru i ulewnego deszczu, nikt z uczestników nie poddał się. Wadowice przywitały nas pięknym słońcem, wynagradzając w ten sposób trudy rajdu. W dniu urodzin Ojca Świętego (18 maja) uczestniczyliśmy we mszy świętej, a następnie zwiedzaliśmy muzeum papieskie i zjedliśmy tradycyjne kremówki⁶⁶. Ową trasę również najbardziej wspomina komandor inicjatywy, ale jak dodaje: Każdy z trzynastu dotychczasowych rajdów to wspaniałe doznanie.*

⁶⁶ Strona internetowa Oddziału PTTK w Świdnicy, Świdnickie Koło PTTK „KOŁO ŚLĘŻY”, relacja 24.12.2014: „VIII Rajd Rowerowy Pamięci św. Jana Pawła II”.

Uczestnicy VII Rajdu Rowerowego (2013 rok)

Trasy Rajdu Rowerowego pamięci św. Jana Pawła II

I Rajd (19–20 maja 2007 r.): Świeradów Zdrój – Kowary – Krzeszów – Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej – Świdnica; 29 uczestników; (95 km);

II Rajd (17–18 maja 2008 r.): Świeradów Zdrój – Lubomierz – Pielgrzymka – Legnickie Pole – Sanktuarium Świętej Jadwigi Śląskiej – Jawor – Świdnica; 28 uczestników; (145 km);

III Rajd (15–17 maja 2009 r.): Świeradów Zdrój – Krzeszów – Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej – Brochów – Radków – Świdnica; 37 uczestników; (110 km);

IV Rajd (15–16 maja 2010 r.): Brzeg – Wiązów – Przeworno – Henryków – zespół klasztorny Cystersów – Wojławice – Niemcza – Kołaczów – Wiry – Świdnica; 38 uczestników; (117 km);

V Rajd (14–15 maja 2011 r.): Trzebnica – Sanktuarium Świętej Jadwigi Śląskiej – Oborniki Śl. – Lipnica – Stobno – Krzydlina Mała – Lubiąż – Malczyce – Gościśław – Świdnica; 42 uczestników; (107 km);

VI Rajd (18–20 maja 2012 r.): Kłodzko – Polanica Zdrój – Stary Wielisław – Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej – Wambierzyce – Sanktuarium Matki Królowej Rodzin – Ludwikowice Kłodzkie – Sokolec – Wałim – Świdnica; 39 uczestników; (111 km);

VII Rajd (17–19 maja 2013 r.): Namysłów – Ligota Książęca – Sanktuarium Matki Bożej Otyńskiej – Brzeg – Żłobizna – Małujowice – Tyniec n/Ślęzą – Sobótka – Świdnica; 32 uczestników; (127 km);

VIII Rajd (13–18 maja 2014 r.): Świdnica – Niemcza – Henryków – Polski Świątów – Prudnik – Osoblaha – Głubczyce – Racibórz – Rydułtowy – Pszczyna – Brzeszcze – Gierałtówice – Wadowice – Sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy; 23 uczestników; (295 km);

IX Rajd (15–18 maja 2015 r.) Ziemia Lubuska: podziemna trasa rowerowa „PĘTLA BORYSZYŃSKA” (Międzyrzecki Rejon Umocniony), trasy rowerowe wokół Rokitna – Sanktuarium Matki Bożej Cierpliwie Słuchającej w Rokitnie; 15 uczestników; (168 km);

X Rajd (12–15 maja 2016 r.): Świdnica – Łagiewniki – Niemodlin – Góra św. Anny – Sanktuarium św. Anny – Strzelce Opolskie – Koszęcin – Boronów – Częstochowa – Jasna Góra – Sanktuarium Matki Bożej Jasnogórskiej; 12 uczestników; (238 km);

XI Rajd (20–21 maja 2017 r.): Świdnica – Modliszów – Wałbrzych – Jedlina Zdrój – Jugowice – Zagórze Śląskie – Lubachów – Świdnica; 15 uczestników; (72 km);

XII Rajd (12–13 maja 2018 r.): Świdnica – Bystrzyca Górna – Zagórze Śląskie – Jedlina Zdrój – Grzmiąca – Mieroszów – Gorzeszów – Krzeszów – Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej – Grzędy – Czarny Bór – Szczawno Zdrój – Wałbrzych – Pogorzała – Świdnica; 14 uczestników; (94 km);

XIII Rajd (18–19 maja 2019 r.): Świdnica – Lutomia Dolna – Pieszyce – Ostroszowice – Rudnica – Jemna – Przyłęk – Bardo Śląskie – Przyłęk – Potworów – Brzeźnica – Stoszowice – Bielawa – Dzierżoniów – Książnica – Krzczonów – Miłochów – Świdnica; 17 uczestników (119 km)

Natrasie VII Rajdu Rowerowego (2013 rok)

Start I Rajdu Rowerowego (2007 rok)

Piesze wędrówki śladami papieża

Na Dniach Papieskich nie mogło zabraknąć też pieszych wędrówek upamiętniających św. Jana Pawła II. Ich organizacją zajął się Młodzieżowy Dom Kultury im. Miecysława Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy. Inicjatywa pod nazwą Rajd Pieszy Szlakiem Papieskim koordynowana była przez Zbigniewa Curyła, dyrektora tej instytucji oraz nauczycielkę Wiolettę Ziobrowską, działających także w świdnickim Oddziale PTTK. Wspólnie ustalali oni trasy, tak by były one dostępne dla wszystkich zainteresowanych i zawierały ciekawe miejsca do zwiedzania. Jak stwierdza Wioletta Ziobrowska: *Ideą rajdów było popularyzowanie turystyki wielopokoleniowej – trasami związanymi z życiem i miejscami związanymi z Janem Pawłem II*”.

Pierwszy papieski rajd odbył się w 2009 roku, a do tej pory zrealizowano dziesięć ich edycji. Jak wyjaśnia koordynatorka wycieczek: *Trasy związane były ściśle z życiem i ulubionymi miejscami turystycznymi Jana Pawła II. Poprzez propagowanie turystyki i krajoznawstwa zachęcaliśmy do poznawania papieża jako człowieka i turysty. W wyprawach mógł wziąć udział każdy, bez względu na wiek. Jak wspomina Wioletta Ziobrowska: Promowaliśmy rajdy wielopokoleniowe – dzieci, rodzice i dziadkowie. I to się udało. W 2013 roku w rajdzie z Poręby na Jagodną poprzez schronisko PTTK na Spalonej brały udział dzieci w wózkach prowadzone przez rodziców oraz w nosidełkach. Nie brakło też seniorów.*

Organizatorzy nie narzekali na zainteresowanie wycieczkami pieszymi. Brało w nich udział od 30 do 50 osób. Jak opowiada koordynatorka: *Z roku na rok przybywało chętnych do udziału w rajdach. Listy z zapisami na rajdy zapępniały się błyskawicznie. W wielu wyjazdach byli z nami też nasi uczestnicy zajęć w MDK. Rajdy prowadziliśmy dość łatwymi trasami turystycznymi ze względu na dostępność dla wszystkich uczestników. Były to wycieczki jednodniowe.*

Przez te dziesięć lat uczestnicy wycieczek pieszych odwiedzili wiele ciekawych miejsc, jak chociażby w 2013 roku – Wambierzyce z piękną bazyliką, Błędne Skały, górską kaplicę papieską w Pstrążnej i ruchomą szopkę w Kudowie Zdrój; w 2015 roku – Załęczmie, zamek Chojnik oraz miejsca, gdzie w 1954 roku ks. Karol Wojtyła był z grupą studentów; w 2017 roku – Stary Wielisław, Górę Wszystkich Świętych i Nową Rudę; czy w 2019 roku – kompleks klasztorny w Henrykowie. Każda z tych wypraw z pewnością pozostawiła wiele wspólnych wspomnień.

Rekreacja

Na świdnickich Dniach Papieskich przygotowywano też liczne atrakcje o charakterze rekreacyjnym, jak również przemycające religijnie wartości. Jedną z nich była gra miejska „Przestrzenie sakralne Świdnicy” w 2012 roku. Organizatorem zabawy była

Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Kamila Norwida i mogły brać w niej udział maksymalnie czteroosobowe zespoły, młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej wraz z opiekunem. Do gry zgłosiło się osiem drużyn. Zadania, z jakimi musieli się zmierzyć, dotyczyły zabytków sakralnych znajdujących się na terenie starego miasta, świdnickiej katedry oraz życia i twórczości Jana Pawła II. Wiedzę uczestników zabawy oceniało jury w składzie: Adriana Miara, ówczesna dyrektor świdnickiej biblioteki, Agnieszka Dudzińska, kustosz Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy, a także świdnicki pisarz, polonista I Liceum Ogólnokształcącego – Wojciech Koryciński, który poprowadził także grę. *Zwyciężyła drużyna w składzie: Daria Szczepaniak, Jan Jaśkowiak, Maria Jaśkowiak i Wojciech Jaśkowiak. Wszyscy otrzymali w nagrodę aparaty fotograficzne. Miejsce II przypadło Gimnazjum nr 3, które otrzymało odtwarzacze mp3, a miejsce III zajęła reprezentacja II Liceum Ogólnokształcącego, której członkowie otrzymali encyklopedie PWN*⁶⁷.

Atrakcje dla całych rodzin przygotowywano natomiast na Święcie Rodziny w 2017 roku. Jak mówili wówczas Justyna i Paweł Dochniakowie, którzy wraz z Fundacją Małżeństwo Rodzina podjęli się organizacji wydarzenia pod hasłem „Czas na rodzinę”: *To [...] radosna inicjatywa mająca na celu pokazanie piękna rodziny i jej wielką wartość społeczną oraz wychowawczą*⁶⁸. Pomysłodawcą inicjatywy był Paweł Dochniak, który wyjaśniał: *Wspólna zabawa pozwala na pogłębienie relacji i budowanie silnych więzi*⁶⁹. Festyn odbył się na świdnickim rynku. Podzielono go na trzy strefy tematyczne: rekreacji dla dzieci – z dmuchanymi zjeżdżalniąmi, konkursami z nagrodami, mega piłkarzykami i zabawami z bańkami mydlanymi; ochrony rodziny – ze stanowiskami instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny i dbających o jej bezpieczeństwo; odpoczynku – gdzie można było skorzystać ze stoisk z grochówką, watą cukrową czy innymi smakołykami, a także posłuchać koncertu Miejskiej Orkiestry Dętej, działającej przy Dzierżoniowskim Ośrodku Kultury. Festyn rozpoczął Marsz dla Życia i Rodziny, po raz drugi zrealizowany w ramach świdnickich Dni Papieskich.

Sportowo i rodzinie

Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji włączył się w organizację Dni Papieskich w 2018 roku i zaproponował kilka wydarzeń sportowych i rekreacyjnych. Przy współpracy z Urzędem Miejskim w Świdnicy oraz Świdnickim Ośrodkiem Kultury zrealizowano festyn rodzinny pod hasłem: „Jan Paweł II papieżem sportowców” przy bosmanacie nad Zalewem Witoszówka. Jak mówił podczas pierwszej edycji imprezy ówczesny dyrektor OSiR-u Jerzy Żądło, od 2019 roku wiceprezydent Świdnicy: *[...] chcemy przypomnieć, że również nasz wielki rodak przywiązywał ogromną wagę do spor-*

⁶⁷ „Gra miejska wypaliła”, [w:] Wiadomości Świdnickie nr 21/2012.

⁶⁸ „Święto dla rodzin”, [w:] Wiadomości Świdnickie nr 19/2017.

⁶⁹ *Ibidem*.

tu i aktywności fizycznej. Pomysł od lat chodził mi po głowie i ogromnie się cieszę, że wreszcie udało się go zrealizować⁷⁰. Wydarzenie obfitowało w atrakcje dla całej rodziny. Na najmłodszych czekały dmuchańce oraz miasteczko sportowe LZS i TKKF Licznikowiec z mnóstwem gier i zabaw. Były też pokazy policji, straży pożarnej i ratownictwa wodnego. Zaproponowano również pływanie żaglówką po zalewie. Na chętnych, nie tylko seniorów, czekało stoisko Caritas z punktem badań medycznych. O artystyczne wrażenia zadbali natomiast laureaci IV Dziecięcego Festiwalu Muzycznego „Barka Radości”. Akcentem charytatywnym była zbiórka pieniędzy na ciężko chorującą małą Zuzię ze Świebodzic.

Organizatorzy nie zapomnieli też o sportowych rywalizacjach. Po raz pierwszy odbył się Świdnicki Bieg Papieski, w którym uczestniczyło około 350 osób. Jego inicjatorem był Wiesław Żurek, prezes Fundacji Wspierania Sportu „Łączy nas football”, radny Rady Miejskiej w Świdnicy. Bieg miał charakter rekreacyjny. Udział w nim mógł wziąć każdy, a do pokonania była niezwykle urokliwa i przyjemna trasa wokół zalewu o dystansie 2150 m. Wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni pamiątkowym medalem. Przewidziano również puchary dla najszybszej dwójki biegaczy – w kategorii męskiej otrzymał go Piotr Kociołowicz, a w kategorii damskiej – Izabela Augustynowska. Oprócz biegów zrealizowano też Rodzinne Zawody Kajakowe. Dwuosobowe załogi, składające się z rodzica i dziecka do 18 roku życia musiały pokonać dystans około 100 m. Maksymalnie w kajakowych zmaganiach mogły wziąć udział 24 załogi. *Najlepsi okazali się: Piotr i Marek Angiermanowie, przed Marcinem i Wojciechem Radwańskim, oraz Krzysztofem i Polą Rosiakami*”.⁷¹ W obu przypadkach to jednak nie wynik był najważniejszy, lecz aktywne spędzanie czasu wolnego i pamięć o świętym polskim papieżu.

Papieski festyn spotkał się z ogromnym zainteresowaniem mieszkańców Świdnicy i postanowiono go powtórzyć w kolejnym roku. Tym razem w wydarzenie włączyły się także Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencją Koło w Świdnicy oraz Świdnicka Grupa Biegowa. Oprócz miasteczka sportowego, dmuchańców, gier i zabaw dla dzieci, przewidziano także strefę gastronomiczną, pokazy i przejażdżki na zwierzętach. Akcentem charytatywnym była zbiórka funduszy na rozbudowę i remont placówek dla osób niepełnosprawnych w Świdnicy. Ponownie odbył też Świdnicki Bieg Papieski, a puchary otrzymali – Krystian Walewski oraz Wiktoria Podleśna oraz Rodzinne Zawody Kajakowe, które zwyciężyła załoga w składzie – Andrzej Szczypiński, Wiktoria Szczypińska, przed ekipami – Krzysztof Kruk, Maciej Kruk oraz Ala Karman, Piotr Kisiel. Na festyn przyszły tłumy, a w samych sportowych rywalizacjach uczestniczyło blisko pół tysiąca osób.

⁷⁰ „Pobiegli za papieżem sportowców”, [w:] Portal Gość Świdnicki; 21.05.2018.

⁷¹ „Dni Papieskie na sportowo”, [w:] Portal <http://sport.swidnica.pl>.

III Bieg Papiński (2019 rok)

IX ROZDZIAŁ: ROZWAŻANIA

W głąb myśli Jana Pawła II. Taką ideą od początku kierowali się pomysłodawcy i organizatorzy Dni Papieskich w Świdnicy – ks. prałat Jan Bagiński i Andrzej Protasiuk. Chcieliby wspaniałe fotografie na wystawach, poruszające utwory na koncertach i montażach słowno-muzycznych, radość najmłodszych biorących udział w konkursach czy wyjątkowe spektakle przygotowywane zarówno przez profesjonalne zespoły teatralne i aktorów, jak też mocno zaangażowaną młodzież – były pięknym wstępem tej żywej pamięci o Janie Pawle II. Jej rozwinięciem i sednem spotkań skupionych wokół postaci polskiego papieża, powinno być jego nauczanie i wartości religijnej myśli, które ubogacając człowieka, zmieniają jego życie.

Jak powiedział świdnicki fotograf Andrzej Protasiuk w 2006 roku: *Nasze papieskie święto nie ma być tylko oglądaniem pięknych obrazków, lecz pretekstem do głębszej refleksji, do własnych przemyśleń. O sobie i o tym wielkim i świętym człowieku*⁷². W kolejnych latach powraca do tej myśli też ks. Jan Bagiński: [...] *z roku na rok powinniśmy iść coraz bardziej w głąb jego nauki [...], żeby w tym wszystkim nie zgubiło się to co najważniejsze – przesłanie i odwołując się do publikacji „Dekalog dla Polaków” wydanej w 2006 roku dodał: to była pierwsza wizyta po przełomie. Studenci z Wrocławia przyjechali wówczas z transparentem „Przepraszamy Cię Ojcie Świąty”. Najlepiej odpowiadają na to pytanie słowa ks. biskupa Józefa Zawitkowskiego zaczerpnięte z tej książki. Nie wystarczy płakać, zapalać znicze. To za mało całować ślady Wielkiego. Za mało stawiać Mu spiżowe pomniki. Teraz przeto synowie moi otwórzcie księgi i słuchajcie słów mądrości. Nauka Ojca Świętego powinna być lekcją, którą wszyscy mamy do odrobienia*⁷³.

Organizatorzy sukcesywnie wprowadzali więc do programu świdnickich Dni Papieskich rozważania, dyskusje, prelekcje – na nowo odkrywając prawdziwy testament Jana Pawła II. Spotkania prowadziły zarówno osoby duchowne, jak i świeckie, które podejmowały wysiłek ponownego odczytania dziedzictwa polskiego papieża. Była to refleksja i analiza pozostawionych papieskich dzieł literackich i orędzi skierowanych nie tylko do wiernych. To jeden z najtrwalszych pomników, który może przetrwać również w sercach przyszłych pokoleń.

Rozmowy o Bogu i człowieku

Encykliki polskiego papieża stały się głównym materiałem do rozważań gości zapraszanych do Świdnicy. W ramach cyklu świdnickich wydarzeń poświęconych Janowi Pawłowi II prowadzone były długie, niezwykle ciekawe, a niekiedy burzliwe dyskusje poruszające uniwersalne i wciąż aktualne spostrzeżenia zawarte w papieskich orędziach.

⁷² Wiadomości Świdnickie 19/2006.

⁷³ „Refleksyjnie o Dniach Papieskich”, [w:] Wiadomości Świdnickie 20/2007.

Jedno z pierwszych tego typu spotkań nastąpiło w 2008 roku. Analizowano wówczas kwestie uwzględnione w encyklice zatytułowanej „Redemptor hominis” z 1979 roku, a więc z początku pontyfikatu Jana Pawła II. W świdnickiej bibliotece swoje refleksje wokół tego dokumentu przedstawiali dwóch rozmówców – jezuita i publicysta ks. Dariusz Kowalczyk, przewodniczący Zarządu Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia” oraz Bogdan Sadowski, dyrektor redakcji katolickiej Telewizji „PULS”. Pierwotnie dołączyć miał do nich także dr Piotr Iwański, kielecki filozof, lecz ostatecznie nie udało mu się dotrzeć do Świdnicy. Nie mniej spotkanie przebiegło niezmiernie ciekawie.

Goście Dni Papieskich pochylili się wtedy nad tematem: „Co to znaczy, że człowiek jest „Drogą Kościoła”. Jak tłumaczyli świdnickim słuchaczom ze słów polskiego papieża wyчитать można deklarację otwartości Kościoła na człowieka, która była mu bliska nie tylko w trakcie pontyfikatu. Ks. Dariusz Kowalczyk stwierdził wówczas: *Jan Paweł II przekonywał ludzi na całym świecie, że Kościół jest skierowany na człowieka. I to odnosiło doskonałe skutki. Przekonaliśmy się o tym, gdy papież umierał – wtedy cały świat zamarł*⁷⁴. Podkreślał również ogromną wartość papieskich przemysłów i ich aktualność.

Spotkanie zaowocowało też kilkoma innymi wątkami dotyczącymi m.in. roli mediów, a szczególnie telewizji, w kształtowaniu współczesnego człowieka i jego postaw, braku odpowiedzialności za widza i skupieniu redakcji na wynikach oglądalności. Burzliwą dyskusję wywołał natomiast wątek transmisji telewizyjnych i radiowych mszy świętych. Goście zaprezentowali wówczas odmienne stanowiska. *Bogdan Sadowski uważał, że oglądanie mszy w telewizji mija się z jego najważniejszą funkcją, czyli tworzeniem wspólnoty, która wspólnie coś przeżywa. O dziwo – innego zdania byli księża. Ks. Dariusz Kowalczyk opowiedział o własnych doświadczeniach z tym związanych. – Rok temu zwichnąłem staw skokowy i przez dwa tygodnie nie mogłem wychodzić z domu. [...] doceniłem to, że mogę zobaczyć mszę świętą w telewizji*⁷⁵. Rozmowa zakończyła się wnioskiem na temat społeczeństwa komunikacyjnego, przywiązującego ogromną wagę do mediów. Jak przyznał wtedy Bogdan Sadowski: *Kościół dzisiaj również posługuje się mediami. [...] Ale nie zawsze kończy się to oczekiwanym skutkiem [...] choć myślą o człowieku i kierują się do niego, to jednak zależy im na jak największym umasowieniu odbiorcy*⁷⁶. Podsumowaniem spotkania były słowa ks. Dariusza Kowalczyka: *Drogą Kościoła jest człowiek w konkretności. Ten konkretny człowiek. Nie wolno mi go obrazić. Nie wolno mi go potępić. Muszę go uszanować i przyjąć takim, jakim jest*⁷⁷.

W 2009 ks. Dariusz Kowalczyk również odwiedził świdnickie Dni Papieskie. Tym razem przedstawił temat „Miłosierdzie odcieniem miłości”, rozważając encyklikę Jana Pawła II „Dives In misericordia” z 1980 roku. W auli diecezjalnej powiedział wówczas: *Dzisiejszym*

⁷⁴ „W głąb papieskiej myśli”, [w:] Wiadomości Świdnickie 20/2008.

⁷⁵ *Ibidem*.

⁷⁶ *Ibidem*.

⁷⁷ *Ibidem*.

*społeczeństwem kierują dobra materialne. [...] Miłosierdzie Boże jest jednak ponad nimi. W tej encyklice Jan Paweł II jako realista przedstawia nam znaczenie miłosierdzia. Dzięki niemu zło nie może przebić nas tak dogłębnie*⁷⁸.

Ten rok przyniósł też rozważania wokół tematu „Bóg jest miłością – testament Jana Pawła II i program Benedykta XVI”, który odnosił się do encykliki „Deus caritas Est”. Wykład w Świdnicy wygłosił ks. prof. dr hab. Roman Rogowski, znany polski teolog dogmatyk, autor wielu książek i esejów, a także emerytowany wykładowca na Papieskim Wydziale Teologicznym oraz Metropolitalnym Wyższym Seminarium Duchowości we Wrocławiu. Nawiązując do swojej publikacji „Żyjąc w światłości” w kościele tygodniowym Parafii pw. NMP Królowej Polski na Osiedlu Młodych w Świdnicy mówił, że: *Każdy z nas w dzisiejszych czasach też może być świętym, choć ta świętość wygląda dziś nieco inaczej niż kiedyś. Dziś, by być świętym, trzeba przede wszystkim pokochać drugiego człowieka i nade wszystko pokochać i zaakceptować siebie*⁷⁹. Przedstawił też odcienie miłości i wspominał wyjątkowe postaci jak chociażby Matkę Teresę z Kalkuty i Irenę Sendlerową, które poświęcały swoje życie dla drugiego człowieka.

Samo zagadnienie miłosierdzia wielokrotnie poruszano na Dniach Papieskich w Świdnicy. W 2011 roku w auli Wyższego Seminarium Duchownego wykład „Jan Paweł II papież Bożego Miłosierdzia” wygłosił ks. prof. dr hab. Andrzeja Witko z Krakowa. W 2016 roku odbyła się natomiast sesja popularnonaukowa zorganizowana przez świdnickie seminarium. Tym razem w auli uczelni pochyłono nad tematem: „Oblicza miłosierdzia. Od św. Jana Pawła II do papieża Franciszka”. Prelegentami byli: biskup świdnicki Ignacy Dec, proboszcz parafii św. Józefa Robotnika w Wałbrzychu, wykładowca filozofii – ks. dr Witold Baczyński, proboszcz Parafii Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Witoszowie Dolnym ks. dr hab. Jarosław Lipniak, wykładowca Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu i ks. dr Radosław Kisiel, dyrektor Caritas Diecezji Świdnickiej. Spotkanie zakończył panel dyskusyjny, poprowadzony przez ks. dr hab. Dominika Ostrowskiego, wicerektora świdnickiego seminarium, który podsumował go tymi słowami: *Z tej sesji wyłonił nam się następujący obraz: Jan Paweł II przedstawił miłosierdzie Boże w obrazie Jezusa Chrystusa Zbawiciela. U Benedykta XVI, szczególnie w encyklice „Deus caritas est” mamy mocne pogłębienie miłości miłosiernej, która wiąże się z Duchem Świętym. Ta triada uzupełnia się przy pontyfikacie Franciszka, który przedstawia miłosierdzie Ojca*⁸⁰.

Uczestnicy święta papieskiego mieli możliwość także poznać źródła i podstawy myśli filozoficznej oraz teologicznej polskiego papieża. Wykład zatytułowany został „Formacja filozoficzna i teologiczna papieża Jana Pawła II”. Wygłosił go świdnicki biskup Ignacy Dec w 2013 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

⁷⁸ „Miłosierdzie odcieniem miłości”, [w:] Tygodnik Świdnicki 20/2009.

⁷⁹ „Nosiciele światła”, [w:] Tygodnik Świdnicki 20/2009.

⁸⁰ „Miłosierdzie na trzy osoby”, [w:] Gość Świdnicki 22/2016.

Wykład ks. prof. dr hab. Romana Rogowskiego (2009 rok)

Dyskusja z udziałem ks. Dariusza Kowalczyka i Bogdana Sadowskiego (2008 rok)

Literackie świąty Jana Pawła II

Bogactwo literackich form, w jakie ubierał Jan Paweł II swoje myśli, filozofię i głęboką wiarę w Boga, pokazują, że polski papież był także wybitnym twórcą słowa. Mnogość gatunków literatury stosowanych przez polskiego papieża przybliżali na Dniach Papieskich świdniccy poloniści. Dokładnie to trójka cenionych, niezwykle lubianych przez swoich uczniów pasjonatów i nauczycieli z I Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kasprowicza w Świdnicy – emerytowany polonista Zdzisław Grzeškowiak, Robert Kaśków, doktor nauk humanistycznych, także dyrektor tej szkoły oraz Wojciech Koryciński, również pisarz, krytyk literacki, inicjator wielu ciekawych lokalnych wydarzeń literackich, jak chociażby Świdnicka Środa Literacka czy Cztery Żywioły Słowa.

Poloniści z „Kasprowicza” spotykali się od 2007 roku w trakcie święta papieskiego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Świdnicy. Za każdy razem przygotowywali też zupełnie nowe referaty, wybierali inną tematykę z twórczości Jana Pawła II. Jak tłumaczy Robert Kaśków: *Tematy były dobierane wspólnie. Ustalaliśmy motyw przewodni, a w jego ramach każdy z nas realizował swój „pomysł” na interpretację spuścizny papieża. Przedmiotem naszych wystąpień były i dramaty, i poezja, i encykliki, i listy, i dzieła filozoficzne Karola Wojtyły i Jana Pawła II.*

Na pierwszym spotkaniu publiczność mogła poznać wielowymiarową lirykę polskiego papieża. Wydarzenie zatytułowane „Poetyckie świąty Jana Pawła II” rozpoczął występ społeczności uczniowskiej liceum „Kasprowicza”. Następnie swoje rozprawy wygłosili nauczyciele. Zdzisław Grzeškowiak mówił o „Poezji przestrzeni sanctum”, Robert Kaśków poruszył „Literacki i religijny wymiar »Tryptyku Rzymskiego«. »Tryptyk Rzymski« jako dzieło medytacyjne”, a Wojciech Koryciński odniósł się do „Architektoniki słowa w poezji Karola Wojtyły. List poetycki”. Jak wspomina emerytowany profesor: *W czasie pierwszego spotkania [...] omawiałem m.in. sytuację literatury podejmującej treści religijne w czasie PRL-u. Podkreśliłem wtedy, że tu decydujące znaczenie miała cenzura wewnętrzna, czyli że pisarze nie podejmowali tych tematów ze względów czysto koniunkturalnych. Dominował więc i tu wszechobecny w tamtych czasach konformizm. Z tym poglądem podjął polemikę dobry duch Dni Papieskich ks. Jan Bagiński, który słusznie zauważył, że tu dużą rolę odgrywała też cenzura państwowa, która tego typu treści eliminowała z powszechnego obiegu. Ta uwaga ks. Jana pozwoliła treściowo wzbogacić moją prezentację.*

Rok później profesorowie swoje spotkanie literackie zatytułowali: „Teatr jako próba egzystencji – twórczość dramatyczna Jana Pawła II”. Zdzisław Grzeškowiak przybliżył „Postać Adama Chmielowskiego w dramacie „Brat naszego Boga” Ka-

rola Wojtyły” i wyjaśniał słuchaczom *dlaczego bon Vivana, powstańca i malarza, Karol Wojtyła nazywał „Bratem naszego Boga”? Czy tylko dlatego, że stał się „nędzniejszym od najnędzniejszego, aby go dźwignąć” a rezygnacja z pędzla była dla niego większą ofiarą niż utrata nogi w powstaniu?*⁸¹. Robert Kaśków natomiast poruszył „Problem ojcostwa w misterium „Promieniowanie ojcostwa” Karola Wojtyły” i m.in. dowodził, że *przyjąć w siebie promieniowanie ojcostwa to nie znaczy tylko „stać się ojcem” – to znaczy o wiele bardziej „stać się dzieckiem” (stać się synem)*⁸². Wojciech Koryciński zaś omawiał „Dramat Hioba między mitem a doświadczeniem”, tłumacząc chociażby, że: *Biblię można rozumieć jako partyturę teatralną, rozpisaną na wszelkie możliwe role, w które wcielamy się na co dzień. Wędrując przez życie ponawiamy archetypiczne postawy zakorzenione w Biblii. Szczególnie dramatycznie zaznaczyło się to w biografii Karola Wojtyły, który w swoim życiu przez medytację nad cierpieniem zmierzał ku doświadczeniu losu Hioba*⁸³.

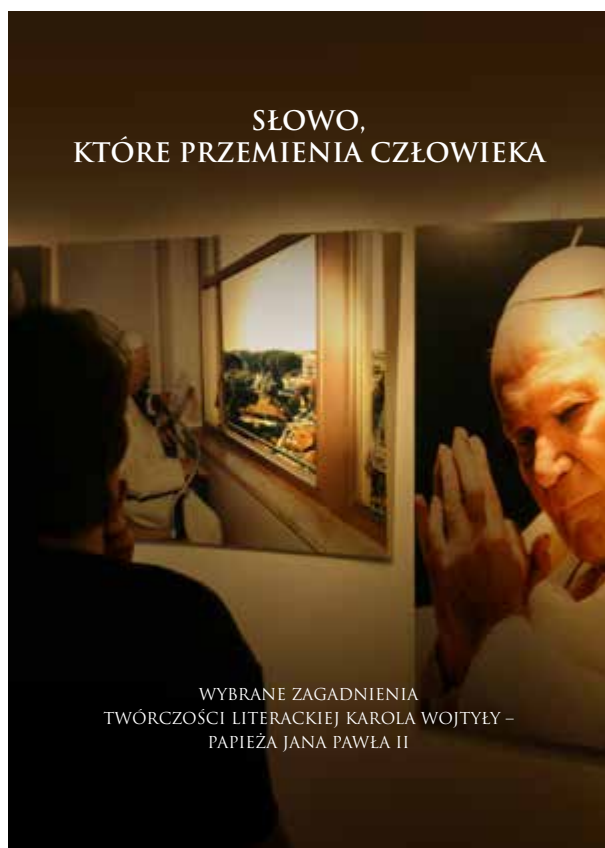
W roku 2009 świdniccy nauczyciele znów powrócili do papieskich dzieł literackich. Tym razem jednak odnieśli się do powstałych na ich podstawie obrazów kinowych. Spotkanie zatytułowano „Problem adaptacji filmowych dramaturgii Karola Wojtyły”. Zdzisław Grześkowiak wygłosił wtedy referat „Sztuka i religia w filmowym kształcie dramatu Karola Wojtyły »Brat naszego Boga«”, Robert Kaśków – „Niezwykła ekranizacja poematu Jana Pawła II »Tryptyk Rzymski«”, a Wojciech Koryciński – „Wierność i zdrada w adaptacji »Przed sklepem jubilera«”. Jak wyjaśnia swój wybór tematu profesor Grześkowiak: *Od wielu, wielu lat fascynuje mnie postać Adama Chmielowskiego – Brata Alberta. Wkrótce po wyborze Wojtyły na stolicę Piotrową dowiedziałem się, że jest on autorem dramatu „Brat naszego Boga”, który jest duchową biografią „polskiego biedaczyny”. „Krakowski św. Franciszek”, jak wyznał Wojtyła, stanowił dla niego „duchowe oparcie i wzór”. W czasie spotkań z dużą przyjemnością analizowałem ten dramat, jego filmową adaptację i przybliżałem postać tego wyjątkowego człowieka, którego Adolf Nowaczyński nazwał „najpiękniejszym człowiekiem swojego pokolenia”.*

Następne lata przyniosły kolejne ciekawe rozmowy wokół twórczości Jana Pawła II. Profesorowie liceum „Kasprowicza” tradycyjnie spotkali w świdnickiej bibliotece i wygłaszając swoje referaty, próbowali pobudzić uczestników wydarzenia do dyskusji literackiej. Rozważania dotyczyły tematów: w 2011 roku – „»Tryptyk Rzymski« wielowymiarowe dzieło sztuki”; w 2012 roku – „Rola sztuki i artysty we współczesnym świecie – rozważania na temat „Listu do artystów” Jana Pawła II”; w 2013 roku – „»Wiara i rozum są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy« – rozważania o relacji pomiędzy wiarą a rozumem

⁸¹ „Trzej poloniści o papieżu”, [w:] Wiadomości Świdnickie 19/2008.

⁸² *Ibidem*.

⁸³ *Ibidem*.

Publikacja wybranych referatów z Dni Jana Pawła II (2018 rok)

w świetle encykliki Jana Pawła II »Fides et Ratio« w wykonaniu Zdzisława Grześkowiaka i Roberta Kaškowa, a także »Wiara i rozum w symbolice architektonicznej oraz plastycznej świdnickiej katedry» w referacie Wojciecha Korycińskiego; w 2014 roku – »Święty o świętych. Święci z biografii duchowej Jana Pawła II».

Od 2015 roku nastąpiła pauza. Spotkania trójki świdnicki polonistów powróciły dopiero w 2018 roku. Dyskusję wtedy zatytułowano »Postawiliśmy Ci pomniki, których nie chciałeś». Wygłoszone zostały następujące referaty: »Poetycka medytacja

nad poematem »Profile Cyrenejczyka« Karola Wojtyły» w wykonaniu Zdzisława Grześkowiaka, »Karol Wojtyła rozważania o Ojczyźnie w poemacie »Myśląc Ojczyzna«» – Roberta Kaškowa oraz »Figura Matki w poezji i nauczaniu Karola Wojtyły» – Wojciecha Korycińskiego.

Ostatnie jak do tej pory spotkanie literackie świdnickich profesorów na Dniach Papieskich odbyło się w 2019 roku. Wówczas nauczyciele kolejno poruszali tematy: Zdzisław Grześkowiak – »Dialog Jana Pawła II z buddyzmem», Robert Kašków – »Jan Paweł II o Europie i europejskości», Wojciech Koryciński – »Ikonografia cierpienia». Jak podsumowuje dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego: *Papieskie spotkania zawsze były intrygującą przygodą. Muszę przyznać, że z wielką przyjemnością słucham moich kolegów polonistów i ich wystąpień, bo są inne od mojego, ukazują niby to samo, ale z innej perspektywy interpretacyjnej, z innego punktu widzenia. W trakcie tych wielu już spotkań nierzadko wchodziliśmy w interakcję pomiędzy sobą, spierając się i uzupełniając siebie. Zwykle po chwili do tego „sporu” dołączają słuchacze i wtedy dopiero robi się ciekawie”.*

Dyskusja z udziałem Roberta Kaśkowiaka i Zdzisława Grześkowiaka (2007 rok)

Zdzisław Grześkowiak z referatem „Poezja przestrzeni sanctum” (2007 rok)

Jan Paweł II – wszechstronny artysta słowa Rozmowa ze Zdzisławem Grześkowiakiem, Robertem Kaśkowem i Wojciechem Korycińskim

Jakim pisarzem, dramaturgiem i poetą był Jan Paweł II?

Robert Kaśków: *Fascynującym, choć niełatwym w odbiorze. Lektura jego tekstów wymaga uważności i niespieszności. Daje z kolei ogromną satysfakcję czytelniczą, zwłaszcza dla poszukiwaczy intelektualnej przygody.*

Zdzisław Grześkowiak: *Karol Wojtyła był człowiekiem wszechstronnych zainteresowań i wielu talentów. To nie tylko ceniony filozof, teolog, znawca sztuki, ale też niezwykle poeta i dramaturg. Ks. prof. Jerzy Szymik w szkicu poświęconym Karolowi Wojtyłce niezwykle trafnie nazwał go „papieżem o duszy poety”. Poetą był on bowiem przez całe swoje dojrzałe życie. Najstarszym znanym jego wierszem jest utwór „Nad Twoją białą mogiłą” napisany przez zaledwie dziewiętnastoletniego poetę, a dedykowany matce Wojtyły, która zmarła, gdy ten miał dziewięć lat. [...] Klamrą spinającą twórczość literacką Wojtyły jest ogłoszony w 25 roku jego pontyfikatu, 2 lata przed śmiercią osiemdziesięcioletniego papieża „Tryptyk rzymski”. [...] W tej poetyckiej wizji Jan Paweł II podsumował swoje najintymniejsze doświadczenia, wyraził refleksje człowieka wędrującego przez świat w poszukiwaniu sensu życia. Tak jak Wojtyła jako poeta nie przestał być filozofem, tak też jako filozof, nie przestał być poetą, gdyż jego dzieła filozoficzne pełne są poetyckiej ekspresji. [...] Również dramaty Wojtyły często mają charakter wybitnie poetycki i określane są jako „teatr wnętrza”.*

Wojciech Koryciński: *Bardzo trudnym. Bez zaplecza teoretycznego, bez świadomości koncepcji papieskiego słowa poetyckiego oraz założeń estetycznych Teatru Rapsodycznego, którego papież był aktorem (a z tego źródła czerpał najwięcej) – praktycznie współczesnemu odbiorcy „wymyka się” jako autor. Jest twórcą odrębnym, ponad doświadczeniami np. różnych awangard XX wieku, które ukształtowały idiomy poetyckie tego czasu. Jego utworów nie da się czytać, nad nimi trzeba medytować.*

Czy papież miał swój własny styl literacki i czym się wyróżniał?

Robert Kaśków: *Zdecydowanie tak – miał własny niepodrabialny charakter „pisma”. Anglicy mówią o swoim języku literackim „The Queen’s English”, czyli „królewska angielszczyzna”, doskonały literacki angielski. Przez analogię powiedziałbym, że styl JP II to „królewska polszczyzna”; najwyższej próby, wysmakowana i piękna.*

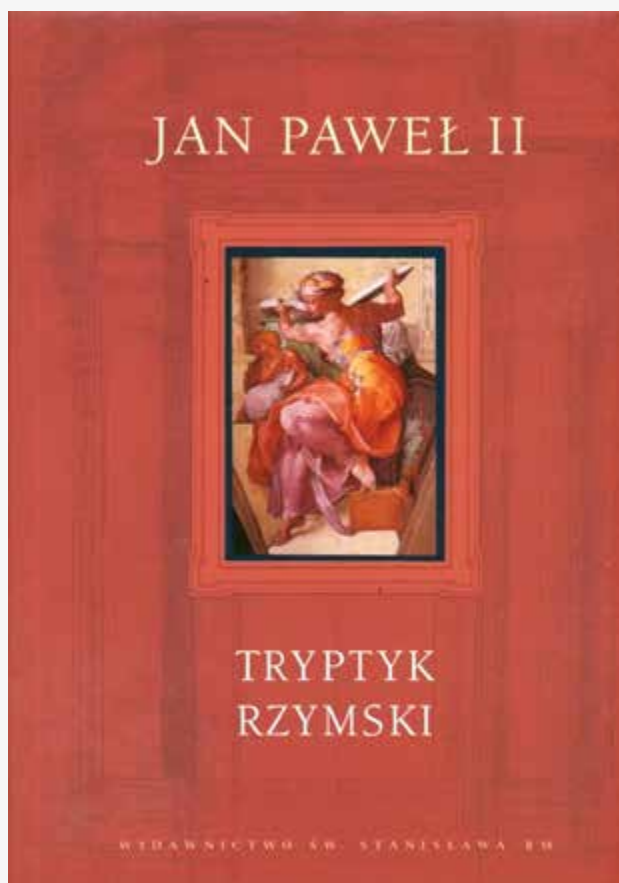
Zdzisław Grześkowiak: *Wojtyłę i jako filozofa, i jako poetę interesował przede wszystkim człowiek. W „Przekroczyć próg nadziei” (1994) Jan Paweł II wyznał: „Zainteresowanie człowiekiem jako osobą było we mnie bardzo dawno (...) Człowiek interesował mnie zawsze”. I to nie może dziwić, gdyż Wojtyła jako filozof zaliczany jest do personalistów. To personalizm podkreśla wartość osoby ludzkiej odznaczającej się takimi cechami jak duchowość i wolność. Osoba to najwyższa forma bytu, która uczestniczy w świecie nadprzyrodzonym i jako istota dialogiczna wchodzi w relacje z innymi osobami i z pojmowanym osobowo Bogiem. [...] Podobnie wyjątkowo bogatą i złożoną problematykę filozoficzno-teologiczną podejmują dramaty Wojtyły. [...] W poezji Wojtyły dominują natomiast utwory medytacyjne o charakterze refleksyjno-filozoficznym. W tego typu utworach wartości artystyczne podporządkowane są ogólnemu sensowi utworu, czyli wartościom nadestetycznym. Poezja ta różni się od poezji pojmowanej jako gra i zabawa językowa. W poezji Wojtyły forma podporządkowana jest treści, dlatego też bardzo oszczędnie operuje ona figurami i środkami stylistycznymi. To poezja wyjątkowej precyzji i dyscypliny językowej.*

Wojciech Koryciński: *Posłużę się w tym miejscu fragmentem mojego referatu „Architektonika słowa...”: (...) poezja [Jana Pawła II] posługuje się ^ słowem-idea ^ i jest językiem nawiązującym dialog ze Słowem-Bogiem, to język, który jest pośrednikiem między wieczną Ideą a śmiertelną jej realizacją. Być może to język biblijny przemawiający ideami ponad oporami, jakie rodzi język naturalny.*

Które dzieła papieskie właśnie z literatury pięknej wydają się najważniejsze w dorobku Jana Pawła II i dlaczego?

Robert Kaśków: *Dla mnie to przede wszystkim „Tryptyk rzymski”; to dzieło niezwykle, „wewnętrznie potężne” (jak określił je Marek Skwarnicki); proste i skomplikowane zarazem, nieco tajemnicze i z wielu kruszców złożone, łączy w sobie bowiem w misterny sposób pierwiastek „poetycki”, „teologiczny” i „filozoficzny”.*

Zdzisław Grześkowiak: *Dzisiaj do najbardziej znanych utworów poetyckich Wojtyły na pewno należy wspomniany „Tryptyk rzymski”, który potwierdził, że będąc papieżem, nie przestał on być poetą. Utworowi temu dał podtytuł „medytacje”, a swój najbardziej znany dramat „Przed sklepem jubлера” nazwał „medytacją (...) przechodzącą w dramat”. „Tryptyk rzymski” to medytacje zgodnie z tytułem zawarte w trzech częściach. Łączącym*

je motywem są refleksje nad istotą człowieczeństwa, przemijaniem i kresem żywota. W utworze tym odnajdujemy też problemy obecne w wielu wcześniejszych wierszach czy dramatach. Za jeden z najbardziej reprezentatywnych dla twórczości Wojtyły utworów można uznać też „Profile Cyrenejczyka”, podobnie jak „Tryptyk rzymski” zbudowany z trzech części. Poemat ten ukazuje dramat współczesnego człowieka zagubionego w otaczającym go świecie. Wojtyła wskazuje, że szansą dla niego, współczesnego Szymona Cyrenejczyka, jest odnalezienie Chrystusa, co łatwiej pozwoli mu „nieść krzyż swój”. Najbardziej znanym z dramatów Wojtyły jest „Przed sklepem jubilera”, który autor nazwał „Medytacją o sakramencie

małżeństwa przechodzącą chwilami w dramat”. Jednak szczególne miejsce w dorobku dramatycznym Wojtyły zajmuje „Brat naszego Boga” i i to przede wszystkim ze względu na postać głównego bohatera Adama Chmielowskiego – Brata Alberta, który odegrał doniosłą rolę w życiu autora, o którym pisał: „Dla mnie jego postać miała znaczenie decydujące, ponieważ w okresie mojego własnego odchodzenia od sztuki, od literatury i od teatru, znalazłem w nim szczególne duchowe oparcie i wzór radykalnego wyboru drogi powołania”. Wojtyła, podobnie jak Chmielowski zrezygnował ze sztuki, by pójść za powołaniem. To w tym dramacie bohater w ubogich odkrył obraz Chrystusa, który każdy nosi w duszy. Boga należy odnaleźć w drugim człowieku, zwłaszcza w tym odrzuconym i pozbawionym godności.

Wojciech Koryciński: Dla mnie najważniejszy jest jeden wiersz, wspomniany już tu liryk „Nad Twoją białą mogiłą...”, poświęcony przez dziesiętnastoletniego syna zmarłej przedwcześnie matce (jego prorocemu charakterowi i symbolice poświęciłem referat: „Figura Matki w poezji i nauczaniu Karola Wojtyły”). Utrata matki w dzieciństwie, proszę zwrócić uwagę, ściśle wiąże się później u naszego papieża z kultem Matki Boskiej oraz Matki Kościo-

ła. Jakie kwestie najczęściej w swej twórczości poruszał polski papież? Jak poezja czy dramaty łączą się z jego nauczaniem i surową religijnością?

Robert Kaśków: *Wyda mi się, najogólniej mówiąc, że najważniejszy jest w nich wymiar etyczny (relacja człowiek – drugi człowiek) i religijny (relacja człowiek – Bóg). Teksty literackie Jana Pawła II są emanacją i jego głębokiej religijności, i nauczania.*

Zdzisław Grześkowiak: *Dramaty i poezja Wojtyły podejmują podstawowe problemy związane z egzystencją człowieka, z dramatem jego istnienia. W swoich utworach jest on nie tylko myślicielem i filozofem, ale też teologiem i duszpasterzem, który doceniał formę poetyckiej wypowiedzi. Tłumacz jego poezji Karl Dedecius nazwie jego twórczość „poezją myśli”. A te myśli, to np. medytacja zainspirowana spotkaniem Jezusa z Samarytanką („Pieśń o blasku wody”) czy rozważania prowadzone przez Maryję i św. Jana („Matka”). Wieloma jeszcze przykładami można by potwierdzić tezę, że w swojej twórczości Wojtyła – Jan Paweł II to przede wszystkim „homo religiosus, mistyk, człowiek Ewangelii”, jak słusznie zauważył Jan Galarowicz.*

Wojciech Koryciński: *Twórczość i nauczanie papieża mają to samo źródło – jego religijność. I dlatego odnoszą się do tych samych tematów i problemów, ale za pomocą innych środków wyrazu (od pięknych liryków, poematów i dramatów w twórczości po surową formę traktatu filozoficznego w encyklikach). Dla mnie osobiście jedną z najważniejszych refleksji, będącą wspólnym mianownikiem twórczości i nauczania, zawarł papież w 6. rozdziale „Pamięci i tożsamości”, który nosi tytuł „Odkupienie: zwycięstwo zadane człowiekowi”. W tym fragmencie książki papież rozważa wezwanie skierowane przez Chrystusa do człowieka: „Pójdź za Mną!” oraz opisany w Ewangelii wg św. Mateusza moment spotkania Chrystusa z Młodzieńcem i ich dialog (Młodzieniec pyta: „Nauczycielu, co dobrego mam czynić, aby otrzymać życie wieczne?”, Chrystus odpowiada: „Jeśli chcesz osiągnąć życie, zachowuj przykazania”). Następnie papież eksplikuje, jaka głębia kryje się za tym ewangelicznym przekazem. Otóż pójście za Chrystusem oznacza przestrzeganie Dekalogu, a Dekalog jest nie tylko drogowskazem, ale sam w sobie jest drogą, składającą się z trzech etapów: oczyszczenia, oświecenia i zjednoczenia. To trochę przypomina trening duchowy, którego celem jest szczęście człowieka. Pierwszy etap – oczyszczenie, wiąże się z ostatnimi przykazaniami, drugi – oświecenie, kiedy zaczynamy rozumieć, o co tak naprawdę chodziło Chrystusowi w wypowiedzianych przez Niego słowach – i trzeci, kiedy następuje zjednoczenie z Chrystusem. Od realizacji ostatniego do realizacji pierwszego przykazania. Taki jest kierunek w dążeniu do doskonałości chrześcijańskiej, czyli odkupienia, czyli zwycięstwa zadanemu człowiekowi. [...] właśnie tu spotyka się twórczość (bohaterowie utworów papieża: Hiob, Brat naszego Boga, czyli Adam Chmielowski, Jeremiasz, Cyrenejczyk – to postacie, do których człowiek powinien „dorosnąć”, próbować naśladować je w swoim życiu, ponawiać ich zachowania we współczesności) i nauczanie papieża (encyklika *Veritatis Splendor*).*

X ROZDZIAŁ: MODLITWA

Przez wszystkie lata Dni Papieskich w Świdnicy budowano żywy pomnik pamięci Jana Pawła II. Całe jednak spektrum różnych organizowanych przez wszystkie edycje inicjatyw artystycznych, intelektualnych, historycznych miał spajać wymiar duchowy – eucharystia i modlitwa. Dla papieża bowiem głęboka wiara i osobisty kontakt z Bogiem stanowiły fundament, na którym oparł swoje życie. Jak zauważa ks. prałat Jan Bagiński: *Modlitwa była dla Jana Pawła II zawsze na pierwszym miejscu. Zwracali na to uwagę zarówno najbliżsi z otoczenia, jak i osoby, które chociażby uczestniczyły w mszy świętej prowadzonej przez Ojca Świętego. Świadkowie wielokrotnie podkreślali jak był przygotowany do mszy świętej i wyciszony. [...] Jeden z wielu przykładów, jakie opowiadano, miał miejsce podczas ostatnich już pielgrzymek Ojca Świętego do Polski. Przyjechał wtedy do katedry wawelskiej i tam przez 40 minut odmawiał brewiarz. Jak podsumowali później świeccy dziennikarze, którzy towarzyszyli Ojcu Świętemu, że była to najlepsza katecheza, jaką papież wygłosił. Siedział na swoim fotelu z kółkami, przekładał kartki i modlił się. Proboszcz katedry wawelskiej chwycił lampę, żeby mu oświetlać i klęczał przy nim przez cały ten czas.*

Msza święta i modlitwa miały też wybrzmiewać i stanowić serce cyklu wydarzeń poświęconych polskiemu papieżowi w Świdnicy. Każdego roku w katedrze świdnickiej wierni i uczestnicy Dni Papieskich spotykali się 18 maja na uroczystych nabożeństwach, w rocznicę urodzin Jana Pawła II. Pierwszej mszy świętej, inaugurującej święto papieskie w Świdnicy w 2006 roku, przewodniczył ksiądz infułat Kazimierz Jandziszak, obecnie emerytowany proboszcz z parafii pw. NMP Królowej Polski w Świdnicy, „a wraz z nim mszę odprawiali ksiądz prałat Adam Balabuch, rektor Seminarium Duchownego w Świdnicy, [red. od 2008 roku biskup pomocniczy diecezji świdnickiej], ksiądz Radosław Kisiel, dyrektor Caritasu, ksiądz Tadeusz Chlipala, dyrektor Seminarium Duchownego oraz gospodarz parafii” (red. Ks. Prałat Jan Bagiński.)⁸⁴ Ks. Kazimierz Jandziszak w swojej homilii podkreślał wtedy, szczególną postać Jana Pawła II, który od momentu: *pojawienia się w łoży tuż po wyborze, by pierwszy raz przemówić jako papież, »zadziwił, oczarował i zafascynował«.*⁸⁵ Jak podkreślał wtedy świdnicki duchowny: *„Był człowiekiem wielkiej wiary i modlitwy. Od chwili jego wyboru Watykan przybliżył się do Polski, a Polska – do Watykanu. To był człowiek, który gdy przemawiał, miało się wrażenie, że mówi właśnie do nas. Nie szukał poklasku. Stał zawsze na straży prawdy i fundamentów wiary»*⁸⁶.

W kolejnych latach nabożeństwom w rocznicę urodzin Jana Pawła II najczęściej przewodniczył ks. prof. Ignacy Dec, obecnie emerytowany biskup świdnicki. W swoich homiliach biskup świdnicki przedstawiał m.in. aspekty życia, zasługi dla świata,

⁸⁴ „Dni papieskie – dzień pierwszy”, [w:] Kronika Świdnicy; 18 maja 2006.

⁸⁵ *Ibidem.*

⁸⁶ *Ibidem.*

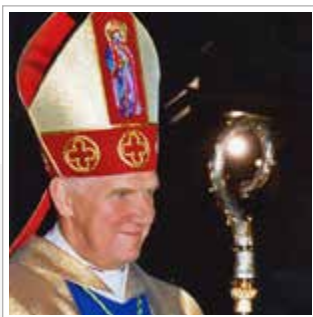
Polski i Kościoła, oddanie posłudze kapłańskiej, miłość do Chrystusa i Maryi, a także nauki polskiego papieża, które niósł na odległe krańce ziemi. Niejednokrotnie też akcentował: *Papież był wielkim mistykiem. Dostrzegamy to dopiero dziś. Bo dziś widzimy, jak umiał z Bogiem rozmawiać. [...] Największym darem, jaki mógł nam ofiarować, była modlitwa. I ten dar pozostaje z nami do dziś*⁸⁷.

Uroczyste msze św. w rocznicę urodzin Jana Pawła II prowadzone były również m.in. przez proboszczów katedry świdnickiej, najpierw ks. prałata Jana Bagińskiego, a od 2012 roku ks. prałata Piotra Śliwkę czy zapraszanych do Świdnicy duchownych, jak chociażby ks. prof. dr hab. Waldemara Irka, rektora Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu czy honorowego patrona świdnickich Dni Papieskich JE ks. kardynała Henryka Gulbinowicza. Wygłaszane homilie przybliżały postać polskiego papieża, jego nauczanie umocnione w prawdach wiary, a także jego wielki szacunek i otwartość na człowieka. Jak zwracał się do wiernych ks. Waldemar Irek w 2010 roku: *Zgromadzeni [...] na tej Mszy Świętej chcemy podziękować Bogu za każdy dzień, kiedy na tej ziemi biło serce Karola Wojtyły, serce wypełnione miłością i trudem, cierpieniem i radością, ale przede wszystkim oddaniem dla Boga i dla nas. Papież stał się dla nas szczególnym znakiem, znakiem pięknego i prawdziwego kapłaństwa, znakiem pięknego człowieczeństwa, wypełnionego pracą miłością i modlitwą*⁸⁸.

W tle tych mijających lat rozgrywały się procesy beatyfikacji i kanonizacji papieża Jana Pawła II. Podkreślane i celebrowane były one też w mszalnych uroczystościach, modlitwach czy wspólnych koronkach organizowanych w diecezji świdnickiej. Zostawiały także swoje ślady w inicjatywie – fotografa i księdza. Ich przedsięwzięcie nierozzerwalnie połączone z kontemplacją religijną miało promieniować naukami i słowem Ojca Świętego. Każdego roku przywracać o Nim pamięć.

⁸⁷ „Urodzinowa msza”, [w:] Tygodnik Świdnicki 21/2011

⁸⁸ „Wszystkie drogi Kościoła prowadzą do człowieka”, [w:] Tygodnik Świdnicki 20/2010.

Słowa refleksji JE ks. biskupa Ignacy Dec – „Świdnicki hołd wdzięczności wobec św. Jana Pawła II”

Dni Papieskie w Świdnicy to dzieło, które od początku realizacji starało się przybliżyć bogactwo osoby i postugi św. Jana Pawła II. Pośród wielu przymiotów znamionujących największego z rodu Polaków, obok zamilowania m.in. do szeroko rozumianej sztuki, kultury, dialogu, spotkania z drugim człowiekiem, na pierwszy plan wylania się jednak jego relacja względem Boga. Bez tej relacji nie sposób zrozumieć i odkryć wielkości Karola Wojtyły. Papież jakiego znamy, którego kochamy, podziwiamy i stawiamy sobie za wzór, to osoba, która wyrasta niczym drzewo zasadzone nad płynącą wodą, które wydaje owoc w swoim czasie, a liście jego nie więdną (por. Psalm 1). Jego zakorzenienie w doświadczeniu wiary było fundamentem człowieczeństwa. Bóg i będąca znakiem więzi z Nim modlitwa osobista, liturgia to było życiodajne źródło, które zasilало ziemskie istnienie i działanie Papieża Polaka. Dlatego cieszę się, że za każdym razem pomysłodawcy i organizatorzy Świdnickich Dni Papieskich, w ich bogatym programie zamieszczali zaproszenie do udziału we Mszy Świętej. Często przypadła ona 18 maja, w dniu urodzin Papieża. Msza Święta, wspólna modlitwa była wówczas w pierwszym rzędzie okazją do podziękowania Opatrzności Bożej za dar tego wielkiego Przewodnika Kościoła i całego naszego narodu. Ponadto stanowiła także wyraz naszej wiary, że Eucharystia, która była najważniejszym punktem w programie każdego papieskiego dnia pomaga i nam u źródła odkrywać genezę pięknego człowieczeństwa i kapłaństwa wielkodusznie współpracującego z łaską Bożą. Głoszone przez mnie podczas tych okolicznościowych Mszy Św. homilie, były w swym zamysle próbą wskazania na Papieża jako wielkiego miłośnika Boga i człowieka, który w sposób nadzwyczajny wypełniał swoje powołanie jako świadek Chrystusa. W roli celebransu Eucharystii podczas Dni Papieskich wystąpiłem 5 razy: (18 V 2008; 18 V 2009; 18 V 2015; 17 V 2016; 18 V 2017). Wyrażam wielką wdzięczność wobec pomysłodawców tego dzieła pana Andrzeja Protasiuka (przewodniczącego Komisji Kultury) i ks. pralata Jana Bagińskiego, proboszcza katedry świdnickiej w latach 1995- 2012. Dziękuję także za przygotowanie i czuwanie nad przebiegiem wszystkich edycji tych Dni.

Ufam, że nasze i kolejne pokolenia będą wierne papieskiemu dziedzictwu, które jest oparte o Ewangelię i obejmujący swoim zasięgiem Chrystusowy Krzyż.

Świdnica, 8 kwietnia 2020 r., piętnasta rocznica pogrzebu św. Jana Pawła II

Msza św. pod przewodnictwem bp. Ignacego Deca (2011 rok)

KALENDARIUM

I Dni Papieskie – Jan Paweł II „Pamięć i obecność” – 2006 rok

18 maja, czwartek

- 10.00 Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Religijnej „Arka” – teatr
- 12.00 otwarcie pokonkursowej wystawy plastycznej „Urodziny Jana Pawła II – hol teatru
- 17.00 wernisaż wystawy Tadeusza Zagoździńskiego „Pierwsze pielgrzymki Jana Pawła II” – Muzeum Dawnego Kupiectwa
- 18.00 uroczysta msza święta w rocznicę urodzin Jana Pawła II – katedra
- 19.00 otwarcie pokonkursowej wystawy Międzynarodowego Konkursu Fotografii „Jan Paweł II – pamięć i obecność” – katedra
- 20.00 koncert „Bądźmy mocni miłością” w wykonaniu Studia Piosenki przy Młodzieżowym Domu Kultury – katedra

19 maja, piątek

- 17.00 otwarcie wystawy fotografii Adama Bujaka i Arturo Mari „W drodze do Domu Ojca” – Galeria Fotografii
- 18.00 spektakl teatralny – Karol Wojtyła „Przed sklepem jubilera”, reż. Andrzej Maria Marczewski – Stowarzyszenie Studio Teatr Test, Teatr Rampa – teatr
- 20.00 projekcja filmu „Jan Paweł II Wielki” – część I, reż. Urszula Sujka – teatr

20 maja, sobota

- 16.00 wieczór wspomnień o Janie Pawle II w gronie Jego osobistych przyjaciół: JE ks. kardynał Henryk Gulbinowicz, Stanisław Rybicki, prof. Gabriel Turowski – teatr
- 19.00 Jan Paweł II „Tryptyk Rzymski” – koncert Stanisława Sojki – katedra

21 maja, sobota

- 16.00 wernisaż wystawy fotografii „Jan Paweł II w Izraelu” – Miejska Biblioteka Publiczna
- 17.00 koncert uczniów Gimnazjum nr 3 „Pójdźmy za nim” – teatr
- 18.30 prezentacje finalistów Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy Religijnej „Arka” – teatr
- 20.00 projekcja filmu „Jan Paweł II Wielki” – część II, reż. Urszula Sujka – teatr

II Dni Papieskie – Jan Paweł II „Pamięć i obecność” – 2007 rok

17 maja, czwartek

- 17.30 wernisaż wystawy zbiorowej Stowarzyszenia Świdnickich Plastyków Amatorów im. Jana Pawła II pt. „Patron” – teatr
- 18.00 „Wojtyła do tablicy” – spektakl teatralny przygotowany przez młodzież w ramach Projektu Edukacji Teatralnej pod opieką artystyczną Juliusza Chrzóstowskiego – teatr

18 maja, piątek

- 10.30 spektakl teatralny „Anioły w oknach” w wykonaniu grup teatralnych z Młodzieżowego Domu Kultury i Miejskiej Biblioteki Publicznej; wręczenie nagród i otwarcie pokonkursowej wystawy plastycznej „Kamień wiary”; Finał Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy Jana Pawła II „Arka” – teatr
- 17.00 otwarcie wystawy fotografii „Papieski Kraków” – Muzeum Dawnego Kupiectwa
- 18.00 uroczysta msza św. w rocznicę urodzin Jana Pawła II – katedra
- 19.00 koncert Marcina Stycznia „Pieśń o ukrytym Bogu” – katedra
- 20.00 otwarcie wystawy fotografii Tomasza Szarka „Bóg bogaty w miłosierdzie” – katedra
- 20.30 projekcja filmu „Pielgrzym”, reż. Andrzej Trzos-Rastawiecki – teatr

19 maja, sobota

- 16.00 koncert uczniów i absolwentów Gimnazjum nr 3 w Świdnicy „Wyplłyn na wodę”, scenariusz Joanna Grębowska-Szpak, Alina Barć – teatr
- 17.30 wieczór wspomnień o Janie Pawle II z udziałem JE ks. kardynała Henryka Gulbinowicza i Adama Bujaka – teatr
- 19.00 Janowi Pawłowi II – spektakl słowno-muzyczny – Jan Paweł II „Tryptyk Rzymski”, wykonawcy: Krzysztof Kolberger – recytacja oraz Robert Grudzień – organy, katedra
- 20.30 projekcja filmu „Odwagi, Ja jestem”, reż. Andrzej Jurga – teatr

20 maja, niedziela

- 16.00 otwarcie wystawy fotografii Arturo Mari, Baik Nam Sik „Jan Paweł II Apostoł Pokoju” – Galeria Fotografii
- 16.00 zakończenie Rajdu Rowerowego pamięci Jana Pawła II Świeradów – Świdnica – plac Jana Pawła II
- 17.00 otwarcie wystawy Ryszarda Rzepeckiego „Jan Paweł II jakiego pamiętamy” – Miejska Biblioteka Publiczna
- 17.30 „Poetyckie światy Jana Pawła II” w wykonaniu nauczycieli i uczniów I Liceum Ogólnokształcącego w Świdnicy; referaty: Zdzisław Grzeskowiak, Robert Kaśków, Wojciech Koryciński – Miejska Biblioteka Publiczna
- 19.45 program muzyczny „Pielgrzym” według projektu Mirosława Jabłońskiego – Kościół pw. Św. Józefa

18-20 maja, piątek – niedziela

Plenerowa wystawa fotografii Jiri Jahoda /Czechy/ „Jan Paweł II” – przed kościołem pw. Najświętszej Marii Królowej Polski

III Dni Papieskie – Jan Paweł II „Pamięć i obecność” – 2008 rok

15 maja, czwartek

Wystawa fotografii Adama Bujaka „Impresje watykańskie” – Parafia NMP Królowej Polski

- 16.30 „Wołanie o miłosierdzie” – koncert w wykonaniu Lidii Michałuszek (śpiew i recytacja) oraz Mirosława Jabłońskiego (muzyka) – Schronisko im. Św. Brata Alberta
- 18.00 otwarcie wystaw fotografii: Tadeusza Warczaka „Ostatnia pielgrzymka Jana Pawła II do Polski” oraz Adama Bujaka i Arturo Mari „Nie ma solidarności bez miłości” – Miejska Biblioteka Publiczna

16 maja, piątek

- 10.30 wręczenie nagród i otwarcie pokonkursowej wystawy plastycznej „Kamień wiary”; spektakl „Kawiarniane wspomnienia” w wykonaniu teatryku „Bajka” przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Świdnicy, reż. Marta Wojciechowska; „Arka” – finał Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy „Jan Paweł II”; Karol Wojtyła „Przed sklepem jubilera” (fragmenty) – spektakl w wykonaniu uczniów I Liceum Ogólnokształcącego w Świdnicy, reż. Piotr Chlastawa – teatr
- 17.00 „Co to znaczy, że człowiek jest „Drogą Kościoła” – dyskusja z udziałem: ks. Dariusza Kowalczyka, zastępcy przewodniczącego Zarządu Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”; Bogdana Sadowskiego, dyrektora redakcji katolickiej Telewizji „PULS” – Miejska Biblioteka Publiczna
- 19.00 spektakl słowno-muzyczny – Pontyfikat Jana Pawła II „Dar i Tajemnica” – wykonawcy: Jerzy Zelnik, aktor oraz Robert Grudzień, organy – katedra
- 20.00 koncert Józefa Skrzeka „...o Panie przebacz mej myśli” – Jan Paweł II – katedra

17 maja, sobota

- 17.00 otwarcie wystawy fotografii Stanisława Markowskiego „Ojczyzna moja – ojciec święty Jan Paweł II w czasie bólu i nadziei” – Galeria Fotografii
- 16.30 wieczór wspomnień o Janie Pawle II w gronie osobistych przyjaciół z udziałem JE ks. kardynała Henryka Gulbinowicza i Eugeniusza Mroza – teatr
- 18.00 koncert muzyczny „Do moich przyjaciół” w wykonaniu zespołu „Bagatela” z Gimnazjum nr 3 w Świdnicy, reż. Joanna Grębowska-Szpak, scenariusz Alina Barć – teatr
- 20.00 projekcja filmu „Karol – papież, który pozostał człowiekiem” cz. II, reż. Giacomo Battiato (Włochy, 2006) – teatr

18 maja, niedziela

- 12.30 uroczysta msza święta w rocznicę urodzin Jana Pawła II – katedra
- 13.30 otwarcie wystawy fotografii Jacka Szweda „Jan Paweł II – VI pielgrzymka do Polski – Kraków, Zakopane 1997”
– katedra
- 15.00 teatr jako próba egzystencji – twórczość dramaturgiczna Jana Pawła II w wykonaniu nauczycieli I Liceum
Ogólnokształcącego w Świdnicy: Zdzisław Grześkowiak, Robert Kaśków, Wojciech Koryciński
– Miejska Biblioteka Publiczna
- 16.00 zakończenie Rajdu Rowerowego Pamięci Jana Pawła II – plac Jana Pawła II
- 17.00 otwarcie wystawy z Muzeum Miejskiego w Wadowicach „Szukałem Was i teraz przyszliście do mnie”
– Muzeum Dawnego Kupiectwa
- 18.00 koncert specjalny pt. „We can't stop lovin' you” – w programie piosenki ulubionych artystów
blues-rock-gospel JP II (Ray Charles, Beatles, Bob Dylan, Aretha Franklin), reżyseria, wybór piosenek,
kierownictwo muzyczne – Alek Mrożek, aranżacja, przygotowanie chóru – Dariusz Jaros – teatr
- 19.45 koncert premierowy „Odkupienie – nieustanna bliskość”, wykonawcy: Lidia Michałuszek (śpiew, recytacje),
Beata Wołczycka (skrzypce), Judyta Gąsior (wiolonczela), Aleksandra Suszycka (flet), Mirosław Jabłoński
(fortepian, kierownictwo artystyczne) – Kościół pw. św. Józefa

Jan Paweł II

Pamięć i obecność

ŚWIDNICA
15-18 maja 2009
IV EDYCJA

15 MAJA (piątek)

godz. 10.30 Wyczenie nagród i otwarcie polokonkursowej wystawy plastycznej „KAMIEŃ WARY”
/Teatr Rynek 44/
„ARKA” - Final Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy „JAN PAWEŁ II”
/Teatr Rynek 44/

Rozstrzygnięcie Konkursu Multimedialnego „JAN PAWEŁ II WYCHOWAWCA MŁODZIEŻY”
wyczenie nagród i prezentacja nagrodzonych prac
/Teatr Rynek 44/

godz. 13.00 Spektakl „HOB” na podstawie dramatu Karola Wojtyły w wykonaniu uczniów i Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kasprowicza w Świdnicy
Reżyseria: Róża Chłostawa
/Teatr Rynek 44/

godz. 17.00 Wiosna wspomnień o Janie Pawle II w gronie Osobystych Przyjaciół z udziałem JE Ks. Henryka Kardynała Gulbinowicza
/Teatr Rynek 44/

godz. 18.30 Otwarcie wystawy fotografii Stanisława Markowskiego „ZEMIA ZBIAWIELA”
/Galeria Fotografii Rynek 44/

godz. 19.15 Koncert „ŚPIWY MSZALNE NA GŁOS I GITARĘ” z roku 2003/
Kompozytor: Jacek Świdler
Wykonawcy: Agata Kobierska - śpiew,
Tomasz Spalski - gitara
Koncert prowadzi: Robert Dekociński
/Kościół pw. św. Józefa, ul. Kotłarska 19/21/

godz. 20.30 Projekcja filmu „FAUSTYNA” reżyseria - Jerzy Łukaszewicz
/Teatr Rynek/

16 MAJA (sobota)

godz. 15.00 KRONIKA DO BOŻEGO MIŁOŚDZIA, Kościół Tygodniowy
/Parafia NMP Królowej Polski, ul. Półdyńskiego 2/

godz. 15.30 „BÓG JEST MIŁOŚCIĄ - TESTAMENT JANA PAWŁA II I PROGRAM BENEDYKTA XVI”
wykład Ks. prof. dr hab. Romana Rogożewskiego
Kościół Tygodniowy
/Parafia NMP Królowej Polski, ul. Półdyńskiego 2/

godz. 17.00 PROBLEMY ADAPTCJI FILMOWYCH DRAMATU KAROLA WOJTYŁY w wykonaniu nauczycieli i Liceum Ogólnokształcącego w Świdnicy. Zdzisław Garszowski, Robert Kubiś, Wojciech Koryński
/Miejska Biblioteka Publiczna, Franciszkańska 18/

godz. 19.00 „JÓ PRZEMIANIE MA SENS, MA SENS, MA SENS”
widowisko słowno - muzyczne
Poezje Jana Pawła II - „MIŁO O DOBRZEWNIUT, MYSTERIUM PASCHALE, BIOJAZN KTORA LEŻY U POCZĄTKU”
/Teatr Rynek 44/

17 MAJA (niedziela)

godz. 13.30 Otwarcie wystawy Adama Bujaka „PIELGRZYMN POLSKI”
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 14.00 „MIŁOŚDZIE ODCEMIENIEM MIŁOŚCI”
/Rozważania wokół Encykliki Jana Pawła II Dives in Misericordia/
Ks. Dariusz Kowalczyk - zastępca Prasowodniczego Zarządu Fundacji „Dzieło Nowego Tygodnia”
/Aula Kuli Świdnickiej, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 17.00 Zakończenie Rajdu Rowernowego Pamięci Jana Pawła II
/Plac Jana Pawła II/

godz. 19.00 Otwarcie wystawy Jiri Jihoda „JAN PAWEŁ II”
/Parafia pw. Ducha Świętego, ul. Kadzimeza Wielkiego 50/

godz. 19.30 Program słowno - muzyczny „SERCE PRAGNIE SENSU”
MOTYWY ŻYCIA I NADZIEI JANA PAWŁA II
Scenariusz i wykonanie: Lidia Michalczyk,
Akompaniament: Mirosław Jabłoński
Fragmenty muzyki Fryderyka Chopina
/Parafia pw. Ducha Świętego, ul. Kadzimeza Wielkiego 50/

godz. 20.30 Projekcja filmu „BRAT NASZEGO BOGA”
Reżyseria: Krzysztof Zimowski
na podstawie dramatu Karola Wojtyły
/Teatr Rynek 44/

18 MAJA (poniedziałek)

godz. 18.00 Uroczysta Msza Święta w rocznicę urodzin JANA PAWŁA II
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 19.15 „WOLAM DO CIEBIE CZŁOWIEKU”
spektakl teatralno - muzyczny w wykonaniu Grażyna Barczewska - recytacja
Georgii Agapina - fletnia para, cymbały koncertowe
Robert Guddien - organy

Promocja płyty kompilacyjnej „JANOM PRZYJACIOM”
Duetu Agapina - Guddien
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

Wstęp bezpłatny - serdecznie zapraszamy!

Organizatorzy:
Ks. Prałat Jan Bagliński - proboszcz katedry Świdnickiej
Andrzej Protasiuk /B. PAN/

Patronat Honorowy:
JE Ks. Henryk Kardynał Gulbinowicz, JE Ks. Ignacy Dec - Biskup Świdnicki
Wojciech Musielak - Prezydent Miasta Świdnicy, Zygmunt Worek - Starosta Świdnicki

Współorganizatorzy:

Dom Dobrego Robu „PRZYSŁA” w Świdnicy, Gimnazjum nr 3 w Świdnicy, i Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza w Świdnicy
Parafia Katedralna pw. św. Stanisława i św. Włodawa w Świdnicy, Parafia pw. św. Józefa Oblubienicy NMP w Świdnicy, Parafia pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Świdnicy, Parafia pw. Ducha Świętego w Świdnicy, Miejska Biblioteka Publiczna w Świdnicy, Młodzieżowy Dom Kultury w Świdnicy, Stowarzyszenie w Świdnicy, Świdnicki Ośrodek Kultury, Urząd Miasta w Świdnicy Wyższy Seminarium Duchowne (Diecezja Świdnicka)

Jan Paweł II

Pamięć i obecność

14-18
MAJA 2010
V E D Y C J A

14 MAJA /piątek/

godz. 12.00

Rozstrzygnięcie Ogólnopolskiego Konkursu Multimedialnego o Janie Pawle II – "Życie jest cenne - doceni je" wręczenie nagród i prezentacja nagrodzonych prac.

Organizator konkursu: Gimnazjum nr 3 w Świdnicy
p. Beata Samoraj - informatyk, p. Alina Barć - katecheta
/Teatr, Rynek 44/

Spektakl „Brat naszego Boga” na podstawie tekstu Karola Wojtyły.
Reżyseria: Piotr Chłastawa
Graj: uczniowie i LO im. Jana Kasprowicza w Świdnicy.
/Teatr, Rynek 44/

godz. 18.00

Otwarcie wystawy BARTOSZA PIETRZAKA „Portrety Świętych”,
/Muzeum Dawnego Kupiectwa, Rynek 37/

godz. 19.00

Koncert - TOMASZ ŻÓŁTKO
/Teatr, Rynek 44/

15 MAJA /sobota/

godz. 18.00

Wieczór wspomnień o Janie Pawle II w gronie Osobistych Przyjaciół z udziałem JE Ks. Henryka Kardynała Gulbinowicza
/Teatr, Rynek 44/

Premiera nowego filmu Wojciecha Lewandowskiego „Pokolenie JP II”
Reżyseria: Wojciech Lewandowski
Występują: Piotr Zaremba, Krystian Laskowski, Zuzanna Wętyczko, Mateusz Burkiewicz, Grzegorz Myszkowski, Maksym Zydek, Adam Kortowski.
Opiekunowie: prof. Paweł Barański i prof. Jarosław Moczulski z LO w Świdnicy oraz ks. Roman Tomaszczuk.
/Teatr, Rynek 44/

Patronat strategiczny: I Liceum Ogólnokształcące w Świdnicy.
Patronat medialny: „Gość Niedzielny”.

Pokolenie JP II ? Dyskusja po premierze filmu
Wojciecha Lewandowskiego.
Moderatorzy dyskusji: Zdzisław Grzeżkowiak, Robert Kaśków,
Wojciech Koryciński.
/Teatr, Rynek 44/

16 MAJA /niedziela/

godz. 13.30

Otwarcie wystawy "KRAINA BENEDYKTA XVI"
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 16.00

ZAKOŃCZENIE RAJDU ROWEROWEGO PAMIĘCI JANA PAWEŁA II
/Plac Jana Pawła II/

godz. 19.00

Otwarcie wystawy fotografii Stanisława Markowskiego
"ZIEMIA APOSTOŁA PAWEŁA I JANA"
/Parafia pw. Ducha Świętego, ul. Kazimierza Wielkiego 50/

godz. 19.30

"CZYŃCIE ZIEMI SOBIE PODDANA" Program muzyczny - Literacki do tekstów JP II.
Scenariusz i wybór tekstów: Małgorzata Wawerszyk
Konsultacja merytoryczna: ks. Prakat Jan Bagiński
Kompozycje i kierownictwo artystyczne: Mirosław Jabłoński
Dyrygent chóru: ks. Piotr Ważydrąg
Wykonawcy: Magdalena Kajrowicz - śpiew i recytacje
Sławomir Zapala - śpiew i recytacje, Michał Putek - skrzypce
Mirosław Jabłoński - syntezator, fortepian
Chór Wyższego Seminarium Duchownego w Świdnicy
Chór Studia Piosenki MDK w Świdnicy
/Parafia pw. Ducha Świętego, ul. Kazimierza Wielkiego 50/

17 MAJA /poniedziałek/

godz. 18.00

Projekcja filmu "ŚWIADECTWO"
Reżyseria: Paweł Pitera, Scenariusz: Paweł Pitera, Paweł Ptasznik
Zdjęcia: Janusz Tatarkiewicz, Muzyka: Vangelis
/Teatr, Rynek 44/

18 MAJA /wtorek/

godz. 12.00

Wręczenie nagród i otwarcie pokonkursowej wystawy plastycznej "Kamień wiary"
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury, p. Joanna Waksmundzka
/Teatr, Rynek 44/

"ARKA" - Finał Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy
"JAN PAWEŁ II", Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury, p. Wioletta Ziobrowska
/Teatr, Rynek 44/

godz. 18.00

Uroczysta Msza Święta w rocznicę urodzin JANA PAWEŁA II
pod przewodnictwem ks. prof. dr hab. Waldemara Irla
Rektora Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 19.00

Koncert "Z WIELKIM WESTCHNIENIEM, CIĄGLE NA NOWO
SPAJĄ SIĘ, POJEDNAWCZO, Z NIEBIAŃSKĄ WYROZUMIAŁOŚCIĄ"
Wykonawcy: Maciej Bator - organy, Hubert Niewiadomski - śpiew
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

WSTĘP WOLNY
SERDECZNIE ZAPRASZAMY

Patronat Honorowy:

JE Ks. Henryk Kardynał Gulbinowicz
JE Ks. Ignacy Diez - Biskup Świdnicki
Wojciech Murdzek - Prezydent Miasta Świdnicy

Organizatory:

Ks. Prakat Jan Bagiński - proboszcz katedry Świdnickiej
Andrzej Prokopiak - ILO NAPP

Współorganizatorzy:

Gimnazjum nr 3 w Świdnicy
I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza w Świdnicy
Parafia Katedralna pw. św. Stanisława i św. Włodzwa w Świdnicy
Parafia pw. Ducha Świętego w Świdnicy
Młodzieżowy Dom Kultury w Świdnicy
Świdnicki Ośrodek Kultury
Instytut Muzyczny w Świdnicy
Wyższe Seminarium Duchowne w Świdnicy

W. K. B. B.

Jan Paweł II

Pamięć i obecność | Świdnica 2011

15-18 MAJA 2011
VI EDYCJA

15 MAJA /niedziela/

godz. 13.30

Otwarcie wystawy fotografii Arturo Marii i Adama Bujaka
„PROMIENIOWANIE ŚWIĘTOŚCI”
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 17.00

Otwarcie wystawy Kronika Fotograficzna
„JAN PAWEŁ II - PAMIĘĆ I OBECNOŚĆ - ŚWIDNICA 2006-2010”
/Galeria Fotografii, Rynek 44/

godz. 17.45

„TRYPTYK RZYMSKI” - montaż słowno-muzyczny w reżyserii
Piotra Chmielawskiego, udział biorą uczniowie i LD w Świdnicy
/Teatr, Rynek 44/

godz. 19.00

Otwarcie wystawy fotografii Stanisława Markuśkiego
„ZIEMIA APOSTOŁA PAWŁA - GRECJA”
/Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18/

godz. 19.30

„TRYPTYK RZYMSKI” jako wielowymiarowe dzieło sztuki
- w dyskusji wezmą udział nauczyciele i LD w Świdnicy:
Zdzisław Grzesiowski, Robert Kasiński, Wojciech Koryciński.
/Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18/

godz. 19.00

ZAKOŃCZENIE RAJDU ROWEROWEJ PAMIĘCI JANA PAWŁA II
Organizator - Tadeusz Niedzielski
/Plac Jana Pawła II/

16 MAJA /poniedziałek/

godz. 18.00

Otwarcie wystawy fotografii dokumentalnej
„SPOTKANIA ŚWIDNICZAN Z JANEM PAWŁEM II”
/Muzeum Dawnego Kupiectwa, Rynek 37/

godz. 19.30

Wieczór autorski TOMASZA ŻÓŁTKO
/Parafia pw. Ducha Świętego, ul. Kazimierza Wielkiego 50/

Patronat Honorowy:

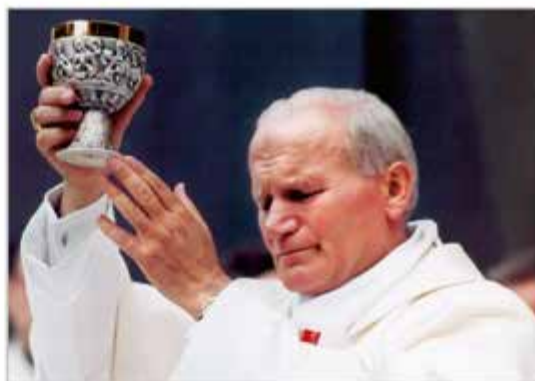
J.E. Ks. Henryk Kardynał Gulbinowicz
J.E. Ks. Ignacy Dec - Biskup Świdnicki
Wojciech Murdzek - Prezydent Miasta Świdnicy

Organizatorzy:

Ks. Przbysz Jan Bąpiński - proboszcz katedry Świdnickiej
Andrzej Prostański /Ez FIAP/

Współorganizatorzy:

Gimnazjum nr 3 w Świdnicy
I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza w Świdnicy
Parafia Katedralna pw. św. Stanisława i św. Wacława w Świdnicy
Parafia pw. Ducha Świętego w Świdnicy
Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypryana Kamila Norwida w Świdnicy
Młodzieżowy Dom Kultury w Świdnicy
Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy
Świdnicki Ośrodek Kultury
Urząd Miejski w Świdnicy
Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Świdnickiej

Źródło: Adam Bujak

17 MAJA /wtorek/

godz. 10.00

Wręczenie nagród i otwarcie pokonkursowej wystawy plastycznej „KAMIEN WIARY”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury - Joanna Waksmundzka
/Teatr, Rynek 44/

„ARKA”

Finał Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy „JAN PAWEŁ II”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury - Wioletta Ziobrowska
/Teatr, Rynek 44/

godz. 12.00

„JAN PAWEŁ II - PAPIEŻ BOŻEGO MIŁOŚCERDZIA”
wykład ks. prof. dr hab. ANDRZEJA WITKO z Krakowa
/Aula Wyższego Seminarium Duchownego, Plac Wojska Polskiego 2/

godz. 18.00

Wieczór wspomnień o Janie Pawle II w gronie Osobistych Przyjaciół
z udziałem Ojca LEONA KNABITA
/Teatr, Rynek 44/

18 MAJA /środa/

godz. 10.00

Rozstrzygnięcie Ogólnopolskiego Konkursu Multimedialnego o Janie Pawle II
„ZDY TAK, ABYŚ MOGŁ DOSTRZEĆ OBOK SIEBIE DRUGIEGO CZŁOWIEKA” -
wręczenie nagród i prezentacja nagrodzonych prac
Organizator konkursu: Gimnazjum nr 3 w Świdnicy
- Alina Bort - katechetka
- Beata Samoraj - informatyk
/Teatr, Rynek 44/

godz. 12.00

Spotkanie Ojca LEONA KNABITA z młodzieżą
/Teatr, Rynek 44/

godz. 15.00

„Z WADOWIC DO NIEBA” - montaż słowno-muzyczny
w wykonaniu dzieci z Teatryku „Bajka” działającego
przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Świdnicy
opiekun - Marta Wojciechowska
/Dom Dziennego Pobytu „Przystań” w Świdnicy, ul. Saperów 27/

godz. 17.00

Modlitwa za wstawiennictwem Błogosławionego Jana Pawła II
o nowe powołania kapłańskie, zakonne i misyjne z udziałem kleryków
Wyższego Seminarium Duchownego w Świdnicy
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 18.00

Uroczysta Msza Święta w rocznicę urodzin Błogosławionego
JANA PAWŁA II pod przewodnictwem J.E. Ks. Biskupa Ignacego Deca
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 19.00

Koncert Papieski TREBUNIE TUTKI W HODZIE OJCU ŚWIĘTEMU
„Niebiańskie nuty Wielkiego Pasterza”
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

WSTĘP WOLNY
SERDECZNIE ZAPRASZAMY

Jan Paweł II

Pamięć i obecność | Świdnica 2012

18-21 MAJA 2012
VII EDYCJA

18 MAJA /piątek/

godz. 12.00

Wzięcie nagród i otwarcie pokonkursowej wystawy
plastycznej „Kamień wiary”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury – Joanna Waksmundtka
/Teatr, Rynek 44/

„ARKA” – Final Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy

„JAN PAWEŁ II”

Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury – Wioletta Ziobrowska
/Teatr, Rynek 44/

godz. 12.00-14.00

GRA MIEJSKA „PRZESTRZENIE SAKRALNE ŚWIDNICY”

Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna
/Start - wejście główne do Teatru miejskiego, Rynek 44/

godz. 17.00

Otwarcie wystawy
„KAROL WOJTYŁA – JAN PAWEŁ II 1920-2005”
/Muzeum Dawnego Kupiectwa, Rynek 37/

godz. 18.00

Uroczysta Msza Święta w rocznicę urodzin Błogosławionego
JANA PAWŁA II pod przewodnictwem
Ks. prof. dr hab. Waldemara Irka – rektora Papieskiego Wydziału
Teologicznego we Wrocławiu
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 19.00

Koncert „PIESNI SAKRALNE”
prof. Jolanta Stybalska-Matczak
Chór Kameralny SENZA RIGORE – Akademii Muzycznej we Wrocławiu
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/
Sponsor: Maciej Karpiński

19 MAJA /sobota/

godz. 16.30

GRA MIEJSKA „PRZESTRZENIE SAKRALNE ŚWIDNICY”
Wzięcie nagród
/Teatr, Rynek 44/

Wieczór wspomnień o Janie Pawle II
w gronie Osobistych Przyjaciół
z udziałem JEm Ks. Henryka Kardynała Gulbinowicza
/Teatr, Rynek 44/

godz. 19.00

Koncert Roberta Grudnia i Anny Romantowskiej
„Miłotki mi wszystko wyjaśniła”, na podstawie utworów Karola Wojtyły
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

Patronat Honorowy:

JEm Ks. Henryk Kardynał Gulbinowicz
JEm Ks. Ignacy Dec – Biskup Świdnicki
Wojciech Murdecki – Prezydent Miasta Świdnicy

Organizatorzy:

Ks. Prałat Jan Bagdński – proboszcz katedry świdnickiej
Andrzej Protański /Es Fajf/

20 MAJA /niedziela/

godz. 15.30

ROLA SZTUKI I ARTYSTY WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE
rozważania na temat „LISTU DO ARTYSTÓW” Jana Pawła II poprowadzą:
Zdzisław Grzekowiak, Robert Karków, Wojciech Koryciński
/Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18/

godz. 16.00

ZAKOŃCZENIE RAJDU ROWEROWEGO PAMIĘCI JANA PAWŁA II
Organizator – Tadeusz Niedzielski
/Plac Jana Pawła II/

godz. 17.00

Sacrosong – Karol Wojtyła i jego „Święto Stworzenia”
– koncert fortepianowo – wiolonczelowy
Danuta Conti, pianistka
Magdalena Lutka, pianistka
Bożena Lutka-Conti, pianistka
Catherine May, wiolonczelistka
Prowadzenie: Magdalena Lutka
/Teatr, Rynek 44/

godz. 19.00

Koncert „Tak sobie żyć będziem...”
Marcjanna Myrlik, śpiew
Witold Kotkowski, gitara
Zuzanna Bator, organy
Prowadzenie: Maciej Bator
/Parafia św. Józefa Oblubienca Najświętszej Marii Panny w Świdnicy, ul. Kotlarska 19/

21 MAJA /poniedziałek/

godz. 11.00

Rozstrzygnięcie Ogólnopolskiego Konkursu Multimedialnego o Janie Pawle II
„Człowiek w pełni nie może się odnieść inaczej,
jak tylko przez bezinteresowny dar z siebie samego”
wzięcie nagród i prezentacja nagrodzonych prac

Organizator konkursu: Gimnazjum nr 3 w Świdnicy
– Alina Barć – katechetka
– Beata Samoraj – informatyk
/Teatr, Rynek 44/

IMPREZY TOWARZYSZĄCE:

WARSZTATY dla laureatów Ogólnopolskiego Konkursu
Multimedialnego o Janie Pawle II
Organizator: Gimnazjum nr 3 w Świdnicy
RAJD SZLAKIEM PAPIESKIM BŁĘDNE SKAŁY – KUDOWA ZDRÓJ
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury – Zbigniew Curył

WSTĘP WOLNY
SERDECZNIE ZAPRASZAMY

Współorganizatorzy:

Gimnazjum nr 3 w Świdnicy
i Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kazimierza w Świdnicy
Parafia Katedralna pw. św. Stanisława i św. Wacława w Świdnicy
Parafia św. Józefa Oblubienca Najświętszej Marii Panny w Świdnicy
Miejska Biblioteka Publiczna im. Cyprjana Kamila Norwida w Świdnicy
Młodzieżowy Dom Kultury w Świdnicy
Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy
Świdnicki Ośrodek Kultury
Urząd Miejski w Świdnicy

Jan Paweł II

Pamięć i obecność | ŚWIDNICA 2013

17-20 MAJA 2013
VIII EDYCJA

17 MAJA /piątek/

godz. 10.00

Wpęcenie nagród i otwarcie pokonkursowej wystawy plastycznej „Kamień wiany”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława Kozara Świdnickiego
w Świdnicy - Joanna Wacmundis
/Teatr, Rynek 44/

„AKKA” - Finał Dorosłego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy „Jan Paweł II”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława Kozara Świdnickiego
w Świdnicy - Wioletta Ziobrowska
/Teatr, Rynek 44/

godz. 12.00

Rozstrzygnięcie V Ogólnopolskiego Konkursu Multimedialnego o Janie Pawle II
„Nech ćwiczenia fizyczne (sport) będą częścią waszego poszukiwania wyższych wartości,
które kształtują charakter i dają poczucie godności i sukcesu - we własnych oczach
i w oczach innych ludzi”

Wpęcenie nagród i prezentacja nagrodzonych prac
Organizator konkursu: Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi
im. gen. Mariusza Zaruskiego w Świdnicy
- Alina Bar - katecheta
- Beata Samoraj - informatyk
/Teatr, Rynek 44/

„Pajęka” - projekt teatralno-taneczny

- reżyseria - Monika Majewska
- choreografia, kostiumy - Elżbieta Dudziak
- kostiumy, rekwizyty - Jolanta Rosinka
Występują: pensjonariusze z Domu Dniemnego Pobytu „Przystań” w Świdnicy oraz
wolontariusze z Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi im. gen. Mariusza Zaruskiego w Świdnicy
Organizator: Dom Dniemnego Pobytu „Przystań” w Świdnicy
/Teatr, Rynek 44/

godz. 17.00

Otwarcie wystawy
Papier - świadki, patron, przewodnik, Jan Paweł II w medalionach światowym
z kolekcji Bernarda Marka Adamowicza
/Museum Dniemnego Kupstwa, Rynek 37/

godz. 18.00

Koncert wokalistów-muzycy w wykonaniu Studia Proseko MDK w Świdnicy
pod kierunkiem Mirosława Jabłonskiego pti „Pieczęć”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława Kozara Świdnickiego w Świdnicy
/Ratko Błoki: różnorodny pod wieżą ratuszową/

godz. 19.00

„Formacja filozoficzna i teologiczna papieża Jana Pawła II”
wykład Ję Ks. Ignacego Deca, Biskupa Świdnickiego
/Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18/

godz. 20.30

Projekcja filmu „Pójdź za Mną, Testament Jana Pawła II” w reż. Wandy Różyckiej - Zborowskiej
/Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18/

WSTĘP WOLNY
SERDECZNIE ZAPRASZAMY

Patronat Honorowy:
Gen. Ks. Henryk Rękas (Świdnica)
P. Ks. Ignacy Deca - Biskup Świdnicki
Wpęcenie Nagród - Prezydent Miasta Świdnicy

Wyorganizatorzy:
Fundacja im. J. S. Bacha
Cmentarz nr 1 i Oddziałek Szpitalny
im. gen. Mariusza Zaruskiego w Świdnicy
Cmentarz Ogólnopolski
im. gen. Mariusza Zaruskiego w Świdnicy
Najwyższe Sądowe im. Józefa Piłsudskiego w Świdnicy
Najwyższe Sądowe im. Józefa Piłsudskiego w Świdnicy

Organizatorzy:
Miasto Świdnica
Ks. Hubert Jan - Dekan - przewodniczący sekcji
Ks. Hubert Jan - Dekan
Antoni Proszak - Rynek 44

Miejska Biblioteka Publiczna
im. Józefa Piłsudskiego w Świdnicy
Młodzieżowy Dom Kultury
im. Mieczysława Kozara Świdnickiego w Świdnicy
Młodzieżowy Dom Kultury
im. Mieczysława Kozara Świdnickiego w Świdnicy
Młodzieżowy Dom Kultury
im. Mieczysława Kozara Świdnickiego w Świdnicy

18 MAJA /sobota/

godz. 17.00

Wieczór wspomnień o Janie Pawle II w gronie Obchodzących Przyjaciół
z udziałem Ję Ks. Henryka Rękasa i Ks. Ignacego Deca

Wpęcenie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Świdnicy Ks. Józefa Pradolni Janowi Bugińskiemu
/Teatr, Rynek 44/

godz. 18.00

Profil Cyfrowy (1997)
Reżyserskie na ciekawym i jego miejscu w świecie go doświadczenia II wojny światowej
Wykonanie: uczniowie I LO im. Jana Karpowicza w Świdnicy pod opieką Piotra Chłostawy
/Teatr, Rynek 44/

19 MAJA /niedziela/

godz. 14.00 - 17.30

Festyn dla dzieci: Koncert zespołu „Akka Nowa”
/Rynek/

godz. 15.30

„Wielka i rozum są jak dwa siostrzyki, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy”
Rozważania o relacji pomiędzy wiarą a rozumem w świetle myśli Jana Pawła II „Fides et Ratio”
(Zdzisław Giełkowski, Robert Kalków, I LO im. Jana Karpowicza w Świdnicy)
W tym wykład na temat „Wiar i rozum w symbolice architektonicznej”
okaz plastycznej świdnickiej katedry” wygłosi Wojciech Koryński
(I LO im. Jana Karpowicza w Świdnicy)
/Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18/

godz. 16.00

Zakończenie VII Rajdu Rowerowego Pamięci Bł. Jana Pawła II Namysłów - Świdnica
Organizator: Świdnickie Koło PTTK „KORO ŚŁĘZY” - Tadeusz Niedzielski
/Rynek/

godz. 18.00

Uroczysta Msza Święta w rocznicę urodzin Błogosławionego
Jana Pawła II pod przewodnictwem Ję Ks. Ignacego Deca, Biskupa Świdnickiego
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 20.00

Koncert Ofiarom Tragedii Smoleńskiej - in memoriam
Wolfgang Amadeusz Mozart
Requiem d-moll KV 626

Wykonawcy:
Capella Cracoviensis
Jan Tomasz Adamski
Jolanta Kowalska - sopran
Helena Porczykowska - alt
Piotr Szewczyk - tenor
Jakub Ożmowski - bas
Organizator:
Fundacja im. J. S. Bacha
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

20 MAJA /poniedziałek/

godz. 9.30 - 13.00

DC Spotkanie Młodych Papieży
Organizator: Związek Młodych Polaków
/Szkoła Centrum Wzajemnej Organizacji Pozarządowej, ul. Długa 33/

IMPREZY TOWARZYSZĄCE:

EWALUACJA dla laureatów Ogólnopolskiego Konkursu Multimedialnego o Janie Pawle II
Organizator: Cmentarz nr 1 i Oddziałek Szpitalny
im. gen. Mariusza Zaruskiego w Świdnicy

WYSTAWA FOTOGRAFII: Janusza Skórnego „Historia Kultury”
/Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18/

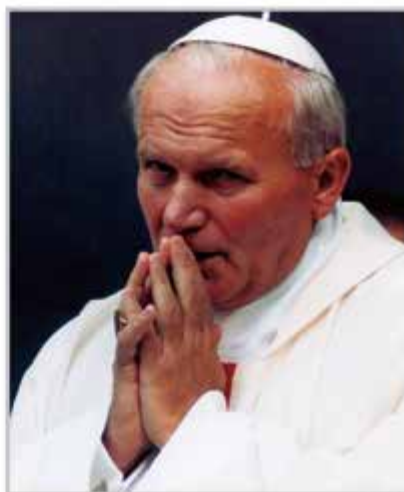
BAJD EDUKACJI PAPIESZEM - 18 MAJA /sobota/
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława Kozara Świdnickiego w Świdnicy - Wioletta Ziobrowska
Projekt dofinansowany z budżetu Miasta Świdnicy - w tym ze środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów społecznych.

Jan Paweł II

Pamięć i obecność
ŚWIDNICA 2014

• W DRODZE DO ŚWIĘTOŚCI •

16-18 MAJA 2014
IX EDYCJA

© Jan Andrzej Bąk

16 MAJA /piątek/

godz. 10.00

Rozstrzygnięcie VI Ogólnopolskiego Konkursu Multimedialnego o Janie Pawle II
„Człowiek nigdy nie zasma szczeniostem drugiego człowieka, niszcząc jego wolność,
depcząc jego godność, hołdując egoizmowi”
/dla szkół podstawowych i gimnazjalnych/
Wręczenie nagród i prezentacja nagrodzonych prac

godz. 12.00

Rozstrzygnięcie VI Ogólnopolskiego Konkursu Multimedialnego o Janie Pawle II
„Człowiek nigdy nie zasma szczeniostem drugiego człowieka, niszcząc jego wolność,
depcząc jego godność, hołdując egoizmowi”
/dla szkół ponadgimnazjalnych/
Wręczenie nagród i prezentacja nagrodzonych prac
Organizator: Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi im. gen. Mikołaja Żurawskiego w Świdnicy
Alina Bart - katecheta
Beata Samoraj - informatyk
Miejsce: Teatr, Rynek 44

godz. 16.00

„ARKA” - Finał Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy „Jan Paweł II”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. M. Kosara - Słobódzkiego w Świdnicy - Wioletta Ziobrowna
Miejsce: Teatr, Rynek 44

godz. 17.00

Wręczenie nagród i otwarcie pokonkursowej wystawy plastycznej „Kamień wiary”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. M. Kosara - Słobódzkiego w Świdnicy - Joanna Waksmutka
Miejsce: Teatr, Rynek 44

godz. 18.00

Otwarcie wystawy „Jan Paweł II w filatelistyce”
Organizator: Polski Związek Filatelistów Koło w Świdnicy
Miejsce: Młodzieżowy Dom Kultury „BARTEK”, ul. Marcinkowskiego 4 - 6

godz. 19.00

Koncert „VERA DICOM - świętymi bądźcie, bo ja jestem święty - mówi Pan”
Wykonawcy: Lidia Michalczuk - śpiew, recytacja, Miroslaw Jablonski - muzyka
Miejsce: Parafia pw. św. Józefa Oblubienca Najświętszej Marii Panny w Świdnicy, ul. Kotłarska 19 - 21

17 MAJA /sobota/

godz. 15.30

„ŚWIĘTY O ŚWIĘTYCH. Święci z biografii duchowej Jana Pawła II”
Wykład Zdzisława Czernikowika, Roberta Karkowa, Wojciecha Koryntskiego -
i LO im. Jana Kasprowicza w Świdnicy
Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18

godz. 16.30

Otwarcie wystawy „Jan Paweł II, Benedykt XVI”
Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna im. C. K. Norwida w Świdnicy
Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18

Koncert - Orkiestra Music Label kameralnie: Muzyczna podróż
Utwory kameralne od Kłasyzmu do Czasów Współczesnych
Wykonawcy: Kameralny skład Orkiestry Music Label
Dyrygent: Joanna Jank
Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18

godz. 18.00

Franciszek Łojas Kolla - Ojciec Święty Jan Paweł II na Podhalu
Opera Góralska w wykonaniu artystów Podhala
Miejsce: Teatr, Rynek 44

18 MAJA /niedziela/

godz. 14.00

Koncert Orkiestry ZUS Police nad Murtaj
Miejsce: Katedra, Plac Jana Pawła II 1

godz. 15.00

Festyn dla dzieci
Organizator: Świdnicki Ośrodek Kultury
Miejsce: Rynek

godz. 18.00

Uroczysta Msza Święta w rocznicę urodzin Świętego Jana Pawła II
pod przewodnictwem J.E. Ks. Ignacego Deca, Biskupa Świdnickiego
Miejsce: Katedra, Plac Jana Pawła II 1

godz. 19.15

Monodram Stanisławy Cielinskiej „Księga Hioba”
Miejsce: Katedra, Plac Jana Pawła II 1

WSTĘP WOLNY
SERDECZNIE ZAPRASZAMY

Patronat Honorowy:
Jan Paweł II - święty Kościoła Katolickiego
J.E. Ks. Ignacy Dec - Biskup Świdnicki
Miejski Klub Sportowy - Parafia św. Józefa Oblubienca

Organizatorzy:
„Jan Paweł II” w Świdnicy
Ks. Paweł Andrzej - prezydent honorowy Świdnicy
Andrzej Pruszyński - Dyktant

Współorganizatorzy:
Świdnicki Ośrodek Kultury
Młodzieżowy Dom Kultury im. M. Kosara - Słobódzkiego w Świdnicy
Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi im. gen. Mikołaja Żurawskiego w Świdnicy
Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kasprowicza w Świdnicy
Parafia św. Józefa Oblubienca Najświętszej Marii Panny w Świdnicy
Miejska Biblioteka Publiczna im. C. K. Norwida w Świdnicy

IMPREZY TOWARZYSZĄCE:

16-18.05.2014

VIII Rajd Biwakowy Parafii Świętego Jana Pawła II, Świdnica - Włodzisław
Organizator: Świdnicka Kasa PTK „KOWO” Sp. z o.o.

17.05.2014

Rajd Panny Tuliłami Świętego Jana Pawła II
Świdnicki Klub Biegaczy Świdnicy na Celem Ignacym - Międzygórze
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. M. Kosara - Słobódzkiego w Świdnicy

SERDECZNIE ZAPRASZAMY
WSTĘP WOLNY

IX Rajd Rowerowy pamięci Św. Jana Pawła II (Ziemia Lubuska 15-18 maja 2015 r.)
Organizator: Świdnickie Koło PTTK Kolo Szyby

Wystawa – X edycja Dni Jana Pawła II „Pomysł i Obecność”

Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18

Universitäts- und Landesbibliothek Bonn, Universitäts- und Landesbibliothek Bonn, Universitäts- und Landesbibliothek Bonn

I Dziecięcy Festiwal Muzyczny
(Borko Rodoci)

Organizator: Szkoła Podstawowa nr 315 im. Jana Pawła II w Świdnicy
Teatr, Rynek 44

Koncert Eleni

Parafia pw. NMP Królowej Polski w Świdnicy
ul. Prądzyńskiego 2

Całodzienna adoracja Najświętszego Sakramentu
i czuwanie przy relikwiach św. Jana Pawła II
Parafia św. Andrzeja Boboli, ul. Włbrzyska 41

Koncert księdza Jakuba Bartczaka

Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Świdnicy,
ul. Przyjaźni 2

Wernisaż wystawy Miłosza Pobiedzińskiego
Znaki – obiekty malarskie
Wiedza Ratuszowa, ul. Wewnętrzna 2

GODZ. 18.00
Spektakl *Brat Naszego Boga* wg Karola Wojtyły
w reżyserii Artura Dziurmana w wykonaniu
artystów Scena Moliere z Krakowa
Wagielniki dla odbiorcy w Informacji Turystycznej (ul. Wewnętrzna 2)
Teatr, Rynek 44

Imię czyli rzecz o człowieczeństwie – poezja Jana Pawła II
 Lidia Michałuszek – śpiew, recytacja,
 Agnieszka Muszyńska – pianino, śpiew

Parafia pw. Miłosierdzia Bożego w Świdnicy, ul. Rolnicza 9

GODZ. 9.10

Happening Z okozij urodin...

Koordynator: Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi im. gen. Mariusza Zaruskiego, Miejska Biblioteka Publiczna im. C. K. Norwida w Świdnicy
Teatr, Rynek 44

Rozstrzygnięcie VII Ogólnopolskiego Konkursu Multimedialnego o Janie Pawle II

Jak rozumiesz słowa św. Jana Pawła II:
*Największym uściskiem z życia jest możliwość zoblenia tego w
 co się wierzy, co zmienia rzeczywistość na lepsze.*

Organizator: Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi
im. gen. Mariusza Zaruskiego w Świdnicy
Alina Barł – katechetka, Beata Samoraj – informatyk
Teatr, Rynek 44

Uroczysta Msza Świąta

w rocznicę urodzin Świętego Jana Pawła II
pod przewodnictwem
JE Ks. Ignacego Deca – Biskupa Świdnickiego
z udziałem JE m. Ks. Henryka Kardynała Gulbinowicza
Katedra, Plac Jana Pawła II 1

Koncert wokalnoinstrumentalny

Wykonawcy:
Barbara Janas – śpiew
Joanna Janas – organy
Bogusław Janas – śpiew

Katedra, Plac Jana Pawła II 1

DNI ŚW. JANA PAWEŁA II

XI EDYCJA Pamięć i obecność ŚWIDNICA 2016

14-18 V

14 MAJA /Sobota/

godz. 18.00

Otwarcie wystawy
„Święty Jan Paweł II na znakach pocztowych”
ze zbiorów Jerzego Chomińskiego i Zbigniewa Patrańskiego
/Muzeum Dawnego Kupiectwa, Rynek 37/

godz. 19.00

Koncert „Misa Górska”
Wykonawcy: Chór Misericordia parafii pw. Miłosierdzia
Bożego w Świdnicy, Chór Sanctus Andreus parafii
pw. św. Andrzeja Apostoła w Bielaniech Wrocławskich,
studenci Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we
Wrocławiu oraz Orkiestra Smyczkowa – pod dyrykcją
Barbory Janas
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

15 MAJA /Niedziela/

godz. 10.00

Misa św. w intencji Świdniczan za wstawiennictwem
św. Jana Pawła II, Patrona Świdnicy
pod przewodnictwem JE Ks. Ignacego Deca – Biskupa
Świdnickiego
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 15.00

Manz dla Życia i Rodziny
Organizatorzy: Fundacja Matulstwo i Rodzina,
Ruch Światło – Życie, Dobrej Kościół
/Plac Jana Pawła II/

godz. 19.00

Koncert „Młodzi Janowi Pawłowi II”
Wykonawcy: studenci Akademii Muzycznej im. Karola
Lipińskiego we Wrocławiu
/Parafia pw. Miłosierdzia Bożego, ul. Różnicza 9/

godz. 19.30

Koncert „Prawda Was wyzwoli”
Wykonawcy: Lidia Michałuszek – śpiew i recytacja,
Antoni Pokora – organy
/Parafia pw. św. Józefa Oblubienca Najświętszej Maryi
Panny, ul. Kotłarska 19-21/

godz. 21.00

„Jan Paweł II – święty z polskiej ziemi” – pokaz laserowy
/Parafia pw. NMP Królowej Polski, ul. Prądzynskiego 2/

16 MAJA /Poniedziałek/

godz. 10.00

Rozstrzygnięcie VIII Ogólnopolskiego Konkursu
Multimedialnego o Janie Pawle II
Organizator: Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi
im. gen. Mariusza Zaruskiego – koordynator – katecheta,
Alina Bunt
/Teatr, Rynek 44/

godz. 15.00

„ARKA” Final Dolnośląskiego konkursu
recytatorskiego poezji i prozy „Jan Paweł II”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury
im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego
/Teatr, Rynek 44/

godz. 17.00

Wyręczenie nagród i otwarcie pokonkursowej wystawy
plastycznej „Kamień wiary”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury
im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego
/Teatr, Rynek 44/

17 MAJA /Wtorek/

„Obłita miłosierdzia. Od św. Jana Pawła II
do gapienia Franciszka” – Senja popularno – naukowa
Organizator: Wyższe Seminarium Duchowne w Świdnicy

godz. 9.00

Misa Święta pod przewodnictwem JE Ks. Ignacego Deca –
Biskupa Świdnickiego
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 10.30 – 13.00

Obrady – aula Wyższego Seminarium Duchownego
w Świdnicy
/pl. Wojska Polskiego 2/

godz. 17.00

II Dziecięcy Festiwal Muzyczny „Barka radości”
Organizator: Szkoła Podstawowa nr 315 im. Jana Pawła II
/Teatr, Rynek 44/

godz. 19.15

Montaż słowno – muzyczny „Wypłyn na głębiej”
Wykonawcy: Aleksandra Bajorek, Barbara Janas, Joanna
Janari, Iwona Kulnierz, Marta Moneta, Tomasz Palamusz,
Piotr Pilzak
/Teatr, Rynek 44/

18 MAJA /Środa/

godz. 18.00

Uroczysta Misa Święta w rocznicę urodzin Świętego
Jana Pawła II pod przewodnictwem Ks. Prałata Piotra
Śliwki, przełożona katedry
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

X Rajd Rowerowy Pamięci św. Jana Pawła II
Organizator: Świdnickie Koło PTTK „KOŁO SŁĘŻY”

VII Rodzinny Rajd Pieszy Szlakiem Papieskim

Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława
Kozara-Słobódzkiego

PATRONAT HONOROWY:

JE Ks. Henryk Kardynał Gulbeniż
JE Ks. Ignacy Dec – Biskup Świdnicki
Bożena Moskalewicz – Prezydent Świdnicy

ORGANIZATORZY:

Gmina Miasto Świdnica
Andrzej Protasiuk
Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi
im. gen. Mariusza Zaruskiego
Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana K. Norwida
Młodzieżowy Dom Kultury im. M. Kozara-Słobódzkiego
Muzeum Dawnego Kupiectwa
Parafia Katedralna pw. św. Stanisława i św. Wacława
Parafia pw. św. Józefa Oblubienca
Najświętszej Maryi Panny
Parafia pw. NMP Królowej Polski
Parafia pw. Miłosierdzia Bożego
Szkoła Podstawowa nr 315 im. Jana Pawła II
Świdnicki Ośrodek Kultury
Wyższe Seminarium Duchowne w Świdnicy

INICJATORZY:

Ks. Prałat Jan Błaginski
Andrzej Protasiuk

Wstęp wolny

Zapraszamy

DNI ŚW. JANA PAWŁA II

XII EDYCJA Pamięć i obecność ŚWIDNICA 2017

13-18 V

13 MAJA /Sobota/

godz. 10.15

Koncert Orkiestry Koncertowej Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego
/plac św. Jana Pawła II/

godz. 11.00

Misa św. z koronacją Obrazu Matki Bożej Świdnickiej „Uzdrowienie chorych” pod przewodnictwem Ks. Kardynała Zenona Grochołęńskiego, legata papieskiego
/Katedra, pl. św. Jana Pawła II/

14 MAJA /Niedziela/

godz. 15.00

Święto Rodziny w Świdnicy
/plac św. Jana Pawła II, Rynek/
Organizatorzy:
Fundacja Materniwo i Rodzina

godz. 19.00

Koncert „Msza górska”
Wykonawcy: Chór Misericordia parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Świdnicy, Chór Sanctus Andreus parafii pw. św. Andrzeja Apostoła w Bielaniach Wrocławskich, studenci Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu oraz Orkiestra Smyczkowa pod dyrykcją Barbary Janas
/parafia pw. NMP Królowej Polski, ul. Prądzynska 2/

15 MAJA /Poniedziałek/

godz. 18.00

Spektakl teatralny „Lekcja pokory” wg Karola Wojtyły, reż. Stanisław Janczyński, obsada: Bogdan Czeremuga, Paulina Gonera, Jacek Wojciechowski – Kraków
/Teatr, Rynek 44/

16 MAJA /Wtorek/

godz. 17.00

III Dzień Festiwalu Muzyczny „Banka Radości”
Organizator Szkoła Podstawowa nr 315 im. Jana Pawła II
/Teatr, Rynek 44/

17 MAJA /Środa/

godz. 10.00

Rozstrzygnięcie IX Ogólnopolskiego Konkursu Multimedialnego o Janie Pawle II
Organizator: Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi im. gen. Mariusza Zaruskiego
/Teatr, Rynek 44/

godz. 13.00

„ARICA” Final Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy „Jan Paweł II”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego
/Teatr, Rynek 44/

godz. 17.00

Wręczenie nagród i otwarcie pokonkursowej wystawy plastycznej „Kamień wiary”
Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego
/Teatr, Rynek 44/

godz. 19.00

Wernisaż wystawy fotografii – Hassan Abbas „Miejsca Święte”
Wernisaż wystawy fotografii – Piotr Dębiński „Droga”
/Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18/

18 MAJA /Czwartek/

godz. 9.45

„PRZYSZŁOŚĆ ZACZYNA SIĘ DZIŚ NIE JUTRO”
Final Ogólnopolskiego Konkursu na film nagrany telefonem komórkowym „Moje rozstanie z kanapą”
W programie m.in. koncerty zespołów „TAU” oraz „Wyniani z niewoli”
/Teatr, Rynek 44/
Organizator: Fundacja Pistaż

godz. 18.00

Uroczysta Msza Święta w rocznicę urodzin św. Jana Pawła II pod przewodnictwem JE Ks. Ignacego Deca Biskupa Świdnickiego
/Katedra, pl. św. Jana Pawła II/

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

XI Rajd Rowerowy Pamięci Św. Jana Pawła II
Organizator: Świdnickie Koło PTTK „KOŁO ŚLĘŻY”

VIII Rodzinny Rajd Pieszy SZLAKIEM PAPIESKIM

Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego

PATRONAT HONOROWY:

JE Ks. Henryk Kardynał Gulbinowicz
JE Ks. Ignacy Dec – Biskup Świdnicki
Beata Moskał-Staniewska – Prezydent Świdnicy

ORGANIZATORZY:

Andrzej Protasiuk
Fundacja Materniwo Rodzina
Fundacja Pistaż
Gimnazjum nr 3 z Oddziałami Sportowymi im. gen. Mariusza Zaruskiego w Świdnicy
Gmina Miasto Świdnica
Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Kamila Norwida w Świdnicy
Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy
Parafia Katedralna pw. św. Stanisława i św. Wacława w Świdnicy
Parafia pw. NMP Królowej Polski
Szkoła Podstawowa nr 315 im. Jana Pawła II
Świdnickie Koło PTTK „KOŁO ŚLĘŻY”
Świdnicka Kuna Biskupa
Świdnicki Ośrodek Kultury

Wstęp wolny

Zapraszamy

DNI ŚW. JANA PAWŁA II

17-20 V XIII EDYCJA Pamięć i obecność ŚWIDNICA 2018

17 MAJA /Czwartek/

godz. 11.00

Finał XIII Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy „ARKA”

Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury
im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy
/Teatr, Rynek 44/

godz. 16.00

Wernisaż wystawy XIII Konkursu Plastycznego „Jan Paweł II”

Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury
im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy
/Teatr, Rynek 44/

godz. 17.00

IV Dzieńcy Festiwal Muzyczny „Barka Radości”

Organizator: Szkoła Podstawowa nr 315 im. Jana Pawła II w Świdnicy
/Teatr, Rynek 44/

18 MAJA /Piątek/

godz. 12.00

Spotkanie uczniów świdnickich szkół średnich z o. Maciejem Ziembą OP „Św. Jan Paweł II przewodnik na drogach wolności” i pokaz filmu „Szukałem Was” w ramach inicjatywy „Apostołowie Niepodległości” na 100-lecie odzyskania niepodległości
Organizator: Wydział Duszpasterski Świdnickiej Kurii Biskupiej
/Teatr, Rynek 44/

godz. 18.00

Uroczysta Msza Święta w rocznicę urodzin ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II pod przewodnictwem JE Ks. Ignacego Deca, Biskupa Świdnickiego
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

godz. 19.30

Spotkanie mieszkańców Świdnicy z o. Maciejem Ziembą OP „Św. Jan Paweł II przewodnik na drogach wolności” i pokaz filmu „Szukałem Was” w ramach inicjatywy „Apostołowie Niepodległości” na 100-lecie odzyskania niepodległości
Organizator: Wydział Duszpasterski Świdnickiej Kurii Biskupiej
/Teatr, Rynek 44/

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny

ORGANIZATORZY:

Gmina Miasto Świdnica
Archiwizacja Promocja
Fundacja Wspierania Sportu „Łączy nas football”
Miejska Biblioteka Publiczna im. Cyryla Karłowicza w Świdnicy
Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy
Muzeum Diecezjalne w Świdnicy
Pomnik Karłowicza (zw. zw. Szarek) /zw. Młodym w Świdnicy
Pomnik gen. Młodych w Świdnicy
Szkółka Podstawowa nr 315 im. Jana Pawła II
Świdnicki Ośrodek Kultury
Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji
Świdnickie Koło PTTK „KOŁO SŁĘŻY”
Wydział Duszpasterski Świdnickiej Kurii Biskupiej

PROTEKTOR HONOROWY:

Janusz, Marek, Andrzej i Zdzisław
i s. Janusz (Dz. – Biskup Świdnicki)
Biskup Mieczysław Kozara-Słobódzki

INICJATORZY:

Ks. Piotr i s. Bogdan
Archiwizacja Promocja

19 MAJA /Sobota/

godz. 17.00

Wernisaż wystawy Tadeusza Zagożdżńskiego „Pierwsze pielgrzymki Jana Pawła II do Polski”
/Muzeum Dawnego Kupiectwa, Rynek 37/

20 MAJA /Niedziela/

godz. 12.00

„Postawiliśmy Ci pomniki, których nie chciałeś” – rozważania nad spuścizną poetycką Karola Wojtyły
Zdzisław Grzeńkowiak: Poetycka medytacja nad poematem „Profil Cyrenieczyka” Karola Wojtyły
Robert Kasków: Karola Wojtyły rozważania o Ojczyźnie w poemacie „Myślę Ojczyzna”
Wojciech Koryński: Figura Matki w poezji i nauczaniu Karola Wojtyły
/Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18, Sala Cysterska/

godz. 14.00-18.00

FESTYN RODZINNY Z ATRAKCJAMI – BOSMANAT NAD ZALEWEM WITOSZÓWKA
Organizator: Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji

godz. 15.00

I ŚWIDNICKI BIEG PAPIESKI
Organizator: Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji,
Fundacja Wspierania Sportu „Łączy nas football”
/Bosmanat nad Zalewem Witoszówka/

godz. 16.00

Rodzinne Zawody Kajakowe
Organizator: Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji
/Bosmanat nad Zalewem Witoszówka/

godz. 19.00

KONCERT „BÓG SAM WYSTARCZA – POEZJE Z KARMEŁU”
Wykonawcy:
Kuba Błoch – wokal, gitary, instrumenty klawiszowe
Gabriela Blacha-Cupiał – wokal, skrzypce
Michał Szuba – gitary, flety
Bartek Plewka – perkusja
o. Mariusz Wójciszewski OCD – flety
/Parafia pw. NMP Królowej Polski ul. Prądzyskiego 2/

IMPREZY TOWARZYSZĄCE:

XIII RAJD ROWEROWY PAMIĘCI ŚW. JANA PAWŁA II

Świdnica-Krzeszów-Świdnica (12-13 maja 2018 r.)
Organizator: Świdnickie Koło PTTK „KOŁO SŁĘŻY”

IX RAJD SZLAKIEM PAPIESKIM

Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy

DNI ŚW. JANA PAWŁA II

16-19 V XIV EDYCJA Pamięć i obecność ŚWIDNICA 2019

16 MAJA /Czwartek/

godz. 11.00

Finał XIV Dolnośląskiego Konkursu Recytatorskiego Poezji i Prozy „ARKA”

Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury
im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy
/Teatr, Rynek 44/

godz. 16.00

Wernisaż wystawy XIV Konkursu Plastycznego „Jan Paweł II”

Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury
im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy
/Teatr, Rynek 44/

17 MAJA /Piątek/

godz. 17.00

V Dzieńcy Festiwal Muzyczny „Barka Radości”

Organizator: Szkoła Podstawowa nr 315 im. Jana Pawła II w Świdnicy
/Teatr, Rynek 44/

godz. 19.00

Jakub Moneta

Koncert organowy „Będę grał mojemu Bogu”
/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

18 MAJA /Sobota/

godz. 18.00

Uroczysta Msza Święta w rocznicę urodzin ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II pod przewodnictwem JE Ks. Ignacego Deca, Biskupa Świdnickiego

Koncert „Cały jestem Twój Maryjo”
Chór Exultet

/Katedra, Plac Jana Pawła II 1/

19 MAJA /Niedziela/

godz. 12.00

Zdzisław Grześkowiak: Dialog Jana Pawła II z buddyzmem

Robert Kaśków: Jan Paweł II o Europie i europejskości

Wojciech Koryciński: Ikona cierpienia

/Miejka Biblioteka Publiczna, ul. Franciszkańska 18, Sala Cysterska/

godz. 14.00-18.00

FESTYN RODZINNY Z ATRAKCJAMI – BOSMANAT NAD ZALEWEM WITOSZÓWKA

Organizator: Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji

godz. 15.00

II ŚWIDNICKI BIEG PAPIESKI

/Bosmanat nad Zalewem Witoszówką/

godz. 16.00

Rodzinne Zawody Kajakowe

/Bosmanat nad Zalewem Witoszówką/

godz. 19.00

„Ty jak skała” – koncert zespołu Dzień Dobry

/Parafia pw. NMP Królowej Polki, ul. Prądzynskiego 2/

IMPREZY TOWARZYSZĄCE:

18-19.05

XIV RAJD ROWEROWY PAMIĘCI ŚW. JANA PAWŁA II

Organizator: Świdnickie Koło PTTK „KOŁO SŁĘZY”

X RAJD SZLAKIEM PAPIESKIM

Organizator: Młodzieżowy Dom Kultury
im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy

Na wszystkie wydarzenia WSTĘP WOLNY

ORGANIZATORZY:

Gmina Miasto Świdnica
Andrzej Prokusiak
Miejka Biblioteka Publiczna im. Cypriana Kamila Norwida w Świdnicy
Młodzieżowy Dom Kultury im. Mieczysława Kozara-Słobódzkiego w Świdnicy
Parafia Kardalska pw. św. Stanisława i św. Macieja w Świdnicy

Parafia pw. NMP Królowej Polki w Świdnicy
Liceum Ogólnokształcące im. Jana Rogoźnika w Świdnicy
Szkoła Podstawowa nr 315 im. Jana Pawła II w Świdnicy
Świdnicki Ośrodek Kultury
Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji

PATRONAT HONOROWY:

Jan Krzysztof Karol Gubernowicz
J. Ks. Ignacy Dec – Biskup Świdnicki
Beata Monika Gacówka – Prezydent Świdnicy

INICJATORZY:

Ks. Probst Jan Gubernowicz
Andrzej Prokusiak

ISBN 978-83-927205-8-4